

Beoordelingsrichtlijn

**Inventarisatie en
onderzoek bodem**

BRL SIKB 15000

Versie 0.6, d.d. 18 juni 2013
ontwerp voor openbare reactieronde
(openbare reactieronde loopt tot en met 13 september 2013)

Inhoudsopgave

	Hoofdstuk 0 Inleiding	7
5	0.1 Algemeen	7
	0.2 Procesbenadering	8
	0.3 Verhouding tot ISO 9004.....	8
	0.4 Integratie met andere managementsystemen	8
	0.5 Relatie met wettelijke eisen	9
10	0.6 Leeswijzer	10
	Hoofdstuk 1 Onderwerp en toepassingsgebied	12
	1.1 Algemeen	12
	1.2 Reikwijdte	12
	1.2.1 Scope Partijkeuringen	13
15	1.2.2 Scope Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek	14
	1.2.3 Scope Inventarisatie.....	14
	1.2.4 Scope Milieukundige begeleiding	15
	1.3 Gebruik van het Certificaat bij opdrachtverzekering	15
	1.4 Certificaatverlening bij doorstartende bedrijven	15
20	Hoofdstuk 2 Normatieve verwijzingen	17
	2.1 Algemeen	17
	2.2 Nederlandse en internationale normen	17
	2.3 Samenhang met andere normatieve documenten in beheer bij SIKB	18
	Hoofdstuk 3 Termen en definities	19
25	3.1 Definities.....	19
	3.2 Afkortingen	26
	Hoofdstuk 4 Kwaliteitsmanagementsysteem	28
	4.1 Algemene eisen.....	28
	4.2 Eisen aan documentatie	28
30	4.2.1 Algemeen.....	28
	4.2.2 Kwaliteitshandboek	28
	4.2.3 Beheersing van documentatie	28
	4.2.4 Beheersing van registraties	31
	Hoofdstuk 5 Directieverantwoordelijkheid	33
35	5.1 Betrokkenheid van de directie	33
	5.2 Klantgerichtheid	33
	5.3 Kwaliteitsbeleid	33
	5.4 Planning.....	33
	5.4.1 Kwaliteitsdoelstellingen	33
40	5.4.2 Planning van het kwaliteitsmanagementsysteem	33
	5.5 Verantwoordelijkheid, bevoegdheid en communicatie.....	33
	5.5.1 Verantwoordelijkheid en bevoegdheid	33
	5.5.2 Directievertegenwoordiger.....	34
	5.5.3 Interne communicatie.....	34
45	5.5.4 Interne auditoren	34
	5.6 Directiebeoordeling.....	34
	5.6.1 Algemeen.....	35
	5.6.2 Input voor de beoordeling	35

	5.6.3	Output van de beoordeling	35
	5.7	Informatieuitwisseling met overheden.....	35
	5.7.1	Informatie aan Bodem+	35
	5.7.2	Informatie aan Inspectie Leefomgeving en Transport.....	36
5	5.8	Functiescheiding	36
	Hoofdstuk 6	Management van middelen	37
	6.1	Beschikbaar stellen van middelen	37
	6.2	Personeel	37
		Algemeen	37
10	6.2.1	Bekwaamheid, training en bewustzijn	38
	6.2.2	Opleiding nieuwe medewerkers.....	47
	6.2.3	Opleiding tijdens loopbaan	47
	6.2.4	Ingeleend personeel	47
	6.3	Infrastructuur	48
15	6.4	Werkomgeving.....	48
	6.4.1	Inrichting en oplevering werkerterrein	48
	6.4.2	Arbo en milieueisen	49
	Hoofdstuk 7	Realiseren van het product.....	50
	7.1	Planning van het realiseren van het product	50
20	7.2	Processen die verband houden met de klant	50
	7.2.1	Bepaling van producteisen.....	50
	7.2.2	Beoordeling van producteisen	50
	7.2.3	Communicatie met de klant.....	51
	7.3	Ontwerp en ontwikkeling.....	53
25	7.3.1	Planning van ontwerp en ontwikkeling	55
	7.3.2	Input voor ontwerp en ontwikkeling.....	55
	7.3.3	Output van ontwerp en ontwikkeling.....	55
	7.3.4	Beoordeling van ontwerp en ontwikkeling.....	55
	7.3.5	Verificatie van ontwerp en ontwikkeling	55
30	7.3.6	Validatie van ontwerp en ontwikkeling	55
	7.3.7	Beheersing van wijzigingen in ontwerp en ontwikkeling.....	55
	7.4	Inkoop	55
	7.4.1	Inkoopproces.....	55
	7.4.2	Inkoopgegevens.....	56
35	7.4.3	Verificatie van het ingekochte product	56
	7.4.4	Uitbesteding	56
	7.5	Productie en het leveren van diensten.....	58
	7.5.1	Beheersing van productie en het leveren van diensten	58
	7.5.2	Validatie van processen voor productie en het leveren van diensten	58
40	7.5.3	Identificatie en naspeurbaarheid	59
	7.5.4	Eigendom van de klant	61
	7.5.5	Instandhouding van het product.....	61
	7.5.6	Alternatieve werkwijzen (incidenteel).....	62
	7.6	Beheersing van monitorings- en meetuitrusting	62
45	Hoofdstuk 8	Meting, analyse en verbetering.....	64
	8.1	Algemeen	64
	8.2	Monitoring en meting.....	64
	8.2.1	Klanttevredenheid	64
	8.2.2	Interne audit	64
50	8.2.3	Monitoring en meting van processen.....	65
	8.2.4	Monitoring en meting van producten.....	65

	8.3	Beheersing van afwijkende producten	67
	8.4	Analyse van gegevens	67
	8.5	Verbetering	68
	8.5.1	<i>Continue verbetering</i>	68
5	8.5.2	<i>Corrigerende maatregelen</i>	68
	8.5.3	<i>Preventieve maatregelen</i>	68
	Hoofdstuk 9	Overgangsbepalingen	69
10		BIJLAGEN BIJ SIKB-BRL 15000	70
15		I. Basiseisen aan organisaties waarin 1 tot en met 5 fte actief zijn binnen dit certificatieschema	71
		II. Certificatie-instellingen en certificering	75
		II.a Algemeen	75
		II.b Samenstelling en competenties auditteam	76
20		II.c Opdrachtacceptatie, certificaatverlening, certificaatverlenging en certificaatafgifte	78
	II.c.1	<i>Opdrachtacceptatie</i>	78
	II.c.2	<i>Certificaatverlening</i>	78
	II.c.3	<i>Certificaatverlenging</i>	78
	II.c.4	<i>Certificaat afgifte</i>	79
25		II.d Auditsystematiek.....	81
	II.d.1	<i>Algemeen</i>	81
	II.d.2	<i>Afbakening van de te certificeren certificaathouder en processen</i>	81
	II.d.3	<i>Audits</i>	81
	II.d.4	<i>Certificatie- en opvolgingsonderzoeken</i>	82
30	II.d.5	<i>Omgaan met afwijkingen</i>	85
	II.d.6	<i>Rapportage</i>	85
		II.e Auditfrequentie en audittijd.....	87
	II.e.1	<i>Audit op implementatie protocollen</i>	87
	II.e.2	<i>Frequentie van systeemaudits</i>	87
35	II.e.3	<i>Te besteden tijd aan systeemaudits</i>	87
	II.e.4	<i>Frequentie van procesaudits</i>	89
	II.e.5	<i>Te besteden tijd aan procesaudits</i>	89
		II.f Sancties jegens de certificaathouder.....	90
	II.f.1	<i>Algemeen</i>	90
40	II.f.2	<i>Verhoging auditinspanning</i>	90
	II.f.3	<i>Schriftelijke waarschuwing</i>	90
	II.f.4	<i>Schorsen gebruik certificaat</i>	91
	II.f.5	<i>Intrekken certificaat</i>	92
		II.g Geheimhouding, klachten en geschillen.....	93

	II.h Informatiebeheer	94
	<i>II.h.1 Archivering</i>	<i>94</i>
	<i>II.h.2 Overdracht van informatie algemeen</i>	<i>94</i>
5	<i>II.h.3 Overdracht van informatie aan de schemabeheerder.....</i>	<i>94</i>
	<i>II.h.4 Overdracht van informatie aan het bevoegde gezag</i>	<i>94</i>
	<i>II.h.5 Periodiek overleg</i>	<i>94</i>
	<i>II.h.6 Rapportage</i>	<i>95</i>
	II.i Certificaatovername	96
	III. Medewerking van certificaathouder aan certificatie-instelling	97
10	IV. Reglement voor het gebruik van het beeldmerk	99
	V. Aanwijzingen voor af te geven certificaten.....	100
	VI. Eisen aan functiescheiding.....	101
	VII. Ingangscontrole buis- en filterkousmateriaal.....	103

15

Kenmerk

SIKB-Officiële doc._S_13_54629

Eigendomsrecht

- 5 Deze beoordelingsrichtlijn is opgesteld in opdracht van en uitgegeven door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB). Het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Bodembeheer, ondergebracht bij SIKB, beheert deze beoordelingsrichtlijn inhoudelijk. De actuele versie van de beoordelingsrichtlijn staat op de website van SIKB (www.sikb.nl) en is op elektronische wijze tegen ongewenste aanpassingen beschermd.
- 10 Het is niet toegestaan om wijzigingen aan te brengen in de originele en door het CCvD Bodembeheer goedgekeurde en vastgestelde teksten met het doel hieraan rechten te (kunnen) ontlelen.

Vrijwaring

- 15 SIKB is behoudens in geval van opzet of grove schuld niet aansprakelijk voor schade die bij de certificatie-instelling, het gecertificeerde bedrijf of derden ontstaat door het toepassen van deze beoordelingsrichtlijn met het bijbehorende protocol en het gebruik van deze certificatieregeling.

© Copyright SIKB

Overname van tekstdelen is toegestaan met bronvermelding. Alle rechten berusten bij SIKB.

20 **Bestelwijze**

Deze beoordelingsrichtlijn en het bijbehorende protocol zijn in digitale vorm kosteloos te verkrijgen via de website van SIKB. Een ingebonden versie kunt u bestellen tegen kosten, op te vragen bij de SIKB.

Updateservice

- 25 Door het CCvD Bodembeheer vastgestelde mutaties in deze beoordelingsrichtlijn zijn te verkrijgen bij SIKB. U kunt daar ook verzoeken tot toezending per post van de gratis reguliere nieuwsbrief van SIKB, info@sikb.

Helpdesk/gebruiksaanwijzing

- 30 Voor vragen over inhoud en toepassing van deze beoordelingsrichtlijn kunt u terecht bij uw certificatie-instelling of SIKB. Voor geschillen zie de klachten- en geschillenregeling in deze beoordelingsrichtlijn.

Hoofdstuk 0 Inleiding

0.1 Algemeen

Inleiding

5 Het certificatieschema "Inventarisatie en Onderzoek Bodem" is opgezet voor certificatie van organisaties die werkzaamheden uitvoeren op het gebied van onderzoek naar verontreiniging in bodem en grondwater, het opstellen van de strategie daarvoor en het uitvoeren van de milieukundige begeleiding van bodemsaneringen en van ingrepen in een watersysteem. Deze werkzaamheden omvatten tevens het voorbereiden en uitvoeren van partijkeuringen voor grond, bouwstoffen en korrelvormige afvalstoffen.

Het certificatieschema is een uiteenzetting van de eisen waaraan een organisatie moet voldoen voor het verkrijgen van een certificaat. De eisen hebben betrekking op een kwaliteitsmanagementsysteem, mensen en middelen en arbo en milieu.

15 Het certificaat kent een geldigheidstermijn van drie jaar, waarna het telkens verlengd kan worden voor een periode van drie jaar.

De beoordelingsrichtlijn is gebaseerd op de uitgangspunten en structuur van certificering van kwaliteitsmanagementsystemen conform ISO 9001. Hiermee is de beoordelingsrichtlijn een branche-specifieke aanvulling op de ISO 9001.

Opgemerkt wordt dat de kwaliteit van werkzaamheden niet alleen bepaald wordt door de certificaathouder, maar ook door diens opdrachtgever. De onderlinge communicatie over de opdracht en vraagstelling alsmede over kwaliteits- en veiligheidsissues is daarin belangrijk. Maar ook het transparant, eenduidig en consequent toepassen van dit certificatieschema c.q. het certificaat draagt bij aan de totale kwaliteit van het vakgebied in het algemeen en van de werkzaamheden van de certificaathouder in het bijzonder.

Status

30 Het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Bodembeheer heeft deze ontwerp-beoordelingsrichtlijn op 18-06-2013 vrijgegeven voor een openbare reactieronde.

[na vaststelling wordt deze tekst gewijzigd in:] Het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Bodembeheer heeft op [dd-mm-jjjj1] ingestemd met deze beoordelingsrichtlijn, die vervolgens door het bestuur van SIKB is bekrachtigd. Deze beoordelingsrichtlijn treedt in werking op [dd-mm-jjjj2]. Op [dd-mm-jjjj2 + 1 jaar] worden ingetrokken:

- BRL SIKB 1000, versie 8.0 en interpretatiedocument versie 3 bij BRL SIKB 1000;
- BRL SIKB 2000, versie 3.2a en interpretatiedocument versie 5 bij BRL SIKB 2000;
- BRL SIKB 6000, versie 3.1 en interpretatiedocument versie 1 bij BRL SIKB 6000.

40 De bij BRL SIKB 1000, 2000 en 6000 horende protocollen worden niet ingetrokken en vormen onderdeel van BRL 15000. Tot [dd-mm-jjjj2 + 1 jaar] zijn de protocollen ook nog te gebruiken in combinatie met BRL SIKB 1000, respectievelijk 2000 en 6000.

Interpretatiedocumenten

45 Een in de praktijk gesignaleerd knelpunt kan een tussentijdse wijziging van deze beoordelingsrichtlijn of één of meer van de daarbij horende protocollen noodzakelijk maken. SIKB kan de wijziging doorvoeren via een aanpassing van het document zelf of via het vaststellen van een Interpretatiedocument. Nadat een Interpretatiedocument is vastgesteld publiceert SIKB dit bij de andere documenten van dit certificatieschema en maakt her Interpretatiedocument deel uit van het certificatieschema.

Bij een wijziging van het certificatieschema leidend tot een nieuwe versie van deze beoordelingsrichtlijn of één of meer van de daarbij horende protocollen, verwerkt SIKB alle onderdelen uit een eventueel Interpretatiedocument in de nieuwe versie van de documenten.

Draagvlak

Dit certificatieschema is op initiatief van de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB) opgesteld door (vertegenwoordigers van) opdrachtgevers, opdrachtnemers en overheden, vertegenwoordigd in het CCvD Bodembeheer.

Ter verhoging van het draagvlak geeft SIKB deze ontwerp-beoordelingsrichtlijn vrij voor een openbare reactieronde in de periode [XX-XX-2013 – YY-YY 2013]. De resultaten hiervan worden verwerkt in de definitieve versie verwerkt in deze versie.

Dit verandert in de definitieve versie in:

[...]

Ter verhoging van het draagvlak heeft SIKB een ontwerp-beoordelingsrichtlijn vrijgegeven voor een openbare reactieronde in de periode [XX-XX-2013 – YY-YY 2013]. De resultaten hiervan zijn verwerkt in de definitieve versie.

[...]

0.2 Procesbenadering

Verwezen wordt naar de tekst inzake "Procesbenadering" van NEN-EN-ISO 9001.

0.3 Verhouding tot ISO 9004

Verwezen wordt naar de tekst inzake "Verhouding tot ISO 9004" van NEN-EN-ISO 9001.

In aanvulling hierop stelt het CCvD dat organisaties met ambities ten aanzien van maatschappelijke thema's als duurzaamheid en ontwikkeling en behoud van vakbekwaamheid een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de sector als geheel.

0.4 Integratie met andere managementsystemen

De certificaathouder waarvoor meer dan vijf fte werkzaam zijn onder het voor dit certificatieschema te auditten managementsysteem werkt volgens een kwaliteitssysteem dat is gecertificeerd op basis van NEN-EN-ISO 9001.

De certificaathouder waarvoor vijf of minder fte werkzaam zijn onder het voor dit certificatieschema te auditten managementsysteem kan in plaats daarvan ook werken volgens een kwaliteitssysteem gebaseerd op de in bijlage I van deze beoordelingsrichtlijn beschreven specificaties. Voor die bedrijven kan in dit hele document voor "NEN-EN-ISO 9001" daarom ook worden gelezen "de in bijlage I van deze beoordelingsrichtlijn gestelde eisen aan het managementsysteem".

De eisen waaraan de certificatie-instelling moet voldoen om de hierboven beschreven toetsen te mogen uitvoeren zijn beschreven de NEN-EN-ISO/IEC 17021 "Conformiteitsbeoordeling – Eisen voor instellingen die audits en certificatie van managementsystemen uitvoeren". De certificatie-instelling moet daartoe geaccrediteerd zijn door de Raad voor Accreditatie of door een andere accreditatie-instelling die de EA en IAF MLA (Multi Lateral Agreement) voor de betreffende accreditatienorm heeft ondertekend.

0.5 Relatie met wettelijke eisen

Dit certificatieschema geeft invulling aan de inhoudelijke eisen voor het verkrijgen van de wettelijk verplichte erkenning voor het uitvoeren van de werkzaamheden binnen de reikwijdte zoals omschreven in art 10.2 sub c Bbk (Besluit bodemkwaliteit). De overheid geeft deze erkenningen voor de werkzaamheid inventarisatie en onderzoek bodem per protocol.

Erkenningen voor partijkeuringen korrelvormige afvalstoffen

De erkenningsverplichting voor het nemen van monsters uit te storten korrelvormige afvalstoffen ter bepaling van de samenstelling en het uitlooggedrag is vastgelegd in art. 10a, lid 3 en lid 1 Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen. Art. 6b Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen wijst het bij deze beoordelingsrichtlijn horende protocol 1004 aan als normdocument volgens welke de monsterneming moet worden uitgevoerd. Een volgens dit certificatieschema voor monsterneming uit te storten korrelvormige afvalstoffen gecertificeerde organisatie is dan ook verplicht om de monsterneming uit te voeren volgens de eisen uit dit certificatieschema.

De Regeling acceptatie afvalstoffen op stortplaatsen (Raas) stelt regels aan onder meer het nemen van monsters voor de in art. 11h, lid 1 Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen vermelde controle of de regelmatige afvalstoffen die de stortplaatsbeheerder accepteert voldoen aan de eisen die het besluit daaraan stelt. Art. 25, lid 1 Raas stelt uitvoering volgens onder meer bepaalde delen van protocol 1004 verplicht.

Erkenningen voor overige werkzaamheden

De erkenningsverplichting is voor de overige werkzaamheden binnen de reikwijdte van dit certificatieschema generiek vastgelegd in art. 15 Bbk en verder uitgewerkt in de Regeling bodemkwaliteit (Rbk).

In art. 2.1, lid 1 onderdeel h Rbk is milieukundige begeleiding van bodemsaneringen en van bepaalde ingrepen in de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam, voor zover uitgevoerd in relatie tot in art. 2.1, lid 2 Rbk beschreven overheidsbesluitvorming, gedefinieerd als een van de werkzaamheden waarop de erkenningsverplichting van toepassing is.

In art. 2.1, lid 1 onderdeel l Rbk is veldwerk voor milieuhygiënisch bodemonderzoek en van vergelijkbaar onderzoek in de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam, voor zover uitgevoerd in relatie tot in art. 2.1, lid 2 Rbk beschreven overheidsbesluitvorming, gedefinieerd als een van de werkzaamheden waarop de erkenningsverplichting van toepassing is.

In art. 2.1, lid 1, onderdeel i Rbk is monsterneming bij partijkeuringen ter voldoening aan een verplichting die geldt krachtens het Bbk gedefinieerd als een van de werkzaamheden waarop de erkenningsverplichting van toepassing is.

In art. 2.1, lid 1 onderdeel * [nog in Rbk op te nemen] Rbk is het inventarisatieproces voor *het classificeren van grondstromen (rapportage partijkeuring) en in het kader van historisch en verkennend bodemonderzoek dat een rol speelt bij besluitvorming door de overheid en waarvoor een door het Nederlands normalisatie-instituut vastgesteld normdocument beschikbaar is [omschrijving nog aanpassen aan in Rbk gehanteerde omschrijving] gedefinieerd als een van de werkzaamheden waarop de erkenningsverplichting van toepassing is. Art. 25 Bbk bepaalt dat normdocumenten van toepassing zijn. Art. 2.7 en bijlage C Rbk wijzen deze beoordelingsrichtlijn met de daarbij horende protocollen aan als normdocument volgens welke de betreffende werkzaamheden in de bodem moeten worden uitgevoerd. Een volgens dit certificatieschema gecertificeerde organisatie is dan ook verplicht om deze werkzaamheden uit te voeren volgens de eisen uit dit certificatieschema.

Kwaliteitssysteem en werkzaamheden als bedoeld in protocollen

Naast certificatie van het kwaliteitsmanagementsysteem vormt het certificatieschema ook de basis voor certificatie van het gehele proces van één of meer van de hierboven bedoelde activiteiten. Dit begint bij de acceptatie van de opdracht en eindigt bij de overdracht van de verkregen gegevens aan de opdrachtgever. Dit is inclusief de voor een goede uitvoering benodigde secundaire processen.

De input voor een proces bestaat uit de opdracht voor de betreffende activiteit. De output van het proces bestaat uit een goed uitgevoerde activiteit, tastbaar gemaakt door de beschrijving daarvan in het verslag. Onder "goed" wordt in dit kader verstaan "uitgevoerd volgens de eisen uit dit certificatieschema".

Werkzaamheden zonder erkenningsplicht

Dit certificatieschema is ook te hanteren voor de kwaliteitsborging van activiteiten binnen de reikwijdte waarvoor geen wettelijke erkenningsverplichting bestaat. In die situaties zijn alle eisen uit dit certificatieschema bovenwettelijk.

Toelichting

Voorbeelden van activiteiten waarvoor geen wettelijke erkenningsverplichting bestaat zijn:

- monsterneming voor een keuring van een partij baggerspecie kleiner dan 1000 ton;
- veldwerk voor of rapportage bij een onderzoek naar bodemverontreiniging dat niet als grondslag dient voor een beschikking van de overheid;
- inventarisatie in het kader van nader bodemonderzoek voor overheidsbesluiten en het opstellen van een saneringsplan;
- milieukundige begeleiding van een ingreep in de oever van een oppervlaktewaterlichaam, waarbij minder dan 1000 m³ van die oever van een oppervlaktewaterlichaam de interventiewaarden, bedoeld in tabel 2 van bijlage B Rbk, overschrijdt.

Werkzaamheden waarop dit certificatieschema niet van toepassing is

Dit certificatieschema is in elk geval **niet** van toepassing op:

- de processen voorafgaand aan de werkzaamheden binnen de reikwijdte van het certificatieschema, zoals het formuleren van de vraagstelling door de opdrachtgever;
- de processen tussen of na de uitvoering van de werkzaamheden binnen de reikwijdte van het certificatieschema, zoals laboratoriumanalyses.

0.6 Leeswijzer

De bij dit certificatieschema horende technische uitvoeringseisen worden beschreven in aparte documenten: protocollen.

Deze beoordelingsrichtlijn beschrijft alle overige eisen, waarbij de indeling van de beoordelingsrichtlijn is gebaseerd op die van NEN-EN-ISO 9001. Deze beoordelingsrichtlijn volgt dan ook dezelfde hoofdstukken en paragrafen als in NEN-EN-ISO 9001. Elk van die paragrafen begint met een verwijzing naar NEN-EN-ISO 9001, waarna, voor zover van toepassing, aanvullende eisen zijn beschreven.

De indeling van deze beoordelingsrichtlijn wijkt op de volgende punten af van die van NEN-EN-ISO 9001:

- de relatie met wettelijke eisen is beschreven in par 0.5;
- deze leeswijzer is opgenomen in par 0.6;
- eisen aan certificaatverlening bij opdrachtverzekering zijn opgenomen in par 1.3;
- eisen aan certificaatverlening bij doorstartende bedrijven zijn opgenomen in par 1.4;
- aanvullende eisen aan van toepassing zijnde normen en documenten zijn opgenomen

- in par 2.2, 2.3 en 2.4;
- eisen aan informatie-uitwisseling met overheden zijn vastgelegd in par 5.7;
 - eisen aan functiescheiding zijn vastgelegd in par 5.8 en in bijlage VI;
 - aanwijzingen voor het opvoeren van alternatieve werkwijzen voor opname in het certificatieschema zijn vastgelegd in par 7.3;
- 5 • aanwijzingen voor het incidenteel onder certificaat uitvoeren van alternatieve werkwijzen zijn vastgelegd in par 7.5.6;
- bepalingen voor de overgang van de schemas BRL SIKB 1000, BRL SIKB 2000 en BRL SIKB 6000 naar dit certificatieschema zijn opgenomen in hoofdstuk 9;
- 10 • eisen aan de certificatie-instelling en het certificeringsproces zijn vastgelegd in bijlage II;
- eisen aan medewerking van certificaathouder aan certificatie-instelling zijn vastgelegd in bijlage III;
 - eisen aan het gebruik van het beeldmerk zijn vastgelegd in bijlage IV;
- 15 • aanwijzingen voor het af te geven certificaat zijn vastgelegd in bijlage V.

De eisen in de bijlagen van deze BRL maken integraal onderdeel uit van de eisen van dit certificatieschema.

Hoofdstuk 1 Onderwerp en toepassingsgebied

1.1 Algemeen

Deze beoordelingsrichtlijn (inclusief de bijlagen), de hierbij horende protocollen en eventuele interpretatiedocumenten vormen samen het certificatieschema 'Inventarisatie en onderzoek bodem'.

Dit certificatieschema bevat alle relevante eisen die de grondslag vormen voor de afgifte en instandhouding van een certificaat van een managementsysteem in de zin van NEN-EN-ISO/IEC 17021 voor het uitvoeren van onderzoek naar verontreiniging in bodem en grondwater, voor de inventarisatie van de aanpak daarvan en voor het uitvoeren van de milieukundige begeleiding van bodemsaneringen en van ingrepen in een watersysteem.

De daartoe door de Raad voor Accreditatie geaccrediteerde certificatie-instelling hanteert dit certificatieschema in samenhang met haar Reglement voor de certificatie van managementsystemen. Dat Reglement legt de door de betreffende certificatie-instelling gehanteerde werkwijze bij de uitvoering van het onderzoek ter verkrijging van het certificaat en de daarbij horende overeenkomst en de externe controle vast.

Toelichting

Deze beoordelingsrichtlijn vervangt de bestaande beoordelingsrichtlijnen BRL SIKB 1000, 2000 en 6000. Voor de wijze waarop de overgang van de bestaande beoordelingsrichtlijnen naar deze beoordelingsrichtlijn plaats vindt, wordt verwezen naar hoofdstuk 9.

De door de certificatie-instelling af te geven kwaliteitsverklaring wordt aangeduid als 'certificaat voor BRL SIKB 15000', in dit certificatieschema verder te noemen 'certificaat'.

Het certificaat geeft aan dat organisatie die houder is van het certificaat, in deze beoordelingsrichtlijn te noemen certificaathouder,

- in staat is om op consistente wijze producten te leveren die voldoen aan de eisen van de klant en van toepassing zijnde wet- en regelgeving
- zich ten doel stelt:
 - de klanttevredenheid te verhogen door haar kwaliteitsmanagementsysteem doeltreffend toe te passen met inbegrip van processen voor continue verbetering van het systeem – en daarmee de output van haar bedrijfsprocessen en
 - het voldoen aan de eisen van de klant en de van toepassing zijnde wet- en regelgeving in haar systeem te borgen.

Voor het proces van certificeren stelt bijlage II eisen aan de certificerende instellingen stelt bijlage III eisen aan de te certificeren organisatie en certificaathouders.

Met het certificaat is de organisatie van de certificaathouder gecertificeerd, niet datgene dat de organisatie produceert.

1.2 Reikwijdte

Scopes

Een organisatie kan een certificaat verkrijgen voor de BRL met daarop één of meer scopes: "Partijkeuringen" (par 1.2.1), "Veldwerk voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" (par 1.2.2), "Inventarisatie" (par 1.2.3) en / of "Milieukundige begeleiding" (par 1.2.4). Deze paragrafen beschrijven de werkzaamheden waaruit de betreffende scopes zijn opgebouwd. De uitvoeringseisen aan deze werkzaamheden zijn beschreven in de beoordelingsrichtlijn alsmede in een afzonderlijke protocol per werkzaamheid.

Scopes en protocollen

De in paragraaf 1.2.1 tot en met paragraaf 1.2.4 genoemde protocollen maken deel uit van dit certificatieschema. Een certificaat is gebaseerd op het voldoen door de certificaathouder:

- aan de eisen uit deze beoordelingsrichtlijn, voor zover van toepassing op de werkzaamheden van de op het certificaat vermelde protocollen.
Bedrijven die hun activiteiten beperken tot de uitvoering van de onder de reikwijdte van dit certificatieschema vallende werkzaamheden, en die daarbij niet doen aan het ontwerpen of ontwikkelen van productinnovatie of innovatieve methoden, kunnen de in paragraaf 7.3 van deze beoordelingsrichtlijn vastgelegde eisen uitsluiten;
- en aan de eisen uit elk van de protocollen dat de werkzaamheden beschrijft waarvoor certificering wordt aangevraagd.

De certificaathouder dient van elk op diens certificaat vermeld protocol de werkzaamheden uit tenminste één techniek met eigen mensen en middelen (materieel) volledig te kunnen uitvoeren.

Alternatieve werkwijzen

De protocollen bevatten voorgeschreven werkwijzen die voor de meeste situaties toepasbaar zijn. Voor toepassing van alternatieve werkwijzen wordt verwezen naar par 7.3 en par 7.5.6.

Certificaat-verkrijging

Een nog niet gecertificeerde organisatie kan een certificaat aanvragen op basis van dit certificatieschema. De certificatie-instelling verleent het certificaat als zij heeft vastgesteld dat de certificaathouder voldoet aan de door dit certificatieschema gestelde voorwaarden, voor zover van toepassing op de op diens certificaat te vermelden protocollen.

Een aantal van de bij deze BRL behorende protocollen beschrijft verschillende technieken voor de uitvoering van een activiteit. Voor het behalen van een certificaat voor een protocol dat verschillende technieken beschrijft, kan worden volstaan met het aantonen dat uitvoering van tenminste één van die technieken voldoet aan de eisen uit dit certificatieschema, tenzij nadrukkelijk anders is opgenomen in dit schema.

1.2.1 Scope Partijkeuringen

De scope 'Partijkeuringen' omvat het nemen van monsters bij partijkeuringen uit grond, baggerspecie, niet-vormgegeven bouwstoffen en vormgegeven bouwstoffen. Alleen daarvoor erkende bedrijven mogen de werkzaamheden uit deze scope uitvoeren als de uitvoering ter voldoening is aan een verplichting die geldt bij of krachtens het Besluit bodemkwaliteit.

De scope Partijkeuringen omvat daarnaast het nemen van monsters uit te storten korrelvormige afvalstoffen ter bepaling van de samenstelling en het uitlooggedrag. Alleen daarvoor erkende bedrijven mogen werkzaamheden uit deze scope uitvoeren als de uitvoering ter voldoening is aan een verplichting die geldt bij of krachtens het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.

Binnen de scope Partijkeuringen onderscheiden we de volgende protocollen:

Protocol	Titel	Versie
1001	Monsterneming voor partijkeuringen grond en baggerspecie	PM
1002	Monsterneming voor partijkeuringen niet-vormgegeven bouwstoffen	PM

Protocol	Titel	Versie
1003	Monsterneming voor partijkeuringen vormgegeven bouwstoffen	PM
1004	Monsterneming te storten korrelvormige afvalstoffen	PM

Voor het behalen van een certificaat met scope Partijkeuringen dient certificaathouder werkzaamheden volgens minimaal 1 van bovenstaande protocollen uit te voeren.

5 1.2.2 Scope Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek

De scope 'Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek' omvat het plaatsen van boringen en peilbuizen voor het nemen van grond- en grondwatermonsters, het nemen van grond- en grondwatermonsters, locatie-inspectie en monsterneming van asbest in de bodem en het uitvoeren van vergelijkbaar onderzoek in de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam. Alleen daarvoor erkende bedrijven mogen werkzaamheden uit deze scope uitvoeren als de uitvoering ter voldoening is aan een verplichting die geldt bij of krachtens het Besluit bodemkwaliteit.

15 Binnen de scope Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek onderscheiden we de volgende protocollen:

Protocol	Titel	Versie
2001	Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen	PM
2002	Het nemen van grondwatermonsters	PM
2003	Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek	PM
2018	Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem	PM

Voor het behalen van een certificaat met scope Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek dient certificaathouder werkzaamheden volgens minimaal 1 van bovenstaande protocollen uit te voeren.

20 1.2.3 Scope Inventarisatie

De Scope 'Inventarisatie' omvat:

- het proces van het opstellen van de bemonsteringsstrategie voor en de aansturing van monsternemers bij partijkeuringen;
- 25 - het proces van uitvoeren van en rapporteren over vooronderzoek in het kader van landbodemonderzoek conform NEN 5725 (landbodemonderzoek in het kader van de Wet Bodembescherming en Wet milieubeheer en onderliggende besluiten en regelingen);
- het proces van uitvoeren van en rapporteren over vooronderzoek in het kader van waterbodemonderzoek conform NEN 5717 (waterbodemonderzoek in het kader van de Waterwet, Wet Bodembescherming, Wet milieubeheer en onderliggende besluiten en regelingen);
- 30 - het proces van opstellen van de veldwerkstrategie voor, de aansturing van veldwerkers bij en het opstellen van de rapportage over verkennend landbodemonderzoek conform NEN 5740 (landbodemonderzoek in het kader van de Wet Bodembescherming en Wet milieubeheer en onderliggende besluiten en regelingen);
- 35 - het proces van opstellen van de veldwerkstrategie voor, de aansturing van veldwerkers bij en het opstellen van de rapportage over verkennend waterbodemonderzoek conform NEN 5720 en de aansturing van veldwerkers (in het kader van de Wet Bodembescherming, de Wet milieubeheer en de Waterwet en onderliggende besluiten en regelingen).

40 *Toelichting:*

Onder aansturing wordt in dit geval verstaan het op basis van een strategie, plan van aanpak of anderszins aansturen van de monsterneming of het veldwerk, het al dan niet op afstand beslissen over omgaan met afwijkingen van de veldsituatie en het al dan niet op afstand begeleiden van monsternemers of veldwerkers.

Alleen daarvoor erkende certificaathouders mogen werkzaamheden uit deze scope uitvoeren als de uitvoering ter voldoening is aan een verplichting die geldt bij of krachtens het Besluit bodemkwaliteit.

Binnen de scope 'Inventarisatie' onderscheiden we het volgende protocol:

Protocol	Titel	Versie
15051	Inventarisatie bodemkwaliteit	PM

De certificaathouder dient zelf vast te leggen welke werkzaamheden uit de scope Inventarisatie hij onder certificatie uitvoert.

Toelichting bij de openbare reactieronde:

De scope-omschrijving is nog onderwerp van nadere beschouwing en kan in de definitieve versie nog wijzigen.

1.2.4 Scope Milieukundige begeleiding

De scope 'Milieukundige begeleiding van bodemsaneringen' omvat verificatie of processturing bij een bodemsanering, of processturing bij een ingreep in de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam waarbij meer dan 1000m³ van die bodem of oever interventiewaarden uit tabel 2 van bijlage B Rbk overschrijdt, inclusief het opstellen van een evaluatieverslag. Alleen daarvoor erkende bedrijven mogen werkzaamheden uit deze scope uitvoeren als de uitvoering ter voldoening is aan een verplichting die geldt bij of krachtens het Besluit bodemkwaliteit.

Binnen de scope Milieukundige begeleiding van bodemsaneringen onderscheiden we de volgende protocollen:

Protocol	Titel	Versie
6001	Milieukundige begeleiding landbodemsanering met conventionele methoden	PM
6002	Milieukundige begeleiding van landbodemsanering met in-situ methoden	PM
6003	Milieukundige begeleiding van ingrepen in de waterbodembodem en uitvoering van waterbodemsaneringen	PM

Voor het behalen van een certificaat met scope Milieukundige begeleiding dient certificaathouder werkzaamheden volgens minimaal 1 van bovenstaande protocollen uit te voeren.

Toelichting

Erkenning is verplicht als meer dan 1000m³ van de betreffende bodem of oever de interventiewaarden uit tabel 2 van bijlage B Rbk overschrijdt.

1.3 Gebruik van het Certificaat bij opdrachtverzekering

De certificaathouder mag het certificaat gebruiken als bewijs voor het voldoen aan door de opdrachtgever gestelde kwalificatie-eisen, mits deze eisen zijn gerelateerd aan de processen die op het certificaat zijn aangegeven. De certificaathouder is als certificaathouder verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden.

1.4 Certificaatverlening bij doorstartende bedrijven

Een certificatie-instelling kan aan een failliete organisatie dat een doorstart wil maken een certificaat voor dit certificatieschema afgeven volgens de hierop van toepassing zijn-

de bepalingen in paragraaf 1.2. Dit kan echter alleen als is voldaan aan volgende voorwaarden:

- 5 • de doorstartende organisatie waarvoor meer dan vijf fte werkzaam zijn onder het voor dit certificatieschema te auditten managementsysteem voldoet of is bezig te voldoen aan de eisen uit de vigerende versie van NEN-EN-ISO 9001;
- de doorstartende organisatie waarvoor vijf of minder fte werkzaam zijn onder het voor dit certificatieschema te auditten managementsysteem voldoet of is bezig te voldoen aan de in bijlage I van deze beoordelingsrichtlijn gestelde eisen aan het management-systeem;
- 10 • de organisatie hanteert na de doorstart hetzelfde kwaliteitssysteem als voor de doorstart;
- de continuïteit in de operaties van de doorstartende organisatie is gewaarborgd. In de praktijk betekent dit dat de personele bezetting van de organisatie na de doorstart grotendeels gelijk moet zijn aan die van de organisatie voor de doorstart;
- 15 • de laatste auditwaarneming is niet ouder dan twaalf maanden;
- eventueel door de certificatie-instelling gestelde voorwaarden.

Het certificaat van de organisatie na de doorstart heeft een ander nummer dan het certificaat van de organisatie voor de doorstart.

20

Hoofdstuk 2 Normatieve verwijzingen

2.1 Algemeen

Dit certificatieschema verwijst naar internationale (ISO, ISO/IEC of IAF), Europese (EN) en Nederlandse (NEN, NVN of NTA) normen en naar andere normatieve documenten. Eise-
5 nen uit die normen en andere normatieve documenten maken, voor zover direct van toe-
passing op de activiteiten waarvoor een certificaat is afgegeven, door die verwijzing deel
uit van dit certificatieschema. Bij strijdigheid tussen teksten, enerzijds in het certificatie-
schema en anderzijds in het certificatieschema genoemde andere documenten, zijn in het
10 kader van de beoordeling door de certificatie-instelling in een certificatietraject de tek-
sten uit het certificatieschema altijd leidend.

In beginsel geldt voor elk normatief document de meest recente versie. Bij vervanging
van in dit hoofdstuk genoemde normen door een nieuwe Nederlandse of internationale
15 norm of van andere in dit hoofdstuk genoemde normatieve documenten door een ander
normatief document kan de certificaathouder de oude norm of het oude normatieve do-
cument gedurende een overgangsperiode van twaalf maanden toepassen. Na deze over-
gangsperiode is alleen nog de nieuwe norm of het nieuwe normatieve document van
kracht en komt het oude te vervallen.

Binnen achttien maanden na aanvang van de overgangsperiode heeft de certificatie-
20 instelling de gewijzigde situatie beoordeeld. De certificaathouder draagt hiervoor zorg en
neemt hiertoe het initiatief.

Toelichting

*Dit certificatieschema sluit aan op de in dit hoofdstuk vermelde (inter)nationaal erkende kwaliteits-
25 systeemnormen en -eisen, zoals NEN-EN-ISO 9001, 'Kwaliteitsmanagementsystemen'. Dit betreft
in ieder geval de secundaire processen zoals veiligheid, interne audits, inkoop en beheer appa-
raat, klachten en ongevallen. Dit certificatieschema is zo opgesteld dat het mogelijk is om één in-
tegraal (kwaliteits)systeem op te zetten dat voldoet aan zowel het certificatieschema als aan de in
dit hoofdstuk vermelde (inter)nationaal erkende normen en eisen.*

*CROW publicatie 132 bevat veel informatie over werken in verontreinigde grond en (grond)water.
Omdat het niet is opgezet als normstellend document verwijst dit certificatieschema niet normatief
30 naar die publicatie.*

2.2 Nederlandse en internationale normen

De volgende Nederlandse en internationale normen maken deel uit van dit certificatie-
40 schema, voor zover direct van toepassing op de activiteiten waarvoor een certificaat is
afgegeven.

Algemeen van toepassing zijnde normen

ISO 9000	Quality management systems – Fundamentals and vocabulary
NEN-EN-ISO 9001	Kwaliteitsmanagementsystemen – Eisen
NEN-EN-ISO/IEC 17021	Conformity assessment - Requirements for bodies providing au- 45 dit and certification of management systems
NEN-EN-ISO 19011	Richtlijnen voor het uitvoeren van audits van managementsys- temen
IAF MD3	Advanced Surveillance and Recertification Procedures
IAF MD5	Duration of QMS and EMS Audits

Normen van toepassing op specifieke werkzaamheden

	NEN 5707	Bodem – Inspectie, monsterneming, analyse van asbest in bodem
5	NEN 5717	Bodem - Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek
	NEN 5720	Bodem - Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend onderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van waterbodem en baggerspecie
10	NEN 5725	Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek
	NEN 5737	Bodem - Landbodem - Proces van locatiespecifieke ecologische risicobeoordeling van bodemverontreiniging
	NEN 5740	Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond
15	NTA 5755	Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van nader onderzoek - Onderzoek naar de aard en omvang van bodemverontreiniging
20	NEN-ISO 15799	Bodem - Leidraad voor de ecotoxicologische karakterisering van bodems en bodemmateriële

Naast bovengenoemde normen is tevens van toepassing elke norm waarnaar wordt verwezen vanuit een protocol.

2.3 Samenhang met andere normatieve documenten in beheer bij SIKB

Het volgende normatieve document, in beheer bij SIKB, maakt, naast de in de paragrafen 2.2 en 2.3 genoemde, deel uit van dit certificatieschema, voor zover direct van toepassing op de activiteiten waarvoor een certificaat is afgegeven.

30	Protocol 3001	Conserveringsmethoden en conserveringstermijnen voor milieumonsters
----	---------------	---

Daarnaast zijn er raakvlakken tussen dit certificatieschema en verschillende andere door SIKB beheerde normatieve documenten. Deze samenhang leidt niet tot normatieve eisen en is daarom informatief beschreven op de website van SIKB.

Hoofdstuk 3 Termen en definities

Ten behoeve van dit certificatieschema zijn de termen en definities gegeven in ISO 9000, ISO/IEC 17000 en in NEN-EN-ISO 9001 en de hieronder weergegeven termen en definities van toepassing. Voor kwaliteitssysteemaspecten waarvoor hieronder geen eigen definitie is weergegeven gelden de definities zoals opgenomen in ISO/IEC 17000 en NEN-EN-ISO 9000.

3.1 Definities

Voor kwaliteitssysteemaspecten waarvoor hieronder geen eigen definitie is weergegeven gelden de definities zoals opgenomen in ISO/IEC 17000 en NEN-EN-ISO 9000.

Eigen definities

Aannemer

De natuurlijke of rechtspersoon die de uitvoering van de (water)bodemsanering op zich neemt.

Afwijking

Het niet voldoen aan een eis uit dit certificatieschema [bron: ISO 9000]

Toelichting: de certificatie-instelling maakt bij externe audits onderscheid tussen kritieke en niet-kritieke afwijkingen, waarvan hieronder de definities zijn weergegeven. Certificatie-instellingen mogen overigens andere benamingen hanteren voor de auditresultaten.

Afwijking, kritiek

Afwijking van de eisen uit dit certificatieschema die op zichzelf een negatief effect heeft of zou hebben op na de inventarisatie en onderzoek bodem uit te voeren activiteiten. Dit kan zijn een afwijking die op zichzelf een negatief effect heeft op de voorbereiding of de uitvoering van de inventarisatie of het onderzoek, of een afwijking die er uit bestaat dat meerdere elementen uit dit certificatieschema niet zijn gedocumenteerd of geïmplementeerd.

Toelichting

Voorbeelden van kritieke afwijkingen zijn:

- *afwijking die op zichzelf een kritiek effect heeft op de goede uitvoering van de eisen uit dit certificatieschema;*
- *afwijking die de vakbekwaamheid van bij de gecertificeerde activiteiten ingezette individuele personeelsleden betreft;*
- *afwijking die eruit bestaat dat een of meer elementen uit dit certificatieschema niet zijn gedocumenteerd, terwijl dit wel vereist is;*
- *afwijking die eruit bestaat dat een of meer elementen uit dit certificatieschema niet is of zijn geïmplementeerd, bijvoorbeeld:*
 - *richtlijnen die niet in acht worden genomen;*
 - *foutief materiaal toepassen;*
 - *het niet verrichten van controles;*
 - *het verrichten van werkzaamheden onder vermelding dat ze binnen het kader van deze beoordelingsrichtlijn vallen terwijl dat niet het geval is;*
- *afwijking die eruit bestaat dat bij meerdere elementen uit*

dit certificatieschema sprake is van vergelijkbare tekortkomingen in documentatie of implementatie (een zogenaamde 'trend').

5	Afwijking, niet-kritiek	Afwijking van de eisen uit dit certificatieschema die niet voldoet aan de hierboven beschreven criteria voor een kritieke afwijking.
10	Afwijking ten opzichte van plan of beschikking of melding	Een van de volgende: • de aard van het geval blijkt af te wijken van het saneringsplan, beheerplan, projectplan, locatieplan of de voornoemde BUS-melding of het geval blijkt significant groter zodat dit van invloed kan zijn op de aanpak en het resultaat van de (water)bodemsanering of ingreep in de waterbodem; • de (water)bodemsanering duurt significant langer (of korter) dan is aangegeven in het plan of de melding; • de uitvoeringswijze wordt aangepast; • het eindresultaat is anders dan de doelen waarop het plan of de melding is geschreven.
15		
20	Baggerspecie	<i>Dit wordt verder toegelicht in de protocollen 6001 t/m 6004.</i> Materiaal dat is vrijgekomen uit de bodem via het oppervlaktewater of de voor dat water bestemde ruimte en dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter.
25		
30	Beheerplan	Plan als bedoeld in art. 4.6 Wtw, waarin de waterbeheerder maatregelen heeft opgenomen ter bescherming en verbetering van de watersystemen in zijn beheer.
35	Bodemonderzoek	Onderzoek naar de milieuhygiënische toestand van de bodem op een bepaalde locatie dat wordt uitgevoerd binnen een van de uit dit certificatieschema vallende wettelijke kaders
40	Bouwstof	Materiaal waarin de totaalgehalten aan silicium, calcium of aluminium tezamen meer dan 10 gewichtsprocent van dat materiaal bedragen, uitgezonderd vlakglas, metallisch aluminium, grond of baggerspecie, dat is bestemd om te worden toegepast.
45	Bouwstof, Vormgegeven	Bouwstof met een volume per kleinste eenheid van ten minste 50 cm ³ , die onder normale omstandigheden een duurzame vormvastheid heeft.
50	Calamiteit	Ongewenste gebeurtenis met mogelijk milieuhygiënische en/of veiligheidstechnische gevolgen (zie verder de Toelichting op de Wbb).
	Certificaat	De door een certificatie-instelling aan een certificaathouder af te geven kwaliteitsverklaring in het kader van dit certificatieschema.
	Certificaathouder	De rechtspersoon of natuurlijk persoon aan wie de uitvoering van in dit certificatieschema beschreven werkzaamheden is opgedragen.
	Certificatie-instelling	Een voor het afgeven van certificaten voor het certificatieschema 'Inventarisatie en onderzoek bodem' geaccre-

		diteerde certificatie-instelling. Tot [dd-mm-jjjj]2 + 1 jaar] geldt ook: een voor het afgeven van certificaten voor het certificatieschema 'Monsterneming voor partijkeuringen', of het certificatieschema 'Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek', of het certificatieschema 'milieukundige begeleiding van (water)bodemsaneringen, ingrepen in de waterbodem en nazorg' geaccrediteerde certificatie-instelling;
5		
10	Directie	De eerst hogere manager boven de afdelingen van de certificaathouder die de onder dit certificatieschema vallende werkzaamheden uitvoeren.
	Directievoering	Namens de opdrachtgever toezicht uitoefenen op de uitvoering van het werk en op de naleving van het contract met de aannemer.
15	Dit certificatieschema	Certificatieschema bestaande uit deze beoordelingsrichtlijn, BRL SIKB 15000, 'Inventarisatie en onderzoek bodem', een of meer van de daarbij horende protocollen en eventuele interpretatiedocumenten.
20	Essentiële eisen	Essentiële eisen uit dit certificatieschema voor publiek toezicht op inventarisatie en onderzoek bodem. <i>Toelichting</i> <i>Alle eisen uit dit certificatieschema zijn van belang voor een goede uitvoering van de werkzaamheden waaraan dit certificatieschema eisen stelt. Zij vormen daarmee de basis voor privaats toezicht door de certificatie-instelling. Een selectie uit deze eisen (de essentiële eisen) worden van belang geacht vanuit publiek toezicht. De selectie is gebaseerd op een inschatting van het risico (kans * effect) op (1) schade aan de bodem als gevolg van de uit te voeren werkzaamheden, (2) de betrouwbaarheid / integriteit van de uitvoering van de werkzaamheden en (3) de controleerbaarheid / naspeurbaarheid van de uitgevoerde werkzaamheden.</i>
25		
30	Evaluatieverslag	De rapportage die na beëindiging van de sanering conform de Wbb onder verantwoordelijkheid van de organisatie dat de milieukundige verificatie uitvoert en in samenwerking met de organisatie dat de milieukundige processturing heeft uitgevoerd, wordt opgesteld en waarin de wijze waarop deze beide onderdelen zijn uitgevoerd, wordt beschreven. <i>Toelichting</i> <i>Het evaluatieverslag heeft als doel het bevoegde gezag in staat te stellen, te beoordelen of de saneringsdoelstelling is bereikt zoals die is vastgelegd in de beschikking op het saneringsplan, afgegeven door het bevoegde gezag Wbb, ófwel de verklaring van instemming met de melding in het kader van het Besluit Uniforme Saneringen (BUS), ofwel de aanwijzingen op een melding van een ongewoon voorval (art. 13 en 27 Wbb), ofwel een goedkeuringsverklaring op het saneringsplan afgegeven door het bevoegde gezag Wm. Voor ingrepen in de waterbodem op grond van de Waterwet bestaat geen verplichting tot het maken van een evaluatieverslag</i>
35		
40		
45		
50	Externe audit	De toetsing van de certificaathouder op het voldoen aan de eisen uit dit certificatieschema door een daartoe geaccrediteerde certificatie-instelling.

	fte	Full-time equivalent.
	Grond	Vast materiaal dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter, niet zijnde baggerspecie.
5		
	Ingrep in de waterbodem	Het uitvoeren van maatregelen aan de waterbodem, inclusief het uitvoeren uit oogpunt van kwantiteit, waarbij de interventiewaarden worden overschreden.
10		
	Interne audit	De toetsing van de certificaathouder op het voldoen aan de eisen uit dit certificatieschema door vanuit de certificaathouder zelf aangewezen personen, veelal uit de eigen organisatie.
15		
	Inventarisatie en onderzoek	Het gehele proces van inventarisatie en onderzoek bodem dat begint met de beoordeling van de klantvraag en de input en eindigt met de overdracht van het definitieve adviesrapport (de output) aan de opdrachtgever.
20		<i>Toelichting</i> <i>Tot dit proces behoren ook alle secundaire technische processen, ofwel alle technische werkzaamheden die leiden tot input voor het inventarisatieproces, zoals resultaten van veldwerk, analyseresultaten en specialistische inbreng.</i>
25	Korrelvormige afvalstoffen	Afvalstoffen, niet zijnde monolithische afvalstoffen (afvalstoffen die door menging met toeslagstoffen of anderzortige bewerkingen zijn omgevormd tot afvalstoffen met een beperkte uitloging en een duurzame vaste vorm).
30	Landbodemsanering met conventionele methoden	= Sanering of beheersing van verontreinigingen in grond en/of grondwater door middel van ontgraving en/of pump & treat.
	Landbodemsanering met in-situ technieken	= Sanering of beheersing van grond en/of grondwater met methoden waarbij geen sprake is van ontgraving of uitsluitend pump & treat.
35		
	Locatieplan	Plan waarin de waterbodemmaatregelen van een beheerplan of projectplan nader zijn uitgewerkt.
	Logboek	(van de milieukundige begeleiding) Ook wel dagboek genoemd document waarin, gedurende de (water)bodemsanering en/of nazorg alle relevante (milieuhygiënische) gegevens worden vastgelegd.
40		<i>Toelichting</i> <i>Voorbeelden van in een logboek vast te leggen gegevens zijn:</i>
45		• de informatie die noodzakelijk is voor het maken van het evaluatieverslag / realisatierapport; • de aanwezigheid van personen en uitgevoerde werkzaamheden van de organisatie dat de milieukundige begeleiding uitvoert; • de inzet van het materieel van de aannemer en de aanwezigheid van werknemers van de aannemer en derden op de (water)bodemsaneringslocatie.
50		
	Milieukundig begeleider	Functionaris die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de milieukundige begeleiding en die voldoet aan de opleidings- en ervaringseisen voor ten minste de categorie 'milieukundig begeleider', zoals weergegeven in para-
55		

		graaf 6.2.2.
	Milieukundige begeleiding	De milieukundige processturing/monitoring en verificatie van de (in-situ/water) bodemsanering en/of nazorg.
5	Milieukundige processturing	(bij in-situ/waterbodemsanering) De milieukundige sturing van de (in-situ/water) bodemsanering of ingreep in de waterbodem ter plaatse van de uitvoering.
	Milieukundige procesmonitoring	(bij nazorg) De milieukundige monitoring van de nazorg in het veld, het toezien op de juiste instandhouding en instelling van installaties en monsterneming t.b.v. voortgangscontrole en vergunningen.
10	Milieukundige verificatie	(bij in-situ/waterbodemsanering) Het met visuele inspectie (bijvoorbeeld ingeval van asbest, puinhoudende lagen en/of sintels), monsterneming, analyses en rapportage vastleggen en beschrijven van het eindresultaat van de werkzaamheden/sanering waarop de BRL SIKB 6000 van toepassing is.
15		<i>Toelichting</i> <i>De milieukundige verificatie (in-situ/water) bodemsanering heeft als doel het bevoegde gezag in staat te stellen, te beoordelen of de (sanerings)doelstelling is bereikt.</i>
20	Milieukundige verificatie	(bij nazorg) Het vastleggen en beschrijven van het tussenresultaat van de nazorg.
		<i>Toelichting</i> <i>De milieukundige verificatie nazorg heeft als doel het bevoegde gezag in staat te stellen te beoordelen of de nazorgdoelstelling blijvend in tact is zoals die is vastgelegd in de beschikking op het nazorgplan (Wbb).</i>
25	Monsternemer	Functionaris die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de monsterneming voor een partijkeuring en die voldoet aan de opleidings- en ervaringseisen voor ten minste de categorie 'monsternemer', zoals weergegeven in paragraaf 6.2.2.
30	Nazorg	Het geheel aan technische, juridische, organisatorische en financiële maatregelen om het saneringsdoel in stand te houden nadat dit is bereikt.
35	Nazorgplan	Een plan dat wordt opgesteld door de organisatie dat de milieukundige procesmonitoring uitvoert, met daarin alle maatregelen nodig om de nazorg te kunnen uitvoeren.
40		<i>Toelichting</i> <i>Dit plan wordt opgesteld op basis van het beschikte saneringsplan en verslag van de sanering (inclusief inregelen van de fysieke maatregelen die tijdens de saneringsfase zijn aangelegd) maar vóór de aanvang van de nazorg. Middels een beschikking op dit plan heeft deze een juridische status en kan handhaving op de uitvoering van de nazorg plaatsvinden.</i>
45	Nazorgevaluatieprogramma	Een overzicht van activiteiten, gericht op kritische momenten en aspecten, opgesteld door de organisatie dat de milieukundige verificatie uitvoert, waarop de verificatie van de nazorg zich op een specifieke locatie richt.
50		<i>Toelichting</i> <i>Het programma wordt voorafgaand aan de uitvoering van de nazorg door de milieukundige verificatie opgesteld op basis van het nazorgplan.</i>
	Nazorgevaluatieverslag	Evaluatierapportage met onderbouwd voorstel voor de

		betreffende locatie voor het beëindigen van de nazorg.
		<i>Toelichting</i>
		<i>Het verslag heeft als doel het bevoegde gezag in staat te stellen te beoordelen of de nazorg kan worden afgerond</i>
5	Nazorgstatusrapportage	Het rapport dat conform het nazorgplan wordt opgesteld door de organisatie dat de milieukundige verificatie uitvoert, waarin de wijze waarop de onderdelen procesmonitoring en verificatie zijn uitgevoerd, wordt beschreven.
		<i>Toelichting</i>
10		<i>De nazorgstatusrapportage heeft als doel het bevoegd gezag periodiek in staat te stellen, te beoordelen of de nazorg conform het beschikte nazorgplan is uitgevoerd en of de gebruiksbeperkingen zijn nageleefd</i>
15	Niet-aangekondigde audit	Een audit waarvan de uitvoering begint binnen een uur nadat deze is aangekondigd bij de te auditten personen of diegenen die hun werkzaamheden plannen.
	Onderaannemer	Een organisatie aan wie de certificaathouder (een deel van) een werk uitbesteedt of doorbesteedt.
20	Ongewoon voorval	zie Calamiteit.
	Opdrachtgever	De natuurlijke- of rechtspersoon die de uitvoering van in dit certificatieschema beschreven werkzaamheden opdraagt aan de certificaathouder.
	Projectleider	Persoon eindverantwoordelijk voor de uitvoering van in dit certificatieschema beschreven werkzaamheden. Deze persoon bereidt het werk voor en is degene die het uitvoeringsplan ontwerpt of accordeert, beslist over zaken die afwijken van de opdracht en communiceert met de opdrachtgever.
25		Plan als bedoeld in art. 5.4 Wtw, waarin de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk is beschreven.
30	Projectplan	Document waarin, merendeels technische, eisen aan de uitvoering van werkzaamheden zijn beschreven.
	Protocol	Resultaat van activiteiten of processen.
35	Product	De rapportage die na beëindiging van de ingreep in de waterbodem onder verantwoordelijkheid van de milieukundige begeleider is opgesteld en waarin de wijze waarop processturing en verificatie zijn beschreven.
	Realisatierapport	<i>Toelichting</i>
40		<i>Het realisatierapport heeft als doel de opdrachtgever resp. het bevoegd gezag in staat te stellen te beoordelen of de doelstelling van de ingreep is bereikt zoals die is vastgelegd in het projectplan of het locatieplan of de aanwijzingen op een melding van een ongewoon voorval (art. 6.8 en 6.9 Wtw).</i>
45	Revisieplan	Document dat door de organisatie dat de milieukundige processturing uitvoert, wordt opgesteld en waarin alle significante afwijkingen ten opzichte van het saneringsplan, beheerplan, projectplan, locatieplan of nazorgplan en de consequenties hiervan, beschrijft.
50	Schriftelijk	Op een traceerbare manier, dus op papier, per fax of per e-mail.
	Uitvoeringslocatie	De locatie, met een bepaald adres, kadastraal nummer of GPS coördinaten, waar de certificaathouder veldwerkzaamheden ten behoeve van inventarisatie en onderzoek bodem uitvoert.

	(Vak)bekwaamheid	Het bewezen in staat zijn tot het toepassen van kennis en vaardigheden.
	Veldaudit	Een audit op een uitvoeringslocatie om te beoordelen of de uitvoering van werkzaamheden door medewerkers voldoet aan de gestelde uitvoeringseisen, inclusief de vakbekwaamheid van de betreffende medewerkers.
5		
	Veldwerk	Werkzaamheden op een uitvoeringslocatie ten behoeve van onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem, die gericht zijn op het nemen van grond- of grondwatermonsters.
10		
	Veldwerker	Functionaris die verantwoordelijk is voor de uitvoering van veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek en die voldoet aan de opleidings- en ervaringseisen voor ten minste de categorie 'veldwerker', zoals weergegeven in paragraaf 6.2.2.
15		
	Veldwerkverslag	Schriftelijke presentatie van de uitgevoerde veldwerkzaamheden en de daarbij verzamelde gegevens.
	Veldwerkruimte	De werk- en opslagruimte op de vestiging ten behoeve van veldwerk, anders dan de kantoorruimte waar bureauwerkzaamheden plaatsvinden.
20		
	Verificatieplan	(betreft scope milieukundige begeleiding) Plan dat voortgaand aan de uitvoering van de (water)bodemsanering of de nazorg, door de organisatie dat de milieukundige verificatie uitvoert, wordt opgesteld en waarin de kritische momenten (zie protocollen Bijlage inhoud verificatieplan) en aspecten van een (water)bodemsanering of nazorg waarop verificatie plaatsvindt, worden vastgelegd.
25		
	Vestiging	De stad (plaats), waar de certificaathouder zijn kantoor of kantoren met veldwerkruimte(n) heeft.
30		
	Waterbodem	De bodem en oever van een oppervlaktewaterlichaam als bedoeld in de Waterwet.
		<i>Toelichting</i> <i>Onderscheid wordt gemaakt tussen de natte waterbodem, die zich onder het oppervlaktewater bevindt en de droge waterbodem, die niet of slechts in geringe mate door de kwaliteit van oppervlaktewater wordt beïnvloed. "Drogere oevergebieden" in de zin van de Waterwet behoren niet tot de waterbodem. Deze "drogere oevergebieden" vallen wat betreft de sanering onder de Wbb.</i>
35		
	Waterbodemsanering	Het wegnemen van onaanvaardbare risico's middels verwijdering van de verontreiniging dan wel het (natuurlijk) afdekken van de verontreiniging, al dan niet in combinatie met gedeeltelijke verwijdering van de verontreiniging in de waterbodem, of een andere methode, tot een vooraf vastgestelde saneringsdoelstelling of tot een vooraf vastgesteld niveau (diepte of hoeveelheid). Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar par. 5 van de Circulaire sanering waterbodems 2008, laatst gewijzigd bij Stcrt. 2009, 68. Waterbodemsaneringen worden sinds de inwerkingtreding van de Waterwet alleen nog op grond van het overgangsrecht uitgevoerd, of als onderdeel van een sanering met een bron in de landbodem (art. 63c Wbb).
45		
50		
	(Water)bodemsanering	(ook: (in situ/water)bodemsanering) Algemene aandui-
55		

5	Werkzaamheden, kritische	ding van saneringen van de landbodem (al dan niet gecombineerd met een sanering van de waterbodem, zoals bepaald in art. 63c Wbb), maatregelen om nieuwe verontreinigingen te beperken of ongedaan te maken (art. 13 Wbb en art. 6.8 Wtw) en ingrepen in de waterbodem. (betreft scope milieukundige begeleiding) alle werkzaamheden in de (water)bodem die het resultaat van de (water)bodemsanering (kunnen) beïnvloeden en alle werkzaamheden die van te verwijderen grond/bagger en verontreinigingen
10		<i>Toelichting</i> <i>Als voorbeelden van werkzaamheden die als tenminste kritisch kunnen worden beschouwd, kunnen worden genoemd:</i>
15		• het vaststellen van de uit de bodem te verwijderen verontreinigingen in het veld (land- en waterbodem); • het aanbrengen van het saneringssysteem door de aan- nemer voor de sanering van grond en grondwater; • het scheiden van grond/baggerstromen, het in depot bren- gen en/of afvoeren van gescheiden deelstromen grond of bagger.
20	Werkzaamheden, niet-kritische	(betreft scope milieukundige begeleiding) alle werkzaam- heden in de (water)bodem die niet het resultaat van de (water)bodemsanering (kunnen) beïnvloeden en alle werkzaamheden die niet van invloed (kunnen) zijn op de verwerking van te verwijderen grond/bagger en veront- reinigingen.
25		<i>Toelichting</i> <i>Als voorbeelden van niet-kritische werkzaamheden, waarbij niet de (continue) aanwezigheid van de geregistreerde milieu- kundig begeleider is vereist, kunnen worden genoemd:</i>
30		• het inrichten van het werkterrein; • het aanbrengen van isolerende voorzieningen als bijvoor- beeld een leeflaag, verhardingslaag of scheidingslaag; • het aanvullen van de saneringsput nadat eindkeuring heeft plaats gevonden; • het ontgraven van een grond- of baggerdepot waarbij de kwaliteit en einddiepte op basis van inmeten van tevoren bekend is; • het ontgraven van grond uit een homogeen verontreinigde bodem waarbij de ontgravingscontour is bepaald door de in de bodem te realiseren functie zoals bijvoorbeeld een aan te leggen kelder of parkeergarage.
35		
40		

3.2 Afkortingen

AS	Accreditatieschema
Bbk	Besluit bodemkwaliteit
BRL	Beoordelingsrichtlijn
BUS	Besluit Uniforme Saneringen
50 CCvD	Centraal College van Deskundigen Bodembeheer
ISO	Mondiale norm, uitgegeven door de International Organization for Stan- dardization (Internationale Organisatie voor Normalisatie)
NAW	Naam, adres en Woonplaats. Gegevens bestaande uit naam, adres, postcode vestigingsadres, woonplaats, postbus, postcode postadres, telefoonnummer en faxnummer
55	

	NEN	Nederlands Normalisatie-instituut of Nederlandse Norm, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut
	NEN-EN	Europese Norm, in Nederland uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut
5	NPR	Nederlandse praktijkrichtlijn, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut
	NTA	Nederlandse Technische Afspraak
	NVN	Nederlandse voornorm, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut
10	PBM	Persoonlijke BeschermingsMiddelen
	Raas	Regeling acceptatie afvalstoffen op stortplaatsen
	Rbk	Regeling bodemkwaliteit
	SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer
	V&G plan	Veiligheids- en Gezondheidsplan
15	Wbb	Wet bodembescherming
	WION	Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten
	Wm	Wet milieubeheer
	Wtw	Waterwet

Hoofdstuk 4 Kwaliteitsmanagementsysteem

4.1 Algemene eisen

De eisen in het onderdeel 'Algemene eisen' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop gelden de hieronder weergegeven eisen.

De certificaathouder legt in zijn kwaliteitssysteem vast welke werkzaamheden er onder dit certificatieschema uitgevoerd worden en welke scopes en protocollen hierbij behoren.

Toelichting

Dit onderdeel van NEN-EN-ISO 9001 eist onder meer dat de certificaathouder middelen ter beschikking stelt om het functioneren van de processen te monitoren en dat hij die monitoring ook uitvoert.

4.2 Eisen aan documentatie

De certificaathouder heeft alle eisen uit dit certificatieschema, voor zover van toepassing op de op zijn certificaat vermelde werkzaamheden, geborgd binnen het kwaliteitsmanagementsysteem.

4.2.1 Algemeen

De eisen in het onderdeel 'Documentatie-eisen - Algemeen' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

4.2.2 Kwaliteitshandboek

De eisen in het onderdeel 'Documentatie-eisen - Kwaliteitshandboek' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling hierop geldt het volgende.

De certificaathouder maakt een schema, waaruit blijkt dat ieder onderdeel van deze beoordelingsrichtlijn correspondeert met een onderdeel van zijn kwaliteitssysteem. Dit schema is minimaal tot op paragraafniveau van deze beoordelingsrichtlijn uitgewerkt.

Als de certificaathouder van mening is dat bepaalde eisen niet van toepassing zijn op de eigen bedrijfsvoering, kan hij deze uitsluiten en moet hij dit in het handboek verwoorden en beargumenteren.

Toelaatbare uitsluitingen zijn:

- in het geval de certificaathouder geen monsternemers, veldwerkers, medewerkers inventarisatie, milieukundig begeleiders of projectleiders inleend voor zelfstandige inzet op projecten: inhuren van personeel;
- in het geval de certificaathouder monsterneming, veldwerk, inventarisatie en milieukundige begeleiding niet uitbesteedt: uitbesteden van werkzaamheden;
- in het geval de certificaathouder geen processturing uitvoert: processturing, of, in het geval de certificaathouder geen verificatie uitvoert: verificatie. Op tenminste één van deze twee taken moet de certificaathouder aan de daarop betrekking hebbende eisen uit dit certificatieschema voldoen.

De overige eisen uit de beoordelingsrichtlijn en bijbehorende protocollen kunnen niet worden uitgesloten.

4.2.3 Beheersing van documentatie

De eisen in het onderdeel 'Documentatie-eisen - Beheersing van documentatie' van NEN-

EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop gelden de hieronder weergegeven eisen.

- 5 De certificaathouder beschikt over een overzicht van alle documenten nodig voor de uitvoering van de werkzaamheden die op het certificaat vermeld worden. Dit omvat tevens de in hoofdstuk 2 genoemde normen en voorschriften.

10 De projectleider beschikt over alle gegevens die voor het opstellen van het ontwerp of van het plan van aanpak voor de uitvoering van belang zijn.

Op kantoor aanwezige gegevens

Alle gegevens die voor de uitvoering van het werk van belang zijn, zijn aanwezig op kantoor of op de uitvoeringslocatie.

15 Op kantoor is ten minste per project aanwezig, fysiek of in digitale vorm direct en ter plaatse oproepbaar:

- de opdracht van de opdrachtgever;
- de op het werk van toepassing zijnde werkopdracht, plan van aanpak of bestek, met tekening met aanduiding van de uitvoeringslocatie en geplande werkzaamheden, inclusief eventuele depots;
- 20 • de voor de uitvoering van het werk eventueel afgegeven vergunningen, meldingsformulieren, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen die betrekking hebben op de in de beschikking dan wel melding vastgelegde activiteiten, inclusief de status ervan met de bijbehorende voorwaarden en beperkingen;
- rapporten met onderzoeksgegevens;
- 25 • het kwaliteitshandboek van de certificaathouder;
- de bij de uitvoering van het werk toe te passen normatieve documenten, inclusief deze beoordelingsrichtlijn;
- de documenten waarvan het protocol waaronder het werk valt vereist dat deze op kantoor aanwezig zijn.

Op de uitvoeringslocatie aanwezige gegevens

Op de uitvoeringslocatie is ten minste aanwezig, fysiek of in digitale vorm direct en ter plaatse oproepbaar:

- 35 • de voor de uitvoering van het werk eventueel afgegeven vergunningen, meldingsformulieren, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen die betrekking hebben op de in de beschikking dan wel melding vastgelegde activiteiten, inclusief de status ervan met de bijbehorende voorwaarden en beperkingen;
- de op het werk van toepassing zijnde werkopdracht, plan van aanpak of bestek, met tekening met aanduiding van de uitvoeringslocatie en geplande werkzaamheden, inclusief eventuele depots;
- 40 • rapporten met onderzoeksgegevens;
- het op het werk van toepassing zijnde kwaliteitsplan en V&G-plan, alsmede andere van toepassing zijnde uitvoeringsplannen;
- de tekeningen van op de uitvoeringslocatie aanwezige kabels en leidingen, verkregen in het kader van de WION;
- 45 • een format voor het opstellen van een veldwerkverslag.

Als op de uitvoeringslocatie geen afsluitbare ruimte aanwezig is, zijn de hierboven genoemde en hierna documenten bij de certificaathouder op kantoor aanwezig.

Specifieke eisen voor de scope Partijkeuringen

Voor het verrichten van werkzaamheden die vallen binnen de scope Partijkeuringen gelden geen aanvullende eisen.

Specifieke eisen voor de scope Veldwerk milieuhygiënisch bodemonderzoek

Voor het verrichten van werkzaamheden die vallen binnen de scope Veldwerk voor milieuhygiënisch bodemonderzoek beschikt het veldwerkteam bij aanvang daarnaast over een plan van aanpak, dat voortkomt uit de onderzoeksstrategie en waarin ten minste is beschreven:

- de omvang van het veldwerk, met in elk geval het aantal te plaatsen peilbuizen, te verrichten boringen en te graven sleuven;
- de te hanteren bemonsteringsmethoden of -methodologie;
- de stof(groepen), waarop elk te nemen monster geanalyseerd moet worden, als dit specifieke eisen stelt aan het veldwerk of aan de conservering, filtratie of verpakking van (water)monsters;
- de te verwachten aard en mate van verontreiniging van de te bemonsteren uitvoeringslocatie;
- alle overige informatie die bepalend is voor de wijze van uitvoering van het veldwerk, waaronder in elk geval de ligging van kabels en leidingen en specifieke (veiligheids)eisen van opdrachtgevers, als deze aanvullend of afwijkend zijn van die van de eigen organisatie;
- de gegevens van de uitvoeringslocatie en de contactpersoon of -personen .

Specifieke eisen voor de scope Inventarisatie

Voor het verrichten van werkzaamheden die vallen binnen de scope Inventarisatie gelden geen aanvullende eisen.

Specifieke eisen voor de scope Milieukundige begeleiding

Voor het verrichten van werkzaamheden die vallen binnen de scope Milieukundige begeleiding is daarnaast op de uitvoeringslocatie ten minste aanwezig, fysiek, of in digitale vorm direct en ter plaatse oproepbaar:

- in geval grondwateronttrekking plaatsvindt, een beschrijving van de onttrekkingsmethode, inclusief onttrekkingshoeveelheden en vrachten, debieten en reinigingsmethode en lozing;
- projectnoodplan of V&G-plan;
- NAW-gegevens van degene die een zakelijk recht heeft op het verontreinigde grondgebied en de gebruiker van het grondgebied;
- NAW-gegevens van de opdrachtgever, de houder van de beschikking, de partij die directievoering verricht, de partij die milieukundige processturing of procesmonitoring verricht en de partij die milieukundige verificatie verricht;
- NAW-gegevens van het bevoegde gezag;
- informatie waaruit blijkt wat de bedrijfstijden, de beschikbare ruimte en de specifieke voorwaarden van de certificaathouder zijn;
- relevante delen van het kwaliteitshandboek of de werkinstructies van de certificaathouder, waaronder op het werk van toepassing zijnde protocollen;
- van toepassing zijnde, relevante veiligheidsinformatie, zoals CROW 132 en indien van toepassing AI-5 "Veilig werken in besloten ruimten" en AI-3 "Asbest";
- logboek van de milieukundige begeleider.

Bij milieukundige begeleiding van een bodemsanering conform de Wbb is daarnaast op de uitvoeringslocatie ten minste aanwezig, fysiek, of in digitale vorm direct en ter plaatse oproepbaar:

- het saneringsplan en, indien van toepassing, vooral bij in-situ saneringen, het kwaliteitsplan of revisieplan.
- methode en doelstelling van de bodemsanering, in het algemeen vastgelegd in het saneringsplan, projectplan of de melding in het kader van het Besluit Uniforme Sane-

- ringen, met beschikking of goedkeuring van het bevoegde gezag aanwezig.
- een werkomschrijving of een bestek.

Bij milieukundige begeleiding van een ingreep in de bodem of oever van een oppervlaktewater is in plaats van het hierboven laatstgenoemde op de uitvoeringslocatie ten minste aanwezig, fysiek, of in digitale vorm direct en ter plaatse oproepbaar:

- het beheerplan, projectplan of locatieplan.
- methode en doelstelling van de waterbodemsanering, in het algemeen vastgelegd in het beheerplan, projectplan, locatieplan.
- een werkomschrijving of een bestek.

Toelichting

De opdrachtgever of houder van de beschikking (of de goedkeuring) stelt deze ter beschikking aan de certificaathouder en de aannemer. Indien het een bodemsanering onder de Wm betreft moet een schriftelijke goedkeuringsverklaring van het bevoegde gezag op het plan beschikbaar zijn.

Toelichting

De werkomschrijving of het bestek is een vertaling van de in het saneringsplan, beheerplan, projectplan of locatieplan beschreven aanpak. De volgende onderwerpen zijn tenminste in een werkomschrijving of bestek uitgewerkt:

- de werkzaamheden en de plaats op het terrein waar de werkzaamheden plaatsvinden;
- de aan de wijze van uitvoering van de werkzaamheden te stellen eisen;
- de toegepaste techniek.

Vóór aanvang van de nazorg bij milieukundige begeleiding moet de beschikking van het bevoegde gezag met betrekking tot de nazorg, zijn afgegeven.

Toelichting

De opdrachtgever of de houder van de beschikking stelt deze ter beschikking aan de opdrachtnemer.

4.2.4 Beheersing van registraties

De eisen in het onderdeel 'Documentatie-eisen - Beheersing van registraties' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt de hieronder weergegeven eis.

Registratie medewerkers

De certificaathouder zorgt voor een betrouwbare, herkenbare en terugvindbare registratie van de medewerkers waaraan dit certificatieschema eisen stelt (zie par 6.2.1 tabel 1) stelt. De registratie bevat tenminste:

- Een overzicht van de protocollen waarvoor de medewerkers worden ingezet;
- de opleidingen, cursussen en ervaringen van de medewerkers die relevant zijn voor de activiteiten die de betreffende medewerkers in het kader van dit certificatieschema verrichten;
- Per geregistreerde monsternemer die werkzaamheden verricht voor scope "Partijkeuringen", een overzicht van uitgevoerde monsternemingen voor partijkeuringen, waarop per monsterneming tenminste is aangetekend:
 - Het op de monsterneming van toepassing zijnde protocol;
 - Bemonsteringslocatie;
 - Datum;
 - Projectnummer.

Mutaties in de reikwijdte van activiteiten van een medewerker die hij verricht binnen de op het certificaat vermelde werkzaamheden meldt de certificaathouder bij de certificatie-instelling binnen twee weken na het ingaan van de mutatie.

Registratie interne kwaliteitscontroles

Op relevante plaatsen in het kwaliteitsmanagementsysteem legt de certificaathouder het door hem toegepaste (schema van) interne kwaliteitscontroles vast. Hierin is vastgelegd:

- 5 • welke aspecten de certificaathouder controleert;
- volgens welke methoden die controles plaatsvinden;
- hoe vaak de certificaathouder deze controles uitvoert;
- hoe de certificaathouder de controleresultaten registreert en bewaart;
- 10 • hoe de corrigerende of preventieve maatregelen plaatsvinden.

Bewaartermijn registraties

De certificaathouder zorgt ervoor dat alle voor een project relevante registraties voor de duur van tenminste de overeengekomen garantietermijn, met een minimum van vijf jaar dan wel een eventuele wettelijke termijn, terug te vinden zijn.

15

Hoofdstuk 5 Directieverantwoordelijkheid

5.1 Betrokkenheid van de directie

De eisen in het onderdeel 'Betrokkenheid van de directie' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

5.2 Klantgerichtheid

De eisen in het onderdeel 'Klantgerichtheid' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop gelden de hieronder weergegeven eisen.

De directie bepaalt de eisen van opdrachtgevers met het doel hier aan te voldoen en zo de klanttevredenheid te verhogen. De eisen zijn gebaseerd op het verwachtingspatroon ten aanzien van de opdrachtgevers.

5.3 Kwaliteitsbeleid

De eisen in het onderdeel 'Kwaliteitsbeleid' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

5.4 Planning

5.4.1 Kwaliteitsdoelstellingen

De eisen in het onderdeel 'Planning - Kwaliteitsdoelstellingen' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

5.4.2 Planning van het kwaliteitsmanagementsysteem

De eisen in het onderdeel 'Planning - Planning van het kwaliteitsmanagementsysteem' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

5.5 Verantwoordelijkheid, bevoegdheid en communicatie

5.5.1 Verantwoordelijkheid en bevoegdheid

De eisen in het onderdeel 'Verantwoordelijkheid, bevoegdheid en communicatie - Verantwoordelijkheid en bevoegdheid' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop gelden de hieronder weergegeven eisen.

Van elke medewerker die betrokken is bij de werkzaamheden waarvoor certificaathouder is gecertificeerd zijn de bevoegdheden en verantwoordelijkheden vastgelegd, bijvoorbeeld in functieprofielen.

De onderlinge verhoudingen tussen deze medewerkers zijn vastgelegd, bijvoorbeeld in een organogram. Uit deze documentatie blijkt ten minste welke functionaris verantwoordelijk is voor:

- het goedkeuren van een plan voor de uitvoering van werkzaamheden op een uitvoeringslocatie;
- de controle op onderaannemers in het geval de certificaathouder activiteiten uitbestedt;
- de uitvoering van werkzaamheden op een uitvoeringslocatie;
- het voorbereiden van, het uitvoeren van en het rapporteren naar aanleiding van inter-

ne audits.

5.5.2 Directievertegenwoordiger

- 5 De eisen in het onderdeel 'Verantwoordelijkheid, bevoegdheid en communicatie - Directievertegenwoordiger' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

5.5.3 Interne communicatie

- 10 De eisen in het onderdeel 'Verantwoordelijkheid, bevoegdheid en communicatie - Interne communicatie' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

5.5.4 Interne auditoren

Aanstellen interne auditoren en project-auditoren

- 15 Voor de interne kwaliteitsborging binnen de organisatie stelt de directie een of meer personen aan als intern auditor. Deze personen zijn verantwoordelijk voor het voorbereiden en uitvoeren van interne audits en het rapporteren aan de directie naar aanleiding van interne audits. Dit is met inbegrip van de resultaten van de interne projectaudits.

- 20 Voor de interne kwaliteitsborging op projecten stelt de directie een of meer personen aan als interne projectauditor. Deze personen zorgen voor de uitvoering van de interne projectaudits, onder verantwoordelijkheid van een interne auditor, en het rapporteren daarover aan de interne auditor.

- 25 Een interne auditor kan tevens optreden als interne projectauditor.

- De interne audits en projectaudits kunnen uitgevoerd worden door een persoon van buiten de organisatie. De certificaathouder borgt deze voldoet aan de eisen die dit certificatieschema stelt aan deze rol.

- 30 *Toelichting*

De interne auditor kan binnen de organisatie ook andere werkzaamheden verrichten.

De interne projectauditor kan binnen de organisatie ook andere werkzaamheden verrichten.

Onafhankelijkheid

- 35 De persoon of personen die interne audits en interne projectaudits uitvoeren voldoen tenminste aan de volgende voorwaarden:

- hij opereert of zij opereren volledig onafhankelijk. Dit betekent dat hij of zij een eigen oordeelsvorming hebben, dat de certificaathouder geen invloed heeft op de inhoud van zijn of hun rapportages en dat hij of zij niet actief betrokken zijn bij de door hem of hen te beoordelen dossiers en projecten;
- hij wordt of zij worden ten minste jaarlijks beoordeeld oor het management van de certificaathouder;
- de door hem of hen uit te voeren taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn door de certificaathouder schriftelijk in het kwaliteitssysteem vastgelegd. Het interne auditsysteem van de certificaathouder is effectief en de resultaten geven een getrouwe weergave van de status van het managementsysteem;

Overige eisen aan auditoren

- 50 Paragraaf 6.2.2 stelt nadere eisen aan interne auditoren en interne projectauditoren.

5.6 Directiebeoordeling

5.6.1 Algemeen

De eisen in het onderdeel 'Directiebeoordeling - Algemeen' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt de hieronder weergegeven eis.

- 5 De directie beoordeelt de werking van het kwaliteitsmanagementsysteem bij dit certificatieschema ten minste een maal per jaar.

5.6.2 Input voor de beoordeling

- 10 De eisen in het onderdeel 'Directiebeoordeling - Input voor de beoordeling' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt de hieronder weergegeven eis.

De input bevat tenminste:

- 15
- informatie over de stand van zaken van en bevindingen over de kwalificaties en competenties van de functionarissen die betrokken zijn bij de werkzaamheden waaraan dit certificatieschema eisen stelt;
 - Informatie over de stand van zaken van en bevindingen over de eisen die van belang zijn voor publiek toezicht.

Toelichting

- 20 De informatie die van belang is voor publiek toezicht is neergelegd in het document "Essentiële eisen voor publiek toezicht bij inventarisatie en onderzoek bodem".

5.6.3 Output van de beoordeling

- 25 De eisen in het onderdeel 'Directiebeoordeling - Output van de beoordeling' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

5.7 Informatieuitwisseling met overheden

5.7.1 Informatie aan Bodem+

- 30 De certificaathouder verzorgt zelf de aanvraag voor de ministeriële erkenning.

Toelichting

- 35 Bodem+ geeft namens het ministerie van Infrastructuur en Milieu erkenningen af in de zin van het op de werkzaamheid van toepassing zijnde Besluit. Bodem+ houdt ook de wettelijke registratie bij van bij de certificaathouder gekwalificeerde monsternemers, veldwerkers en milieukundig begeleiders. De erkenningen en de registratie van gekwalificeerde medewerkers is openbaar toegankelijk via het Zoekmenu erkende bodemintermediairs op de website van Bodem+.
- Het format voor de aanvraag is te downloaden via de website van Bodem+.
- (www.rwsleefomgeving.nl). Het aanvragen van een erkenning kan op de volgende manieren:

- 40
- digitaal via: www.rwsleefomgeving.nl;
 - of de aanvraag per post verzenden aan Bodem+.

- 45 Mutaties in de reikwijdte van het certificaat meldt de certificaathouder bij Bodem+ binnen twee weken na het ingaan van de mutatie.

- De certificaathouder mag een monsternemer, veldwerker of milieukundig begeleider pas zelfstandig inzetten op een uitvoeringslocatie na diens wettelijke registratie bij Bodem+.
- De certificaathouder draagt personen voor bij Bodem+ voor deze registratie. Mutaties in het bestand van gekwalificeerde monsternemers, veldwerkers en milieukundig begeleiders, inclusief ingeleend en tijdelijk personeel dat de certificaathouder inzet als zelfstandig monsternemer, veldwerker of milieukundig begeleider, meldt de certificaathouder bij
- 50

Bodem+ binnen twee weken na het ingaan van de mutatie.

5.7.2 Informatie aan Inspectie Leefomgeving en Transport

[...] Een tekstpassage inzake de relatie tussen dit certificatieschema en de afspraken die voortvloeien uit de gesprekken tussen de sector, I&M en ILT kunnen te gelegener tijd worden ingevoegd op basis van de inhoud van het door partijen af te spreken Informatiearrangement. [...]

Toelichting:

Ten tijde van het vaststellen van de voorliggende versie van deze BRL wordt er overleg gevoerd tussen I&M, ILT en de sector over een informatiearrangement. Hierbij wordt geconstateerd:

- (1) dat er een informatiearrangement wordt ontwikkeld voor de uitwisseling van informatie tussen bodemintermediairs en ILT;*
- (2) dat het borgen van de toepassing door bodemintermediairs van dit informatiearrangement van groot belang wordt geacht;*
- (3) dat deze borging kan worden geregeld in een convenant – hetgeen slechts een deel van de doelgroep bindt, via het private middel van de BRL of via het publieke middel in wet- en regelgeving doch hier nog geen definitieve keuze in is gemaakt;*
- (4) dat de definitieve tekst van deze paragraaf zal afhangen van de aard en inhoud van het informatiearrangement.*

5.8 Functiescheiding

Dit certificatieschema stelt eisen aan functiescheiding. Deze eisen komen, afhankelijk van de uitgevoerde werkzaamheden, voort uit artikel 17 Besluit bodemkwaliteit of uit artikel 28, lid 1 Regeling acceptatie afvalstoffen op stortplaatsen. In het geval van het Besluit bodemkwaliteit zijn de eisen van toepassing op de monsternemer, veldwerker en milieukundig begeleider.

De eisen aan de functiescheiding, zoals opgenomen in bijlage VI, dienen te worden nageleefd.

Functiescheiding bij de scope milieukundige begeleiding

In de scope milieukundige begeleiding zijn twee hoofdtaken te onderscheiden:

- 1) de milieukundige processturing bij (water)bodemsanering en de milieukundige procesmonitoring bij nazorg;
- 2) de milieukundige verificatie bij (water)bodemsanering en bij nazorg.

De invulling van de taken onder punt 1 en 2 en de verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn nader uitgewerkt in de protocollen 6001, 6002 en 6003. Elk van deze taken kan door één of meerdere personen worden uitgevoerd, mits deze voor het uit te voeren werk geregistreerd zijn bij Bodem+. Ook de combinatie van deze taken is toegestaan. Duidelijk moet zijn aan welke taak (processturing/procesmonitoring óf verificatie) gewerkt wordt.

De protocollen 6001, 6002 en 6003 kennen verantwoordelijkheden en bevoegdheden toe aan iedere functie. Als de certificaathouder binnen zijn eigen organisatie andere benamingen hanteert dan in deze protocollen, moet dit in het kwaliteitssysteem duidelijk tot uiting komen.

Hoofdstuk 6 Management van middelen

6.1 Beschikbaar stellen van middelen

De eisen in het onderdeel 'Beschikbaar stellen van middelen' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. Elk protocol kan op dit punt specifieke eisen stellen.

De functionaris die verantwoordelijk is voor het voorbereiden en het realiseren van het beoogde resultaat wordt in dit document betiteld als "projectleider".

6.2 Personeel

Algemeen

De eisen in het onderdeel 'Personeel – Algemeen' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

Functies waaraan dit certificatieschema eisen stelt

In tabel 1 wordt aangegeven aan welke functies dit certificatieschema eisen stelt. Dit wordt per protocol gedaan.

Tabel 1: Functies waaraan dit certificatieschema eisen stelt

		Monsternemer	Veldwerker	Milieukundig Begeleider	Projectleider
1001	Monsterneming voor partijkeuringen grond en baggerspecie	X			
1002	Monsterneming voor partijkeuringen niet-vormgegeven bouwstoffen	X			
1003	Monsterneming voor partijkeuringen vormgegeven bouwstoffen	X			
1004	Monsterneming te storten korrelvormige afvalstoffen	x			
2001	Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrijvingen, nemen van grondmonsters en waterpassen		X		
2002	Het nemen van grondwatermonsters		X		
2003	Veldwerk bij milieuhygiënisch waterbodemonderzoek		X		
2018	Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem		X		
15051	Inventarisatie				X
6001	Milieukundige begeleiding landbodemsanering met conventionele methoden			X	X
6002	Milieukundige begeleiding van landbodemsanering met in-situ methoden			X	X
6003	Milieukundige begeleiding van ingrepen in de waterbodem en uitvoering van waterbodemsaneringen			x	X

Toelichting ten behoeve van de openbare reactieronde

Met de introductie van de scope "Inventarisatie" zullen de protocollen 1001, 1002, 1003, 1004, 2001, 2002, 2003 en 2018 zich beperken tot de uitvoering van werkzaamheden. Hierdoor vervalt de rol van de projectleider in deze protocollen. De protocollen zullen hierop worden aangepast.

Certificaathouder kan andere dan in dit certificatieschema gehanteerde functiebenamingen hanteren. Certificaathouder dient dan zelf aan te geven welke functies overeenkomen met de functies uit dit certificatieschema. De eisen op deze functionarissen zijn overeenkomstig van toepassing.

Minimum omvang personeelbestand

Voor elke functie, behorende tot de werkzaamheid of werkzaamheden waarvoor certificaathouder gecertificeerd is, heeft certificaathouder tenminste één functionaris in dienst die voldoet aan de aan zijn functie gestelde eisen.

Dienstverbanden met functionarissen waaraan dit certificatieschema eisen stelt, zijn vastgelegd in arbeidsovereenkomsten, waarbij nul-urencontracten in dit verband niet worden gezien als arbeidsovereenkomst.

De functionarissen waaraan dit certificatieschema eisen stelt, mogen op verschillende vestigingen van de certificaathouder zijn geregistreerd.

In elk team op de uitvoeringslocatie voldoet ten minste één op de drie medewerkers aan de in paragraaf 6.2.2 aan een voor de betreffende werkzaamheid aan de medewerker gestelde eisen.

Vervanging

Voor de medewerkers die tot taak hebben de activiteiten op de uitvoeringslocatie te leiden en de medewerkers die tot taak hebben de uitvoering van die activiteiten te accepteren, te plannen, en te controleren heeft de certificaathouder vaste vervangers benoemd.

Een organisatie bestaande uit één persoon en vestigingen waar één medewerker werkzaam is hebben de vervanging voor de uitvoering van taken geborgd door het hebben van een overeenkomst hierover met een andere voor dit certificatieschema gecertificeerde organisatie.

6.2.1 Bekwaamheid, training en bewustzijn

De eisen in het onderdeel 'Personeel – Bekwaamheid, bewustzijn en training' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

Opleidingssysteem

Certificaathouder beschikt over een opleidingssysteem dat borgt dat functionarissen blijvend aan de aan hen gestelde opleidings- en ervaringseisen voldoen.

Kwalificatie medewerkers

De certificaathouder beoordeelt elke monsternemer, veldwerker, medewerker inventarisatie en milieukundig begeleider die activiteiten binnen de reikwijdte van dit certificatieschema uitvoert op het voldoen aan de eisen die dit certificatieschema voor het uitvoeren van die activiteiten aan die medewerker stelt.

Deze beoordeling omvat ten minste een beoordeling op het functioneren van de betreffende medewerker bij het uitvoeren van werkzaamheden in het veld.

Dit onderdeel van de beoordeling kan achterwege blijven bij het in dienst treden van een medewerker die bij een andere organisatie reeds was geregistreerd voor de zelfde func-

tie.

De certificaathouder legt de bevindingen van deze beoordeling voor elk van die medewerkers vast in een persoonsgebonden dossier. In dat dossier is ook expliciet vermeld voor welke werkzaamheden binnen de reikwijdte van dit certificatieschema de certificaathouder de betreffende medewerker op basis van die bevindingen heeft gekwalificeerd.

De certificaathouder kan de betreffende medewerker pas inzetten voor werkzaamheden binnen de reikwijdte van dit certificatieschema nadat de certificatie-instelling het overnemen van de registratie van de medewerker heeft goedgekeurd.

Voor het hiervoor benodigde onderzoek stuurt de certificaathouder de rapportage van de initiële beoordeling en eventuele audits aan de certificatie-instelling. De certificatie-instelling beoordeelt de door de certificaathouder toegezonden gegevens. De certificatie-instelling kan hierbij besluiten dat de certificaathouder de registratie kan overnemen, al dan niet na het uitvoeren van een nieuwe initiële beoordeling.

Registratie medewerkers

De certificaathouder vraagt voor elke door hem gekwalificeerde monsternemer, veldwerker, medewerker inventarisatie, milieukundig begeleider en projectleider voor de scope Milieukundige begeleiding registratie aan bij Bodem+.

Als Bodem+ de registratie van een monsternemer, veldwerker, medewerker inventarisatie of milieukundig begeleider schorst of intrekt stelt de certificaathouder direct na het bij de certificaathouder bekend worden van de schorsing of intrekking de certificatie-instelling hiervan op de hoogte.

Als Bodem+ de registratie van een monsternemer, veldwerker, medewerker inventarisatie of milieukundig begeleider schorst of intrekt stelt de certificaathouder binnen twee weken na het bij de certificaathouder bekend worden van de schorsing of intrekking elke klant waarvoor die medewerker in de drie maanden voorafgaand aan de schorsing of intrekking is ingezet, hiervan op de hoogte.

Toelichting

Als Bodem+ een medewerker registreert vermeldt Bodem+ deze registratie op de erkenning van de certificaathouder.

6.2.2.1 Vakbekwaamheid interne auditor

Basiseisen

De interne auditor heeft:

- succesvol een interne of externe opleiding als intern auditor afgerond;
- kennis van auditprocessen, zoals vermeld in NEN-EN-ISO 19011;
- kennis van het eigen kwaliteitssysteem;
- kennis van dit certificatieschema
- kennis van de relevante wet- en regelgeving als bedoeld in paragraaf 0.5, voor zover het de werkzaamheden betreft waarvoor Certificaathouder is gecertificeerd.

De certificaathouder meldt elke interne auditor aan bij de certificatie-instelling.

6.2.2.2 Vakbekwaamheid interne projectauditor

Elke persoon die de interne projectaudits uitvoert voldoet aan de hierboven weergegeven eisen aan de vakbekwaamheid van een interne auditor en heeft daarnaast:

- een totale werkervaring van tenminste vier jaar als projectleider, monsternemer, veldmedewerker, medewerker inventarisatie of milieukundig begeleider bij activitei-

ten binnen de reikwijdte van dit certificatieschema dan wel het certificatieschema BRL SIKB 1000, BRL SIKB 2000 en of BRL SIKB 6000;

- tenminste twee jaar werkervaring op het gebied van kwaliteitsmanagement of projectmanagement bodembeheer;
 - 5 • in de drie opeenvolgende jaren voorafgaand aan zijn eerste zelfstandige uitvoering van een interne projectaudit tenminste twee volledige audits (managementsysteem + projecten) uitgevoerd als auditor in opleiding onder aansturing en begeleiding van de directievertegenwoordiger of een interne auditor;
- 10 De certificaathouder meldt elke interne projectauditor aan bij de certificatie-instelling.

6.2.2.3 Vakbekwaamheid projectleider

Basiseisen

De projectleider voldoet aan de volgende eisen:

- 15 • ten minste vijf jaar ervaring met de uitvoering of directe aansturing van activiteiten binnen de reikwijdte van dit certificatieschema, of ten minste een MBO- of een daaraan gelijkwaardig diploma, aangevuld met ten minste drie jaar ervaring met de uitvoering of directe aansturing van activiteiten binnen de reikwijdte van dit certificatieschema;
- 20 • kennis hebben van:
 - het kwaliteitssysteem van de certificaathouder;
 - deze beoordelingsrichtlijn inclusief de protocollen, vermeld op het certificaat van de certificaathouder, en de documenten waarnaar deze beoordelingsrichtlijn en die protocollen normatief verwijzen;
- 25 • kennis hebben van de voor de uitvoering van activiteiten binnen de reikwijdte van dit certificatieschema relevante:
 - wet- en regelgeving;
 - regels voor (veiligheids)metingen;
 - procedures uit de Risico Inventarisatie & Evaluatie (RIE);
 - 30 • CROW 132;
- beschikken over de voor een goede aansturing van activiteiten binnen de reikwijdte van dit certificatieschema benodigde theoretische kennis, waaronder in elk geval kennis over bodemopbouw en geohydrologie;
- 35 • in het bezit zijn van het veiligheidscertificaat VOL-VCA. Een persoon met het diploma middelbare of hogere veiligheidskunde (MVK of HVK) is vrijgesteld van de eis tot het hebben van het certificaat VOL-VCA;

Specifieke eisen projectleider "Inventarisatie"

Aanvullend op de basiseisen geldt voor de projectleider Inventarisatie het volgende.

- 40 *Aanvullende eisen bij het proces van het opstellen van de bemonsteringsstrategie voor en de aansturing van monsternemers bij partijkeuringen;*

Voor de projectleider Inventarisatie die zich bezig houdt met het proces van opstellen van de bemonsteringsstrategie en de aansturing van monsternemers ten behoeve van partijkeuringen beschikt tenminste over kennis:

- 45 • het succesvol afgerond hebben van een HBO-opleiding voor civiele-, milieu- of cultuurtechniek of een hieraan gelijkwaardige opleiding, aangevuld met ten minste twee jaar ervaring met als hoofdtaak projectleider voor de werkzaamheden binnen het bereik van dit certificatieschema. In die periode heeft hij jaarlijks ten minste tien projecten binnen de werkzaamheid monsterneming voor partijkeuringen geleid;
- 50 • of een op een andere manier aangetoond HBO werk- en denkniveau, aangevuld met ten minste drie jaar ervaring met als hoofdtaak projectleider voor de werkzaamheden binnen het bereik van dit certificatieschema. Deze ervaring hoeft de projectleider niet

alleen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit hebben opgedaan. *Toelichting: wenselijk is praktische kennis en ervaring met het opstellen van een onderzoeksopzet met monsternemingsstrategie.*

- van de hoofdlijnen van het Besluit bodemkwaliteit of van art. 10 en art. 10a van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en art. 12a t/m 12l van de Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen;
- van de onderdelen monstervoorbehandeling en analyse uit AP04;
- van protocol 3001, 'Conserveringsmethoden en conserveringstermijnen voor milieu-monsters'. Toelichting: deze kennis is voor de projectleider van belang, omdat dit van invloed is op de te nemen monsters en dus een rol speelt bij het opstellen van het monsternemingsplan;
- van de relevante NEN-normen (7300-serie).

Aanvullende eisen voor monsterneming uit asbesthoudende of asbestverdachte grond

Elke projectleider die verantwoordelijk is voor het nemen van monsters uit asbesthoudende of asbestverdachte grond voldoet in aanvulling op de basiseisen aan de volgende eisen aan kennis, opleiding en werkervaring:

- het succesvol afgerond hebben van een HBO-opleiding voor civiele-, milieu- of cultuurtechniek of een hieraan gelijkwaardige opleiding, aangevuld met ten minste twee jaar ervaring met als hoofdtaak projectleider voor de werkzaamheden binnen het bereik van dit certificatieschema. In die periode heeft hij jaarlijks ten minste tien projecten binnen de werkzaamheid monsterneming voor partijkeuringen geleid;
- of een op een andere manier aangetoond HBO werk- en denkniveau, aangevuld met ten minste drie jaar ervaring met als hoofdtaak projectleider voor de werkzaamheden binnen het bereik van dit certificatieschema. Deze ervaring hoeft de projectleider niet alleen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit hebben opgedaan. *Toelichting: wenselijk is praktische kennis en ervaring met het opstellen van een onderzoeksopzet met monsternemingsstrategie.*
- kennis hebben van de wet- en regelgeving, normen, protocollen en veiligheidsvoorschriften die betrekking hebben op asbesthoudende grond en bouwstoffen;
- volgens het door de certificaathouder bijgehouden overzicht in het kwaliteitssysteem (zie paragraaf 4.2.4) gekwalificeerd voor het leiden van partijkeuringen van asbesthoudende en asbestverdachte grond en bouwstoffen, inclusief de daarbij horende ervaringseisen, of onder leiding ervaring opgedaan als projectleider bij de uitvoering van partijkeuringen van asbesthoudende of asbestverdachte grond en bouwstoffen.

Aanvullende eisen voor partijkeuring korrelvormige afvalstoffen bij stortplaatsen

De in dit certificatieschema opgenomen opleidingseisen aan projectleiders voor een partijkeuring korrelvormige afvalstoffen zijn niet van toepassing op beheerders van stortplaatsen.

Specifieke eisen bij projectleider "Milieukundige begeleiding"

Aanvullend op de basiseisen aan de vakbekwaamheid van de projectleider geldt voor de projectleider Milieukundige begeleiding het volgende.

Elke projectleider Milieukundige begeleiding voldoet aan de volgende eisen aan opleiding en werkervaring:

- minimaal functioneren op HBO werk- en denkniveau;

Een projectleider Milieukundige begeleiding bij landbodemsaneringen met conventionele methoden voldoet tevens aan de volgende eisen:

- ervaring hebben opgedaan op tenminste twee projecten (landbodemsanering met conventionele methoden);

- kennis van bodemkunde, bodemverontreiniging en bodemsanering met conventionele methoden;
- In geval van asbest in de bodem zijn tevens de kwalificatie-eisen uit protocol 2018 voor de projectleider van toepassing (registratie is echter niet vereist);

5

Als onderhoudseis wordt gesteld:

- de projectleider moet op jaarbasis aantoonbaar minimaal 320 uur op jaarbasis aan sanering gerelateerde werkzaamheden¹ hebben besteed;
- de projectleider heeft aantoonbaar tenminste 40 uur op jaarbasis binnen dit certificatieschema uitgevoerd.

10

Een projectleider Milieukundige begeleiding bij landbodemsaneringen met in-situ methoden voldoet tevens aan de volgende eisen:

- ervaring hebben opgedaan met minimaal twee saneringsprojecten met in-situ technieken hebben begeleid, waarvan minimaal één project binnen het certificatiesysteem van zijn eigen werkgever;
- kennis van bodemkunde, bodemverontreiniging en bodemsanering met verschillende in-situ technieken;
- In geval van asbest in de bodem zijn tevens de kwalificatie-eisen uit protocol 2018 voor de projectleider van toepassing (registratie is echter niet vereist);

15

20

Als onderhoudseis wordt gesteld:

- de projectleider moet op jaarbasis aantoonbaar minimaal 320 uur op jaarbasis aan sanering gerelateerde werkzaamheden² hebben besteed;
- de projectleider heeft aantoonbaar tenminste 40 uur op jaarbasis binnen dit certificatieschema uitgevoerd.

25

Een projectleider Milieukundige begeleiding bij ingrepen in de waterbodem en uitvoering van waterbodemsaneringen voldoet tevens aan de volgende eisen:

- ervaring hebben opgedaan op tenminste twee projecten (waterbodemsanering of ingrepen in de waterbodem);
- kennis van (water)bodemkunde, waterbodemverontreiniging, waterbodem-onderzoek, waterbodemsanering en baggertechnieken;

30

Als onderhoudseis wordt gesteld:

- de projectleider moet gedurende 25% van de werktijd op jaarbasis aantoonbaar aan (in-situ/water)bodemsanering of ingrepen in de waterbodem gerelateerde werkzaamheden uitvoeren, waarvan minimaal 50% aan waterbodemsanering of ingrepen in de waterbodem.

35

40

6.2.2.4 Vakbekwaamheid uitvoerende medewerker Basiseisen

¹ Onder "aan sanering gerelateerde werkzaamheden" mag worden verstaan het aansturen van saneringen en nazorgprojecten als projectleider (processturing/monitoring of verificatie) en/of het ontwerpen van saneringen (saneringsonderzoek en saneringsplan) en nazorgsystemen, het schrijven van bestekken, het opstellen van verificatieplannen, het opstellen van (nazorg)evaluatieverslagen en het uitvoeren van saneringen en nazorg (als milieukundig begeleider of uitvoerder) en directievoering van saneringen en nazorg

² Onder "aan sanering gerelateerde werkzaamheden" mag worden verstaan het aansturen van saneringen en nazorgprojecten als projectleider (processturing/monitoring of verificatie) en/of het ontwerpen van saneringen (saneringsonderzoek en saneringsplan) en nazorgsystemen, het schrijven van bestekken, het opstellen van verificatieplannen, het opstellen van (nazorg)evaluatieverslagen en het uitvoeren van saneringen en nazorg (als milieukundig begeleider of uitvoerder) en directievoering van saneringen en nazorg

De basiseisen aan de vakbekwaamheid van monsternemers, veldwerkers, medewerkers inventarisatie en milieukundig begeleiders zijn weergegeven in de onderstaande tabel 2, waarbij de volgende categorieën medewerkers zijn onderscheiden:

- Monsternemer, veldwerker of milieukundig begeleider in opleiding;
- Monsternemer;
- Veldwerker grondwatermonsterneming;
- Veldwerker overige activiteiten;
- Milieukundige begeleider waterbodemsanering;
- Milieukundige begeleider overige saneringen.

Tabel 2: Eisen aan een uitvoerend medewerker (x = vereist voor die categorie medewerker)

Categorie medewerkers → ↓ Eisen	Mede- werker in oplei- ding	Mon- sterne- mer	Veld- werker grond- water- mon- sterne- ming	Veld- werker overige activitei- ten	Milieu- kundige begelei- der wa- terbo- demsan- ering	Milieu- kundige begelei- der ove- rige ac- tiviteiten
Beschikken over kennis van de, voor een goede uitvoering van zijn activiteiten, relevante onderdelen uit BRL SIKB 15000, protocol ... en de documenten waarvan die documenten verwijzen	nvt	X 1001,100 2 of 1003	X 2002	X 2001, 2003 of 2018	X 2003 en 6003	X 2001,200 2 en 6001 / 6002
Beschikken over een VMBO- diploma voor civiele-, milieu- of cultuurtechniek of over een aantoonbaar vergelijkbaar werk- en denkniveau. Dit niveau wordt in elk geval geacht aanwezig te zijn bij ten minste 2 jaar werkervaring in de betreffende activiteit	nvt	X	X	X	X	X
Aantoonbaar ingewerkt	nvt	X	X	X	X	X
Geregistreerd als medewerker voor ten minste BRL SIKB 15000 met protocol ...	nvt	X 1001,100 2 of 1003	X 2002	X 2001, 2003 of 2018	X 6003	X 6001 of 6002
Beschikken over ten minste ... ervaring met de uitvoering van monsterneming bij partijkuringen, veldwerk voor milieuhygiënisch bodemonderzoek of milieukundige begeleiding van bodemsaneringen, waarin betrokken bij tenminste ...	nvt	200 da- gen (bij ten min- ste MBO) of 2 jaar (zonder MBO) 4 partij- keuringen	-- (bij ten minste MBO) of 2 jaar (zonder MBO) 10 mon- sterne- mingen grondwa- ter*	200 da- gen (bij ten min- ste MBO) of 2 jaar (zonder MBO) --	2 jaar 2 pro- jecten, waarvan minimaal 1 binnen het eigen certifice- ringssys- teem	2 jaar 2 pro- jecten, waarvan minimaal 1 binnen het eigen certifice- ringssys- teem
Per jaar ten minste ... uitgevoerd . Niet van toepassing bij initiële audit	nvt	10 partij- keuringen, 1 per pro- tocol	5 mon- sterne- mingen grondwa- ter bij verschil- lende projecten	voor regi- stratie voor pro- tocol 2003: 3 waterbo- demonder- der- zoeken	50%werk tijd mili- euk. begl. bij water- bodemsanering inclusief 20% werktijd milieuk. begl. bij	320 uur milieu- kundige begelei- ding

Categorie medewerkers →	Mede- werker in oplei- ding	Mon- sterne- mer	Veld- werker grond- water- mon- sterne- ming	Veld- werker overige activitei- ten	Milieu- kundige begelei- der wa- terbo- demsan- tering	Milieu- kundige begelei- der ove- rige ac- tivities
↓ Eisen					ingreep in de water- bodem	
Jaarlijks ten minste ... betrokken bij de uitvoering van monstername bij partijkeuringen, veldwerk voor milieuhygiënisch bodemonderzoek, inventarisatie of milieukundige begeleiding van (water)bodemsaneringen	nvt	--	Op 5 ver- schillende projecten	10 dagen	20 dagen	40 uur
Niet van toepassing bij initiële audit						

*waarbij elk van de verschillende facetten (filtratie, doorpompen, kalibratie en uitvoeren veldmetingen) minstens één maal is uitgevoerd.

Uitwerking tabel 2:

- 5 • de eisen uit deze tabel zijn nader uitgewerkt in deze paragraaf;
- de voor een goede uitvoering benodigde theoretische kennis omvat in elk geval basiskennis van:
 - algemene bodemkunde;
 - het gedrag van stoffen in de bodem;
 - civiele techniek;
- 10 • de medewerker mag de in de tabel weergegeven vereiste ervaring hebben opgedaan bij werkzaamheden verdeeld over elk van de scopes Partijkeuringen, Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek, Inventarisatie en Milieukundige begeleiding;
- 15 • ervaring in de uitvoering van activiteiten binnen de reikwijdte van dit certificatieschema, opgedaan bij een andere certificaathouder, blijft gelden als werkervaring. Ervaring opgedaan in de uitvoering van activiteiten binnen de reikwijdte van dit certificatieschema tijdens een stage bij een certificaathouder geldt eveneens als werker-
varing;
- 20 • onder 'aantoonbaar ingewerkt' wordt verstaan: het afgerond hebben van een in-
werktraject, waarin alle facetten, voor zover relevant voor de betreffende medewer-
ker, van het eigen kwaliteitsmanagementsysteem en van dit certificatieschema aan
de orde zijn geweest;
- het voldoen aan de eisen van kennis over dit certificatieschema kan men onder meer
aantoonbaar maken door het met succes afgerond hebben van een opleiding of cur-
sus, die voldoet aan de voor de betreffende medewerker relevante eisen;
- 25 • een medewerker uit een van de in tabel 1 vermelde categorieën medewerkers, uitge-
zonderd die van de medewerker in opleiding, mag pas als medewerker onder de
reikwijdte van het certificaat 'Inventarisatie en onderzoek bodem' vallende werk-
zaamheden uitvoeren na een met goed gevolg afgerond onderzoek van de betreffen-
de medewerker door de certificatie-instelling. Dit onderzoek omvat een audit in het
veld door de certificatie-instelling, tenminste op elk protocol waarvoor de medewerker
geregistreerd wil worden. Bij deze audit:
 - bestaat het team op de uitvoeringslocatie uit maximaal drie medewerkers;
 - moet per medewerker audit mogelijk zijn op alle onderdelen die in de geaudite
30 veldsituatie te auditten zijn.
- 35

Toelichting

Afhankelijk van de vooropleiding en werkervaring van een individuele medewerker kunnen aanvullende opleidingen vereist zijn. Medewerkers, die het vak bodemkunde of milieuhygiënisch bodemonderzoek in hun vooropleiding hebben gehad hoeven minder vakgerichte (interne) cursussen te volgen dan medewerkers met een vooropleiding waarin deze vakken niet aanwezig zijn. Vakgerichte opleidingen van de certificaathouders van materieel en apparatuur voor het uitvoeren van activiteiten binnen de reikwijdte van dit certificatieschema kunnen hiervan onderdeel uitmaken.

Specifieke eisen monsternemer "Partijkeuringen"

Aanvullend op de basiseisen aan de vakbekwaamheid van de uitvoerend medewerker geldt voor de monsternemer Partijkeuringen het volgende.

De in dit certificatieschema opgenomen opleidingseisen aan monsternemers voor een partijkeuring korrelvormige afvalstoffen zijn niet van toepassing op beheerders van stortplaatsen.

Kennis

Elke geregistreerde monsternemer beschikt in aanvulling op de hieraan in tabel 2 gestelde basiseis tenminste over kennis:

- van de materialen waarvoor hij is geregistreerd (grond en baggerspecie, bouwstoffen, vormgegeven bouwstoffen of korrelvormige afvalstoffen);
- van het kwaliteitssysteem van de organisatie of de organisaties waarvoor hij werkzaamheden uitvoert binnen de reikwijdte van dit certificatieschema.

Opleiding en werkervaring

Elke geregistreerde monsternemer voldoet in aanvulling op de hieraan in tabel 2 gestelde basiseis aan de volgende eisen aan opleiding en werkervaring:

- ten minste 2 jaar praktijkervaring met als hoofdtak monsternemer of veldwerker voor de werkzaamheden binnen de reikwijdte van de werkzaamheden van de scopes Partijkeuringen en Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek. In die periode heeft hij voor elk protocol waarvoor hij geregistreerd wil worden deelgenomen aan tenminste vier partijkeuringen onder toezicht van een geregistreerde monsternemer, waarvan er tenminste een is uitgevoerd bij de certificaathouder;
- of het succesvol afgerond hebben van een MBO-opleiding voor civiele-, milieu- of cultuurtechniek of een hieraan gelijkwaardige opleiding, aangevuld met ten minste 1 jaar (200 werkdagen) ervaring met als hoofdtak monsternemer of veldwerker voor de werkzaamheden binnen de reikwijdte van de werkzaamheden van de scopes Partijkeuringen en Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek. In die periode heeft hij voor elk protocol waarvoor hij geregistreerd wil worden deelgenomen aan tenminste vier partijkeuringen onder toezicht van een geregistreerde monsternemer, waarvan er tenminste een is uitgevoerd bij de certificaathouder.

Toelichting

De partijkeuring uitgevoerd bij de certificaathouder kan de partijkeuring zijn die wordt uitgevoerd bij de initiële audit.

Aanvullende eisen voor monsterneming uit asbesthoudende of asbestverdachte grond

Elke geregistreerde monsternemer die monsters neemt uit asbesthoudende of asbestverdachte grond voldoet in aanvulling op de hierboven weergegeven eisen aan de volgende eisen aan kennis, opleiding en werkervaring:

- kennis van de specifieke veiligheidsmaatregelen aan het bewerken van, en het verichten van handelingen met, asbesthoudende grond en baggerspecie. Dit betreft het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, de decontaminatieprocedure en de blootstellingsregistratie;

Toelichting: meer informatie over veiligheidsmaatregelen kunt u vinden in CROW 132, 'Werken

in of met verontreinigde grond en verontreinigd (grond)water'.

- het succesvol afgerond hebben van:
- een opleiding, gericht op een veilige uitvoering van het bewerken van asbesthoudende grond en baggerspecie;
- 5 • of van een cursus asbestherkenning, die tenminste de componenten materiaalherkenning, terreininspectie en monsterneming in praktijk bevat.

Onderhoud van vakbekwaamheid en werkervaring

Vanaf het moment van positieve beoordeling bij het initiële certificatieonderzoek voert de
10 geregistreerde monsternemer ten minste tien monsternemingen per jaar uit die zijn beschreven in de protocollen waarvoor hij is geregistreerd. Als een monsternemer geregistreerd is voor meerdere protocollen voor monsterneming voor partijkeuringen geldt aanvullend het volgende:

- 15 • bij registratie voor protocol 1001: per jaar ten minste één monsterneming voor een partijkeuring grond;
- bij registratie voor protocol 1002 of 1003: per jaar ten minste één monsterneming voor een partijkeuring bouwstoffen;
- bij een registratie voor protocol 1004: per jaar ten minste één monsterneming voor een partijkeuring korrelvormige afvalstoffen.

20 Als de periode tussen twee audits van een monsternemer langer dan zes maanden maar korter dan een jaar is, wordt het aantal vereiste monsternemingen van tien naar rato omgerekend.

25 *Aanvullende eisen voor monsternemer voor partijkeuringen korrelvormige afvalstoffen*
Protocol 1004 bestaat pas sinds juni 2009. Als de certificaathouder nog niet beschikt over monsternemers geregistreerd voor protocol 1004 vindt de monsterneming van korrelvormige afvalstoffen plaats door of onder toezicht van een monsternemer, die is geregistreerd voor protocol 1001, 1002 of 1003.

Specifieke eisen veldwerker "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek"

30 Er zijn geen specifieke eisen aanvullend op de basiseisen aan de vakbekwaamheid van de uitvoerende medewerker

Specifieke eisen milieukundig begeleider "milieukundige begeleiding"

35 Aanvullend op de basiseisen aan de vakbekwaamheid van de uitvoerend medewerker geldt voor de milieukundig begeleider het volgende.

40 Elke milieukundig begeleider voldoet aan de volgende eisen aan opleiding en werkervaring:

- in het bezit zijn van veiligheidscertificaat VCA-basisveiligheid;
- kennis van relevante wet- en regelgeving.

45 Een milieukundige begeleider bij landbodemsaneringen met conventionele methoden en met in-situ methoden voldoet tevens aan de volgende eisen:

- minimaal een MBO-opleiding in een relevante richting: Civiele, Milieu- of Cultuurtechniek (dan wel Procestechnologie), dan wel met goed gevolg het examen deel A heeft afgelegd van een door de CCvD Bodembeheer aangewezen opleiding m.b.t. milieukundige begeleiding
- 50 • in geval van asbest in de bodem zijn tevens de kwalificatie-eisen uit protocol 2018 voor de milieukundige begeleiding van toepassing (registratie is echter niet vereist);

Een milieukundige begeleider bij waterbodemsaneringen of bij ingrepen in de waterbo-

dem voldoet tevens aan de volgende eisen:

- minimaal een MBO-opleiding in een relevante richting (Civiele, Milieu- of Cultuurtechniek dan wel Procestechnologie), dan wel een diploma van een door de CCvD Bodembeheer aangewezen opleiding m.b.t. milieukundige begeleiding;
- kennis van CROW-blad 132;
- kennis van de toepassing van de relevante veiligheidsmetingen en normeringen.

6.2.2 Opleiding nieuwe medewerkers

De certificaathouder legt in het kwaliteitsmanagementsysteem het inwerktraject en de interne en externe opleidingen en cursussen vast van elke nieuwe functionaris waaraan dit certificatieschema eisen stelt.

De organisatie kan voor elke functionaris waaraan dit certificatieschema eisen stelt aantonen dat deze is ingewerkt conform de eisen van het certificatieschema.

6.2.3 Opleiding tijdens loopbaan

De certificaathouder heeft in zijn systeem een jaarlijkse peiling van de opleidingsnoodzaak en -behoefte opgenomen. Deze peiling houdt rekening met mogelijke wijzigingen in de opleidingsnoodzaak en -behoefte door significante wijzigingen in de uitvoering van de activiteiten binnen de reikwijdte van dit certificatieschema.

Als blijkt dat een medewerker niet meer voldoet aan zijn functie of rol gestelde eisen onderneemt de certificaathouder de activiteiten die nodig zijn om te borgen dat de betreffende medewerker (weer) aan die eisen voldoet.

Toelichting

Het bovenstaande borgt dat gekwalificeerde monsternemers en projectleiders worden bijgeschoold als het certificatieschema inhoudelijk wijzigt. Ook de resultaten van audits kunnen aanleiding zijn tot verdere opleiding van bepaalde medewerkers.

6.2.4 Ingeleend personeel

Personeel dat de certificaathouder inleent op uitzendbasis, detacheringbasis of op een andere wijze voldoet volledig aan de in dit certificatieschema aan in te zetten personeel gestelde eisen. Voor dit personeel gelden dezelfde eisen als voor het eigen personeel dat dezelfde activiteiten uitvoert onder het kwaliteitsmanagementsysteem van de certificaathouder. Dit betekent dat de certificaathouder een ingeleende persoon als medewerker moet registreren bij de inlenende organisatie, ook al is de ingeleende persoon al geregistreerd bij de uitlenende organisatie.

Een uitzend- of detacheringsovereenkomst geldt in de zin van dit certificatieschema als arbeidsovereenkomst, zoals bedoeld in paragraaf 6.2.1. Een door de certificaathouder ingeleende persoon werkt altijd binnen het kwaliteitssysteem van de certificaathouder.

Toelichting

Dit betekent dat de certificaathouder verantwoordelijk is voor de registratie van de ingeleende persoon. Rapporten van bij de certificaathouder uitgevoerde audits die betrekking hebben op de betreffende zzp-er of ingeleende persoon zijn eigendom van de certificaathouder. De certificaathouder hoeft deze dan ook niet over te dragen aan een ander erkende organisatie.

Als een op basis van een certificaat voor dit certificatieschema erkende certificaathouder een werkzaamheid op een uitvoeringslocatie laat uitvoeren door een ingeleende persoon die niet zelf beschikt over een certificaat op basis van dit certificatieschema is sprake van inlening van een medewerker zoals beschreven in deze paragraaf. De ingeleende medewerker moet, zoals elke andere medewerker die activiteiten uitvoert binnen de reikwijdte van dit certificatieschema, het aantal

jaarlijks vereiste projecten uitvoeren in opdracht van de certificaathouder. Projecten bij andere inlenende bedrijven tellen in dit kader niet mee. Hetzelfde geldt voor de externe audits: voor de inleende medewerker geldt dat deze meetelt als medewerker bij het bepalen van het aantal jaarlijkse onderzoeken door de certificatie-instelling. Het feit dat hij in een bepaald jaar al geaudit is bij een andere inlenende organisatie telt dan niet mee.

De certificaathouder voldoet ook bij het inlenen van personeel aan de eisen die paragraaf 5.8 stelt aan functiescheiding.

6.3 Infrastructuur

De eisen in het onderdeel 'Infrastructuur' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

Onder werkruimten worden ook verstaan "mobiele werkplaatsen" en "schaftketen".

De certificaathouder voert het onderhoud van materieel en gereedschappen en de registratie daarvan uit volgens de door de fabrikant van dat materiaal en gereedschap opgestelde voorschriften.

Als gevaar bestaat voor contaminatie tijdens de opslag isoleert de certificaathouder de opslag, het materiaal of materieel zodanig van de overige opslag, dat in geen geval contaminatie kan optreden.

Materiaal met een beperkte houdbaarheid mag men na de aangegeven houdbaarheidsdatum niet meer gebruiken.

6.4 Werkomgeving

De eisen in het onderdeel 'Werkomgeving' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

6.4.1 Inrichting en oplevering werkterrein

Als de certificaathouder een werkterrein inricht dan neemt hij de volgende maatregelen bij de inrichting daarvan:

- waar nodig ervoor zorgen dat het werkterrein is afgesloten voor het publiek. Waar afsluiting niet mogelijk is, maar afbakening wel nodig, het werkterrein afbakenen voor het publiek;
- apparatuur zodanig kiezen en opstellen dat eventuele olie lekkage geen verontreiniging van de bodem veroorzaakt;
- het smeren, olie verversen en aanvullen van brandstofvoorraden van machines, werktuigen en transportmiddelen uitsluitend uitvoeren op een door het bestek aangegeven plaats, als het bestek een plaats hiervoor aanwijst, en zodanig uitvoeren dat geen smeermiddel, olie of brandstof in de bodem of in oppervlaktewater wordt gemorst;
- machines en voertuigen die tijdens de uitvoering van werkzaamheden gevaar voor verontreiniging van bodem of oppervlaktewater gaan opleveren, verwijderen.

De certificaathouder zorgt er voor dat de milieuhygiënische toestand van de uitvoeringslocatie na afloop van de uitvoering van de werkzaamheden niet slechter is dan bij het begin van de uitvoering. Dit met betrekking tot vrijkomende grond, grondwater, werkwater, waswater en afvalmaterialen. Specifieke eisen hieraan staan in de betreffende protocollen.

Als het bestek eisen stelt aan de oplevering van het werkterrein zorgt de certificaathouder ervoor dat na het beëindigen van de werkzaamheden en uiterlijk bij de oplevering het werkterrein volgens die eisen wordt opgeleverd.

5

6.4.2 Arbo en milieueisen

Voor de (persoonlijke) bescherming van de bij de uitvoering van veldwerkzaamheden betrokken medewerkers zijn de voor het werk noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) beschikbaar.

10

Toelichting

Meer informatie over arbeidsomstandigheden en veiligheidsaspecten bij werken in verontreinigde grond en verontreinigd (grond)water is te vinden in CROW-publicatie 132.

15

De certificaathouder scheidt afvalmaterialen of te reinigen materialen duidelijk van de overige materialen.

Hoofdstuk 7 Realiseren van het product

7.1 Planning van het realiseren van het product

De eisen in het onderdeel 'Planning van het realiseren van het product' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

De certificaathouder identificeert in zijn werkwijze de verschillende stappen in het uitvoeringsproces, te weten de werkvoorbereiding, de uitvoering en de oplevering. De certificaathouder besteedt hierbij speciale aandacht aan de overdracht van gegevens tussen de verschillende stappen.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden is de certificaathouder bekend met de voor het werk geldende uitvoerings- of keuringsplannen en Veiligheids- en Gezondheidsplannen, inclusief risicoanalyses. Als een bestek aanwezig is, zijn deze plannen gebaseerd op het bestek.

De certificaathouder zorgt voor een planning die voldoet aan de eisen die op het werk van toepassing zijnde protocollen stellen.

7.2 Processen die verband houden met de klant

7.2.1 Bepaling van producteisen

De eisen in het onderdeel 'Processen die verband houden met de klant – Bepaling van producteisen' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

In aanvulling hierop geldt voor de scope milieukundige begeleiding het volgende. Het uitgangspunt voor milieukundige begeleiding wordt gevormd door:

- een door het bevoegde gezag goedgekeurd saneringsplan, of
- een instemmingsverklaring op een melding in het kader van een BUS-sanering, of
- de aanwijzingen op een melding van een nieuwe verontreiniging (art. 13 en 27 Wbb of artikel 6.8 en 6.9 Wtw), of
- een nazorgplan, of
- een goedkeuringsverklaring op het saneringsplan (Wm), afgegeven door het bevoegde gezag Wm; of
- een vastgesteld beheerplan (art. 4.6 Wtw) of projectplan (art. 5.4 Wtw) of de uitwerking daarvan in een locatieplan of vergelijkbaar plan.

7.2.2 Beoordeling van producteisen

De eisen in het onderdeel 'Processen die verband houden met de klant – Beoordeling van producteisen' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

Bij een verzoek tot het uitvoeren van werkzaamheden beschreven in dit certificatieschema gaat de certificaathouder na:

- of de te verrichten werkzaamheden overeenkomen met de eisen uit dit certificatieschema;
- of de beschrijving van de uit te voeren werkzaamheden in alle opzichten duidelijk is en in het bijzonder of de eisen waaraan de certificaathouder zich moet houden voldoende zijn gespecificeerd;
- welk protocol of welke protocollen uit dit certificatieschema op de te verrichten werkzaamheden van toepassing is of zijn;
- of voldoende personeel met de benodigde kwalificaties en de juiste apparatuur en

hulpmiddelen beschikbaar zijn. Als dit niet het geval is treft de certificaathouder maatregelen om hier alsnog in te voorzien;

- of duidelijk is wie de beslissingen neemt of nemen als het personeel in het veld de situatie anders aantreft dan voorzien;
- of hij bij acceptatie van de opdracht voldoet aan de eisen die paragraaf 5.8 stelt aan de functiescheiding. Het uitvoeren van deze toets is opgenomen in het kwaliteitssysteem van de certificaathouder;
- alleen als verontreiniging aanwezig is of wordt verwacht op de uitvoeringslocatie: of duidelijk de te verwachten aard en mate van verontreiniging van de te onderzoeken uitvoeringslocatie is beschreven. Als de verontreinigingssituatie daartoe aanleiding geeft houdt de organisatie bij de opdrachtacceptatie rekening met te nemen maatregelen.

Bij een verzoek tot het uitvoeren van werkzaamheden conform de scope Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek, gaat de certificaathouder – aanvullend op het bovenstaande – na:

- of de informatie over de ligging van kabels en leidingen volledig is, in de zin van de Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION). Als een KLIC-melding is gedaan moet een volledige set overzichtstekeningen aanwezig zijn, inclusief alle bijbehorende documenten. Voor locaties met ondergrondse kabels en leidingen die niet bij het KLIC zijn aangemeld of met andere ondergrondse obstakels moeten de relevante gegevens voorafgaand aan de start van de werkzaamheden aanwezig zijn.

Toelichting

De wet WION verplicht de opdrachtgever van de veldwerkzaamheden om al in de ontwerpfase van het project, dat wil zeggen bij het opstellen van het boorplan, rekening te houden met de ligging van kabels en leidingen en zich rekenschap te geven van de extra activiteiten die de aanwezigheid hiervan tot gevolg kan hebben.

7.2.3 Communicatie met de klant

De eisen in het onderdeel 'Processen die verband houden met de klant – Communicatie met de klant' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

De specifieke opdracht is beschreven in een contract (offerte, order) of, voor een certificaathouder waar de opdrachtverlening en -acceptatie een interne activiteit is, in formulieren en procedures van het kwaliteitsmanagementsysteem. De certificaathouder maakt aan de opdrachtgever bekend dat deze zich in het geval van een klacht over de uitvoering van de activiteiten onder dit certificatieschema in eerste instantie wendt tot de certificaathouder en zo nodig in tweede instantie tot de certificatie-instelling.

Het contract geeft eenduidig aan welke verplichtingen opdrachtgever en certificaathouder hebben.

De certificaathouder wijst een persoon aan als aanspreekpunt voor de opdrachtgever over de uitvoeringsaspecten van de voor de opdracht uit te voeren werkzaamheden. Deze persoon voldoet aan de kennisvereisten aan de functie van projectleider.

Als de opdrachtgever geen werkmethode voorschrijft kiest de certificaathouder de meest doeltreffende werkmethode en onderbouwt deze keuze. Hij legt de keuze schriftelijk in de offerte of overeenkomst vast.

De certificaathouder informeert vooraf bij de opdrachtgever naar eventueel door andere partijen gestelde eisen die van invloed kunnen zijn op de uitvoering van de overeen te

komen werkzaamheden. Voor de uitvoering van de werkzaamheden zorgt de certificaathouder ervoor dat deze eisen bekend zijn. Als de opdrachtgever niet of slechts deels informatie verstrekt bevestigt de certificaathouder dit ook schriftelijk.

- 5 De certificaathouder zorgt ervoor dat in de overeenkomst is vastgelegd hoe te handelen en wie de gevolgen draagt in uitzonderlijke situaties die kunnen optreden tijdens de uitvoering van de overeengekomen werkzaamheden.

- 10 De certificaathouder maakt in de aanbieding aan de opdrachtgever duidelijk dat het de werkzaamheden onder het certificaat op grond van het certificatieschema 'Inventarisatie en onderzoek Bodem' uitvoert, onder vermelding van het op de uit te voeren werkzaamheden van toepassing zijnde protocol of protocollen.

Toelichting:

- 15 *Contractvorming is in zoverre van belang dat indien onder UAV 1989 wordt gewerkt de verhouding tussen opdrachtgever, aannemer en directie in feite op hoofdlijnen is vastgelegd. Dit certificatieschema sluit hierbij aan door te eisen dat de verhouding tussen opdrachtgever/aannemer en de milieukundige begeleiding, inclusief de mandatering wordt vastgelegd in het geval de UAV 1989 niet van toepassing is (bijvoorbeeld in een kwaliteitsplan). Elke contractvorm tussen opdrachtgever en aannemer is vanzelfsprekend mogelijk, mits de rollen bij de contractvorm, de taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot het behalen van het resultaat van de sanering of ingreep in de waterbodem, etc. maar eenduidig zijn vastgelegd. In deze vorm staan ze geïntegreerde contractvormen niet in de weg.*

- 25 Op de aanbieding mag de certificaathouder het beeldmerk niet opnemen (zie ook het reglement voor het gebruik van dit beeldmerk, opgenomen in bijlage IV).

Toelichting

- 30 *SIKB stelt het beeldmerk ter beschikking aan daartoe gerechtigde partijen. Bijlage IV beschrijft hoe dit in zijn werk gaat.*

- Als de opdrachtgever voorafgaand aan een aanbieding mondeling opdracht verstrekt aan de certificaathouder bevestigt de certificaathouder dit schriftelijk. De certificaathouder vermeldt in de bevestiging dat hij de werkzaamheden onder het certificaat op grond van het certificatieschema 'Inventarisatie en onderzoek bodem' uitvoert, onder vermelding van het op de uit te voeren werkzaamheden van toepassing zijnde protocol of protocollen.

Specifieke eisen voor de scope Partijkeuringen

- 40 Indien de uitvoering van werkzaamheden onder andere dan wel uitsluitend het nemen van monsters voor partijkeuringen korrelvormige afvalstoffen omvat, neemt certificaathouder in de aanbieding en in de opdrachtbevestiging de volgende zin op:
".....(naam certificaathouder) is gecertificeerd volgens het certificatieschema BRL SIKB 15000, Inventarisatie en onderzoek Bodem, waarvan de uit te voeren activiteiten, te weten de monsterneming en de overdracht van de monster, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium, deel uitmaken".

- Indien de uitvoering van werkzaamheden onder andere dan wel uitsluitend het nemen van monsters voor partijkeuringen conform dit certificatieschema doch anders dan korrelvormige afvalstoffen omvat, neemt certificaathouder in de aanbieding en in de opdrachtbevestiging de volgende zin op:
".....(naam certificaathouder) is gecertificeerd volgens het certificatieschema BRL SIKB 15000, Inventarisatie en onderzoek Bodem, waarvan de uit te voeren activiteiten, te weten de monsterneming en de overdracht van de monster, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium of aan de opdrachtgever, die, ingeval

van monsters van grond of bouwstoffen voor nuttige toepassing, dan zelf erkend is in de zin van het Besluit Bodemkwaliteit, deel uitmaken”.

Specifieke eisen voor de scope Milieukundige begeleiding

- 5 De certificaathouder geeft in de schriftelijke aanbieding of opdrachtbevestiging duidelijk aan welke taken (milieukundige processturing / procesmonitoring en/of milieukundige verificatie) hij verricht.
- 10 De milieukundig begeleider moet bij de uitvoering van kritische werkzaamheden aanwezig zijn. De certificaathouder maakt voorafgaand aan de start van de werkzaamheden duidelijk welke werkzaamheden onder de kritische werkzaamheden vallen en wanneer, gedefinieerd in tijd of omstandigheid, de milieukundige begeleider tijdens het uitvoeren van de (water)bodemsanering of het uitvoeren van de nazorg aanwezig zal zijn.
- 15 *Toelichting*
Het vastleggen kan in verschillende documenten. Voorbeelden hiervan zijn: het kwaliteitsplan, het contractdocument met betrekking tot de milieukundige begeleiding en het logboek van de milieukundig begeleider.
- 20 Milieukundige verificatie moet onafhankelijk plaatsvinden.
- Toelichting*
Daarom wordt geadviseerd geen verificatie te laten plaatsvinden op basis van een "prestatie- of lumpsum"-contract, omdat het noodzakelijk kan zijn aanvullende werkzaamheden te verrichten om het eindresultaat van de (water)bodemsanering en/of nazorg op de juiste wijze vast te leggen. De kwaliteit van de verificatie kan namelijk in het geding zijn als noodzakelijke werkzaamheden niet verrekenbaar zijn.
- 25

7.3 Ontwerp en ontwikkeling

- 30 De term 'ontwerp en ontwikkeling' omvat in deze context het ontwerpen en ontwikkelen van productinnovaties of innovatieve methoden, niet het ontwerpen en ontwikkelen van een plan van aanpak voor werkzaamheden. Organisaties die niet doen aan het ontwerpen en ontwikkelen van productinnovaties of innovatieve methoden kunnen paragraaf 7.3 op hun certificaat uitsluiten (zie paragraaf 1.2).

- 35 *Toelichting*
Elke in dit certificatieschema genoemde werkwijze wordt geacht in algemene zin te zijn gevalideerd. De certificaathouder voert dan alleen nog een validatie uit op de geschiktheid van de toe te passen techniek voor het beoogde doel van het onderzoek. Deze validatie wordt niet beschouwd als validatie in de zin van paragraaf 7.3.6.
- 40 *Het zonder meer toepassen van een werkwijze die niet is genoemd in dit certificatieschema wordt gezien als een afwijking van de eisen uit dit certificatieschema.*
Het incidenteel toepassen van een andere dan in dit certificatieschema omschreven werkwijze is slechts toegestaan, indien deze toepassing voldoet aan de randvoorwaarden zoals gesteld in paragraaf 7.5.6.
- 45

Structureel toepassen alternatieve werkwijze

- 50 Het structureel toepassen van een andere dan in dit certificatieschema omschreven werkwijze wordt aangemerkt als "ontwerp en ontwikkeling" en is slechts toegestaan, nadat aan de eisen uit paragraaf 7.3.1 t/m 7.3.7 is voldaan en tevens aan de navolgende voorwaarden voor het toevoegen van een werkwijze aan dit certificatieschema:
- de certificaathouder draagt de werkwijze voor bij SIKB. Hiertoe stelt hij een beschrijving ter beschikking aan SIKB van ten minste vier afgeronde projecten die zijn uitge-

voerd met de voorgedragen werkwijze. Uit deze beschrijving blijken de theoretische achtergronden van de voorgedragen werkwijze, het toepassingsgebied, de randvoorwaarden en de betrouwbaarheid. Deze beschrijving bevat ten minste de onderstaande onderdelen:

- 1) Algemene conclusies over de toepasbaarheid van de voorgedragen werkwijze.
- 2) Van elk van de projecten waarin de voorgedragen werkwijze is toegepast de hieronder vermelde onderdelen.
 - a) Het meetplan, met daarin ten minste:
 - de doelstelling van de inzet van de voorgedragen werkwijze in het kader van het uitgevoerde onderzoek;
 - een inventarisatie van eventuele kwetsbare of meting verstorende elementen, zoals kabels en leidingen, riolering, funderingen, verhardingen;
 - een beoordeling van de geschiktheid van de in te zetten voorgedragen werkwijze (toepassingsgebied): antwoord op de vraag of de in te zetten voorgedragen werkwijze geschikt is in relatie tot de beschreven doelstelling en bij de locatiespecifieke omstandigheden, zoals bodemgesteldheid, aanwezige ondergrondse infrastructuur, diepte van de meting, aard van de verontreinigingsparameter, etc. Hierbij verwijzen naar de Richtlijn herstel en beheer (www.bodemrichtlijn.nl);
 - een beschrijving van de veiligheids- en gezondheidsaspecten voor zover die specifiek zijn gerelateerd aan de inzet van de toegepaste voorgedragen werkwijze in relatie tot de locatiespecifieke omstandigheden en verwachte verontreinigingen;
 - een beschrijving van de technische wijze van uitvoering van de meting met de toegepaste voorgedragen werkwijze.
Toelichting: dit kan in veel gevallen plaatsvinden door een verwijzing op te nemen naar de van toepassing zijnde technieksspecifieke eisen in dit certificatieschema, andere van toepassing zijnde normen, richtlijnen en technische handleidingen.
Een eventuele locatiespecifieke uitwerking van de technische wijze van uitvoering specifiek vastleggen;
 - een beschrijving van de wijze van registratie en vastlegging van de meetgegevens. Het betreft hier de vastlegging van de directe meetgegevens en de relevante gegevens met betrekking tot de omstandigheden waaronder de meting is uitgevoerd;
 - een beschrijving van de wijze van bewerking en interpretatie van de meetgegevens in relatie tot de doelstelling van de inzet van de voorgedragen werkwijze en van het verkrijgen van een bruikbaar eindresultaat (getalsmatig of in de vorm van visualisaties);
 - een beschrijving van de wijze van controle en validatie van de verkregen meetgegevens. Het betreft hier bijvoorbeeld ijkings, controlemetingen, controle berekeningen.
 - b) De rapportage met daarin ten minste:
 - naam project;
 - locatie informatie (locatie naam, deellocatie, etc.);
 - naam opdrachtgever;
 - datum en tijdstip uitvoering;
 - betrokken projectleider en uitvoerder voorgedragen werkwijze;
 - toegepaste voorgedragen werkwijze(n) en verwijzingen naar dit certificatieschema, het betreffende techsheat en naar het meetplan;
 - situering van de meetlocatie(s) en de eventueel van toepassing zijnde (meet)dieptes;
 - (verwijzing naar) de meetgegevens;
 - relevante gegevens met betrekking tot de omstandigheden waaronder de

- meting is uitgevoerd;
- beschrijving van de uitgevoerde controles;
 - afwijkingen ten opzichte van het meetplan, inclusief motivatie, en bijzonderheden tijdens uitvoering;
 - wijze van correctie van de ruwe veldgegevens;
 - een kaart met de meetresultaten.
 - de bewerkte en geïnterpreteerde meetresultaten;
 - een foutendiscussie;
 - een vergelijking van de onderzoeksresultaten met de doelstelling van het onderzoek.

- de voorgedragen werkwijze is opgenomen in de Richtlijn herstel en beheer;
- De Raad voor Accreditatie geeft een positieve beoordeling over de toevoeging van de voorgedragen werkwijze aan dit certificatieschema.
- het CCvD Bodembeheer adviseert het Bestuur SIKB om in te stemmen met de toevoeging van de voorgedragen werkwijze aan dit certificatieschema.

7.3.1 Planning van ontwerp en ontwikkeling

De eisen in het onderdeel 'Ontwerp en ontwikkeling – Planning van ontwerp en ontwikkeling' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

7.3.2 Input voor ontwerp en ontwikkeling

De eisen in het onderdeel 'Ontwerp en ontwikkeling – Input voor ontwerp en ontwikkeling' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

7.3.3 Output van ontwerp en ontwikkeling

De eisen in het onderdeel 'Ontwerp en ontwikkeling – Output van ontwerp en ontwikkeling' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

7.3.4 Beoordeling van ontwerp en ontwikkeling

De eisen in het onderdeel 'Ontwerp en ontwikkeling – Beoordeling van ontwerp en ontwikkeling' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

7.3.5 Verificatie van ontwerp en ontwikkeling

De eisen in het onderdeel 'Ontwerp en ontwikkeling – Verificatie van ontwerp en ontwikkeling' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

7.3.6 Validatie van ontwerp en ontwikkeling

De eisen in het onderdeel 'Ontwerp en ontwikkeling – Validatie van ontwerp en ontwikkeling' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

7.3.7 Beheersing van wijzigingen in ontwerp en ontwikkeling

De eisen in het onderdeel 'Ontwerp en ontwikkeling – Beheersing van wijzigingen in ontwerp en ontwikkeling' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

7.4 Inkoop

7.4.1 Inkoopproces

De eisen in het onderdeel 'Inkoop – Inkoopprocessen' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

In dit artikel wordt onder inkoop verstaan:

- het inschakelen van onderaannemers (inclusief de inzet van mensen en materieel door onderaannemers),
- het inlenen van mensen,
- het inhuren van materieel,
- het inkopen van materiaal.

Bij het inschakelen van onderaannemers en / of het inlenen van mensen en / of het inhuren van materieel dient certificaathouder er voor zorg te dragen dat blijvend aan de in dit certificatieschema gestelde eisen wordt voldaan, indien met de ingeschakelde onderaannemer en / of de ingeleende mensen en / of het ingehuurd materieel feitelijk uitvoering gegeven wordt aan (een gedeelte van) de werkzaamheden, waarvoor certificaathouder is gecertificeerd.

Ingeleende mensen en personeel van onderaannemers die voor de werkzaamheden worden ingezet waarvoor certificaathouder gecertificeerd is, dienen, indien zij een functie bekleden zoals omschreven in paragraaf 6.2.1, in ieder geval te voldoen aan de voor die functie geldende eisen en beschikken over een registratie voor de betreffende werkzaamheden bij Bodem+.

Ingehuurd materieel en materieel van onderaannemers dat ingezet wordt bij de werkzaamheden waarvoor certificaathouder gecertificeerd is, dient in ieder geval te voldoen aan de eisen zoals in dit certificatieschema worden omschreven.

Ingekocht materiaal en materiaal dat door ondernemers ingezet wordt bij de werkzaamheden waarvoor certificaathouder gecertificeerd is, dienen in ieder geval te voldoen aan de eisen van de opdrachtgever.

7.4.2 Inkoopgegevens

De eisen in het onderdeel 'Inkoop – Inkoopgegevens' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

7.4.3 Verificatie van het ingekochte product

De eisen in het onderdeel 'Inkoop – Verificatie van het ingekochte product' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

De certificaathouder beheerst zijn inkoopprocessen om zeker te stellen dat ingekocht materiaal en materieel aan de eisen voldoet.

Voor apparatuur draagt de certificaathouder zelf zorg voor een adequate vorm van ingangscontrolle.

De eisen aan de ingangscontrolle van bij boringen te gebruiken buismateriaal zijn opgenomen in bijlage VII.

Toelichting

De controle van bepaalde producten kan door blanco bemonstering (bijvoorbeeld proefopstelling peilbuis) plaatsvinden.

7.4.4 Uitbesteding

De eisen in het onderdeel 'Inkoop – Verificatie van het ingekochte product' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

Bij uitbesteding van (een deel van) de werkzaamheden moet certificaathouder aan de

eisen in dit certificatieschema blijven voldoen, inclusief de opleidings- en ervaringseisen zoals beschreven in paragraaf 6.2.2.

5 Volledig uitbesteden van alle werkzaamheden die vallen onder de reikwijdte van het certificaat is niet toegestaan.

10 De certificaathouder mag deelwerkzaamheden van het nemen van monsters van korrelvormige afvalstoffen, voor zover die vallen onder een wettelijke erkenningsplicht, alleen uitbesteden aan een onderaannemer die in bezit is van een erkenning voor de uit te voeren werkzaamheden in de zin van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen. De certificaathouder verifieert dat de onderaannemer erkend is voor de uit te voeren werkzaamheden in de zin van het Besluit bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.

15 De certificaathouder mag deelwerkzaamheden die vallen onder andere onderdelen van het toepassingsgebied van dit certificatieschema, voor zover die vallen onder een wettelijke erkenningsplicht, alleen uitbesteden aan een onderaannemer die in bezit is van een erkenning voor de uit te voeren werkzaamheden in de zin van het Besluit bodemkwaliteit. De certificaathouder verifieert dat de onderaannemer erkend is voor de uit te voeren werkzaamheden in de zin van het Besluit bodemkwaliteit.

20 De certificaathouder mag deelwerkzaamheden die niet vallen onder dit certificatieschema uitbesteden aan onderaannemers die niet in bezit zijn van een certificaat voor dit certificatieschema.

25 ***Specifieke eisen voor uitbesteding in de scope "Milieukundige begeleiding"*** *Uitbesteden veldwerk*

De Certificaathouder mag het uit te voeren veldwerk in het kader van milieukundige begeleiding uitsluitend uitbesteden aan een organisatie dat daarvoor erkend en geregistreerd is op basis van deze Beoordelingsrichtlijn in combinatie met protocol 2001, 2002, 30 2003 resp. 2018.

Uitbesteden van overige werkzaamheden, inclusief veldwerk

De certificaathouder mag de werkzaamheden die vallen onder de reikwijdte van de scope Milieukundige begeleiding, inclusief veldwerk, uitbesteden onder de 35 volgende voorwaarden:

- Uitbesteding mag per afzonderlijke opdracht niet meer dan 65% van het aantal bij voorcalculatie berekende uren bedragen;
- De onderaannemer moet aantonen te beschikken over een geldig procescertificaat op grond van deze beoordelingsrichtlijn, voor het werk dat is uitbesteed. De certificaathouder is verantwoordelijk voor de controle van de geldigheid van het certificaat;
- Het door de onderaannemer te verrichten werk moet worden uitgevoerd overeenkomstig de voorwaarden als beschreven in deze beoordelingsrichtlijn. De projectleider van de certificaathouder ziet er op toe dat de uitbesteede werkzaamheden conform de geborgde eisen worden uitgevoerd;
- De certificaathouder moet beschikken over sluitende procedures, waarin wordt aangegeven hoe de kwaliteit die door de onderaannemer wordt geleverd, is geborgd conform deze beoordelingsrichtlijn.

50 ***Laboratorium***

Als de certificaathouder of afdeling die de werkzaamheden uitvoert zelf een laboratorium kiest, beschikt het laboratorium dat de analyses uitvoert over een accreditatie volgens NEN-EN-ISO 17025. Daarnaast beschikt het laboratorium over een accreditatie voor de aan het laboratorium op te dragen verrichtingen. Voor analyses voor de keuring van partijen grond, bouwstoffen of korrelvormige afvalstoffen, dus van monsters genomen vol-

gens protocol 1001, 1002, 1003 of 1004, betreft dit een accreditatie voor AP04. Voor analyses voor grond-, grondwater- of waterbodemonderzoek, dus voor monsters genomen volgens protocol 2001, 2002 of 2003, ook als deze zijn genomen in het kader van milieukundige begeleiding van een bodemsanering, betreft het een accreditatie voor AS SIKB 3000.

De certificaathouder verifieert ten minste éénmaal per jaar (bijvoorbeeld via een kopie van de bijlage bij het accreditatiecertificaat van het betreffende laboratorium) of het laboratorium voor de betreffende verrichtingen en onderzoeksgebieden geaccrediteerd is.

7.5 Productie en het leveren van diensten

7.5.1 Beheersing van productie en het leveren van diensten

De eisen in het onderdeel 'Productie en het leveren van diensten – Beheersing van productie en het leveren van diensten' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

De eisen aan de vakbekwaamheid van het bij de werkzaamheden in te zetten personeel zijn opgenomen in paragraaf 6.2.2 van deze beoordelingsrichtlijn.

De certificaathouder beschikt over de op de uit te voeren werkzaamheden van toepassing zijnde voorschriften. De informatie die nodig is voor de uitvoering van de werkzaamheden is in de actuele versie op de uitvoeringslocatie aanwezig. Als de opdrachtgever aanvullende technische eisen, richtlijnen of procedures heeft geformuleerd zijn ook deze, voor zover nodig voor de uitvoering van de werkzaamheden, aanwezig op de uitvoeringslocatie.

De input voor de uitvoering van veldwerk bij een milieuhygiënisch verkennend bodemonderzoek op een landbodemonderzoek omvat in elk geval:

- de resultaten van een vooronderzoek, uitgevoerd volgens NEN 5725;
- een van de in NEN 5740 beschreven onderzoeksstrategieën.

De input voor de uitvoering van veldwerk bij een milieuhygiënisch verkennend bodemonderzoek in een waterbodemonderzoek omvat in elk geval:

- de resultaten van een vooronderzoek, uitgevoerd volgens NEN 5717;
- een van de in NEN 5720 beschreven onderzoeksstrategieën.

De milieukundig begeleider moet bij aanvang van de werkzaamheden op de hoogte zijn van de in de bodem aanwezige verontreinigingen en van de mogelijke aanwezigheid van asbesthoudend materiaal.

Voor de start van het werk wordt een Plan van Aanpak voor de uit te voeren werkzaamheden gemaakt:

- voor monsterneming bij partijkeuringen: een monsternemingsplan;
- voor veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek: een onderzoeksplan;
- voor bodeminventarisatie: een projectplan;
- voor milieukundige begeleiding van bodemsaneringen: een begeleidingsplan;
- voor milieukundige begeleiding bij ingrepen in het watersysteem: een projectplan.

De eisen in de van toepassing zijnde protocollen zijn op dit plan van toepassing.

7.5.2 Validatie van processen voor productie en het leveren van diensten

De eisen in het onderdeel 'Productie en het leveren van diensten – Validatie van processen voor productie en het leveren van diensten' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

5 7.5.3 Identificatie en naspeurbaarheid

De eisen in het onderdeel 'Productie en het leveren van diensten – Identificatie en naspeurbaarheid' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

10 *Verslaglegging van de werkzaamheden*

De certificaathouder sluit de werkzaamheden af met het weergeven van de uitgevoerde activiteiten, de resultaten daarvan en de conclusies daarover in een verslag.

15 In geval van activiteiten conform scope "Inventarisatie" bevat het verslag, naast een technische weergave, ook een voor niet in de werkzaamheden binnen het bereik van dit certificatieschema ingevoerde personen begrijpelijke ('populaire') weergave hiervan. De certificaathouder sluit de overige werkzaamheden af met het weergeven van de uitgevoerde activiteiten en de resultaten daarvan in een veldwerkverslag.

20 Middels het verslag vindt de overdracht plaats van de bij de uitvoering van de werkzaamheden vergaarde gegevens aan de organisatorische eenheid die de deze gegevens interpreteert. De inhoudelijke eisen aan het verslag of het veldwerkverslag van de uitgevoerde werkzaamheden zijn opgenomen in de protocollen uit dit certificatieschema.

25 De certificaathouder neemt in het verslag een verklaring op die stelt dat de relatie tussen de certificaathouder en de opdrachtgever voldoet aan de eisen die bijlage VI stelt aan de functiescheiding.

Als de werkzaamheden geheel zijn uitgevoerd volgens de eisen uit dit certificatieschema vermeldt de certificaathouder in het (veldwerk)verslag:

- 30 • dat de werkzaamheden zijn uitgevoerd volgens het certificatieschema 'Inventarisatie en onderzoek Bodem';
- dat de certificaathouder hiervoor volgens het procescertificaat 'Inventarisatie en onderzoek Bodem' is gecertificeerd en, voor zover van toepassing op de uitgevoerde werkzaamheden, door de overheid erkend.

35 In het verslag mag de certificaathouder het beeldmerk niet opnemen (zie ook het reglement voor het gebruik van dit beeldmerk, opgenomen in bijlage IV).

40 Uit registraties blijkt op een controleerbare en herleidbare wijze hoeveel tijd per uitvoeringslocatie aan de uitvoering van veldwerkzaamheden is besteedt. Dit kan via tijdschrijven op het verslag of via een (geautomatiseerd) administratief systeem.

Toelichting

45 *De geregistreeerde medewerker kan de registratie in het veld of op een andere locatie, bijvoorbeeld op kantoor, uitwerken.*

Overdracht van gegevens

50 De overdracht van de gegevens aan de opdrachtgever of aan de afdeling die de gegevens interpreteert vindt plaats middels een (veldwerk)verslag. De certificaathouder borgt dat degene die de veldwerkgegevens en de analyseresultaten interpreteert ermee bekend is dat monsters volgens de eisen uit dit certificatieschema zijn genomen. De overige aan dit verslag gestelde eisen zijn opgenomen in het op de betreffende activiteit van toepassing zijnde protocol.

Indien de uitvoering van werkzaamheden onder andere dan wel uitsluitend het nemen van monsters voor partijkeuringen korrelvormige afvalstoffen omvat, neemt certificaathouder in het verslag de volgende zin op:

5 "..... (naam certificaathouder invullen) is gecertificeerd volgens het certificatieschema onder BRL SIKB 15000, Inventarisatie en onderzoek Bodem, waarvan de uitgevoerde activiteiten, te weten de monsterneming en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium, deel uitmaken."

10 Indien de uitvoering van werkzaamheden onder andere dan wel uitsluitend het nemen van monsters voor partijkeuringen conform dit certificatieschema doch anders dan korrelvormige afvalstoffen omvat, neemt certificaathouder in het verslag de volgende zin op:

15 "..... (naam certificaathouder invullen) is gecertificeerd volgens het certificatieschema onder BRL SIKB 15000, Inventarisatie en onderzoek Bodem, waarvan de uitgevoerde activiteiten, te weten de monsterneming en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium of aan de opdrachtgever, die, ingeval van monsters van grond of bouwstoffen voor nuttige toepassing, dan zelf erkend is in de zin van het Besluit bodemkwaliteit, deel uitmaken."

20 Indien de uitvoering van werkzaamheden onder andere dan wel uitsluitend het nemen van monsters voor partijkeuringen conform dit certificatieschema omvat, geeft de certificaathouder in het verslag aan dat hij heeft geborgd dat de genomen monsters zijn overgedragen aan een laboratorium, erkend voor de analyse van deze monsters op basis van het Accreditatieprogramma AP04, of aan een andere op basis van dit certificatieschema voor monsterneming voor partijkeuringen erkende organisatie.

30 Van de uitvoering van alle werkzaamheden binnen het bereik van dit certificatieschema voert de certificaathouder, tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, een volledige registratie van de diverse waarnemingen, handelingen en metingen. Voor deze registratie maakt de certificaathouder gebruik van standaard checklisten, formulieren of een (veld)computerprogramma. De monsternemer of veldwerker voorziet elk monster van een unieke code. Belanghebbende partijen moeten via deze unieke monsteridentificatie alle gegevens eenduidig kunnen herleiden. Een laboratorium moet hiervan ten minste 35 kunnen herleiden de naam van de certificaathouder, de datum van de monsterneming, waar van toepassing door het monster gegenereerde gezondheidsrisico's en voor watermonsters ook de gebruikte conservering en filtratie. Het verslag geeft bij elke geregistreerde medewerker aan in welke hoedanigheid deze is opgetreden in het betreffende onderzoek. Dit is weergegeven volgens de in paragraaf 6.2.2 beschreven categorieën.

40 De certificaathouder borgt dat het laboratorium ermee bekend is dat de monsters volgens de eisen uit dit certificatieschema zijn genomen. Na overdracht van de monsters beschikt de certificaathouder over een ontvangstbewijs, waaruit blijkt dat de monsters door het laboratorium zijn geaccepteerd om volgens opdracht geanalyseerd te worden.

45 *Verslaglegging van afwijkingen bij milieukundige begeleiding*

De certificaathouder vermeldt afwijkingen tijdens de uitvoering ten opzichte van het saneringsplan, beheerplan, projectplan, locatieplan of nazorgplan specifiek in het evaluatieverslag of realisatierapport.

50 In het evaluatieverslag of realisatierapport moet staan vermeld welke van de taken uit de protocollen zijn verricht: milieukundige processturing, milieukundige procesmonitoring en/of milieukundige verificatie.

Verslaglegging van afwijkingen van dit schema

Als bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt afgeweken van één of meer eisen uit dit certificatieschema vermeldt de certificaathouder in het (veldwerk)verslag:

- de onderdelen die niet volgens het certificatieschema zijn uitgevoerd;
- 5 • de aard van de afwijkingen;
- de motivatie voor deze afwijkingen;
- de eigen inschatting van de consequentie of consequenties die het afwijken van de eisen heeft op een eventuele interpretatie van onderzoeksgegevens in een vervolgfase;
- 10 • de eigen inschatting van de risico's die dit met zich meebrengt.

Als bij de uitvoering van de werkzaamheden kritieke afwijkingen ontstaan van de eisen uit dit certificatieschema, dan mag de certificaathouder op geen enkele manier aangeven dat het betreffende werk is uitgevoerd onder het certificaat voor 'Inventarisatie en onderzoek bodem'.

Bodemsanering na ongewoon voorval of calamiteit

In geval van een bodemsanering of ingreep in de waterbodem naar aanleiding van een ongewoon voorval (calamiteit) is veelal direct uitvoering van de bodemsanering of ingreep in de waterbodem nodig.

De milieukundige begeleider wijst de opdrachtgever erop dat zo spoedig mogelijk de melding moet worden gedaan aan het bevoegde gezag. Zonder melding van het ongewoon voorval aan het bevoegde gezag kan het werk niet onder certificaat worden uitgevoerd. De certificaathouder legt de uitgevoerde handelingen vast in het logboek en stelt dit zo snel mogelijk na afronding van de werkzaamheden ter beschikking aan de opdrachtgever en aan het bevoegde gezag.

Toelichting

De verantwoordelijkheid voor het ter beschikking stellen ligt echter bij de opdrachtgever.

De certificaathouder voert de bodemsanering of ingreep in de waterbodem bij een calamiteit uit volgens een in het handboek vastgelegde procedure met betrekking tot het uitvoeren van calamiteitsaneringen en -ingrepen. Deze procedure moet borgen dat aan bovenstaande eisen met betrekking tot melding, registratie en overleg wordt voldaan, dat de werkzaamheden conform het van toepassing zijnde protocol worden uitgevoerd en dat de veiligheid van de betrokken personen en de omgeving is gewaarborgd.

De aard en de omstandigheden van het ongewoon voorval bepalen de werkwijze en de van toepassing zijnde eisen uit dit certificatieschema.

In het kader van dit certificatieschema moet in ieder geval melding aan het bevoegd gezag plaatsvinden, moet milieukundige processturing plaatsvinden en moet registratie plaatsvinden door het bijhouden van een logboek. In overleg met het bevoegde gezag moeten de verontreinigingen worden gesaneerd of zo veel mogelijk ongedaan worden gemaakt. Daarbij moet milieukundige verificatie onafhankelijk plaatsvinden.

7.5.4 Eigendom van de klant

De eisen in het onderdeel 'Productie en het leveren van diensten – Eigendom van de klant' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

7.5.5 Instandhouding van het product

De eisen in het onderdeel 'Productie en het leveren van diensten – Instandhouding van

het product' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

- 5 Op genomen monsters zijn de eisen aan opslag, conservering en overdracht van monsters van toepassing zoals opgenomen in protocol 3001 en in het op de betreffende activiteit van toepassing zijnde protocol.

7.5.6 Alternatieve werkwijzen (incidenteel)

10 Elke in dit certificatieschema genoemde werkwijze wordt geacht in algemene zin te zijn gevalideerd. De certificaathouder voert dan alleen nog een validatie uit op de geschiktheid van de toe te passen techniek voor het beoogde doel van het onderzoek. Deze validatie wordt niet beschouwd als validatie in de zin van paragraaf 7.3.6.

15 Het zonder meer toepassen van een werkwijze die niet is genoemd in dit certificatieschema wordt gezien als een afwijking van de eisen uit dit certificatieschema.

Toelichting

20 *Het structureel toepassen van een andere dan in dit certificatieschema omschreven werkwijze is slechts toegestaan, nadat deze werkwijze is aangemeld en geaccepteerd volgens de voorwaarden in par. 7.3.*

Het incidenteel toepassen van een andere dan in dit certificatieschema omschreven werkwijze is slechts toegestaan, mits:

- 25 • de alternatieve werkwijze voldoet aan de eisen in wet- en regelgeving en een kwaliteit levert die tenminste gelijk is aan die bij toepassing van (een van) de werkwijze(n) uit het protocol;
 - de certificaathouder voorafgaand aan de toepassing van de alternatieve werkwijze:
 - 30 • toestemming heeft verkregen van de opdrachtgever om de alternatieve werkwijze toe te passen;
 - toestemming heeft verkregen van het bevoegd gezag op de betreffende locatie om de alternatieve werkwijze toe te passen;
 - de verkregen toestemming meldt bij SIKB als voor de betreffende alternatieve werkwijze voor het eerst toestemming is verkregen;
 - 35 • de inhoud van die alternatieve werkwijze beschrijft, inclusief onderbouwing dat de geleverde kwaliteit daarmee tenminste gelijk is aan die bij toepassing van (een van) de techniek(en) uit het protocol en een plan voor het volgen of het vastgestelde doel wordt gehaald.
 - de certificaathouder tijdens de uitvoering van de alternatieve werkwijze:
 - 40 • de alternatieve werkwijze op kritieke punten borgt en monitort, volgens het vooraf opgestelde plan, om het vastgestelde doel te kunnen behalen;
 - tussentijds bijstuurt als resultaten van de monitoring daartoe aanleiding geven. Besluiten hierover moeten worden genomen door medewerkers die daartoe in staat worden geacht en gesteld door de certificaathouder.
 - 45 • de certificaathouder na het toepassen van de alternatieve werkwijze:
 - het toepassen van de alternatieve werkwijze, en de resultaten van die toepassing, expliciet in de rapportage voor de opdrachtgever vermeldt;
 - aantoont dat de vooraf vastgelegde alternatieve werkwijze is uitgevoerd, gemonitord, bijgestuurd en resultaten heeft behaald die met de opdrachtgever overeenkomen zijn.
- 50

7.6 Beheersing van monitorings- en meetuitrusting

De eisen in het onderdeel 'Beheersing van monitorings- en meetuitrusting' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

5 De in paragraaf 6.3 van deze beoordelingsrichtlijn gestelde eisen aan de beheersing van de bij de werkzaamheden te gebruiken apparatuur zijn ook van toepassing op de monitorings- en meetuitrusting.

Om valide resultaten zeker te stellen is van in het veld gebruikte apparatuur de goede werking vastgesteld. Hiervoor moet de certificaathouder deze meetmiddelen:

- 10
- voor het gebruik hebben afgesteld (ingeregeld) op basis van de door de fabrikanten meegeleverde gebruiksaanwijzingen;
 - periodiek gekalibreerd en afgesteld hebben op basis van voorzieningen die tot internationale of nationale standaarden kunnen worden herleid. Periodiek is tenminste conform de door de fabrikanten meegeleverde gebruiksaanwijzingen;
 - indien nodig bijstellen;
 - 15 • identificeren opdat de kalibratiestatus kan worden vastgesteld.

Deze eis is van toepassing op meetapparatuur zoals pH-meter, Ec-meter en waterpastoestel, koelcelthermometer, maar niet op meetlinten en meetwielen.

20 De kalibratie inspanning is in verhouding met de vereiste nauwkeurigheid van de meetmethode.

Als blijkt dat meetmiddelen buiten de toleranties (voor pH- en Ec-meters in het afwijzingstraject) vallen, neemt de certificaathouder de nodige maatregelen en beoordeelt de validatie van eerdere resultaten.

25 Waar noodzakelijk voor de veiligheid zorgt de certificaathouder voor periodieke keuring van apparatuur, volgens de eisen die voor het type apparaat van toepassing zijn. De eerstvolgende keuringsdatum blijkt uit een op de apparatuur bevestigde sticker of label waarop de eerstvolgende keuringsdatum staat aangegeven.

30 De certificaathouder registreert de resultaten van de kalibratie en keuringen zodanig dat ze eenvoudig terug te vinden zijn en eenduidig zijn af te lezen.

Hoofdstuk 8 Meting, analyse en verbetering

8.1 Algemeen

De eisen in het onderdeel 'Meting, analyse en verbetering - Algemeen' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

8.2 Monitoring en meting

8.2.1 Klanttevredenheid

De eisen in het onderdeel 'Monitoring en meting - Klanttevredenheid' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

8.2.2 Interne audit

De eisen in het onderdeel 'Monitoring en meting - Interne audit' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

De certificaathouder heeft een effectief systeem van interne audits, waarin;

- de werkzaamheden op kantoor per vestiging ten minste eenmaal per jaar worden beoordeeld door een interne auditor. Deze interne audit omvat het gehele uitvoerings-traject van de door de certificaathouder op de betreffende vestiging uitgevoerde werkzaamheden die onder de reikwijdte van dit certificatieschema vallen, inclusief de werkzaamheden uitgevoerd door de projectleiders en adviseurs. Bij deze interne audit komen alle eisen uit dit certificatieschema die van toepassing zijn op de door de certificaathouder uitgevoerde werkzaamheden en die op kantoor kunnen worden geaudit aan bod. Hiertoe wordt onder meer een steekproef genomen uit doorlopen projecten binnen de reikwijdte van het certificatieschema en daarvan worden eindrapporten bekeken;
- de werkzaamheden op uitvoeringslocaties per werkzaamheid ten minste eenmaal per jaar worden geaudit door een interne auditor, die niet bij de te beoordelen projecten of dossiers is betrokken. Bij deze interne projectaudit komen alle eisen uit dit certificatieschema die van toepassing zijn op de door de certificaathouder uitgevoerde werkzaamheden en die op uitvoeringslocaties kunnen worden geaudit aan bod. Een interne projectaudit omvat tenminste de volgende activiteiten:
 - beoordeling van individuele monsternemers, veldmedewerkers, medewerkers inventarisatie en milieukundig begeleiders op kwalificaties en competenties;
 - uitvoeren van deels onaangekondigde (veld)controles op de in de protocollen aangegeven voorschriften;
 - controle van de werkruimten en (veld)locaties op de voorschriften en eisen aan meetmiddelen, beschermingsmiddelen en voorzieningen;
 - rapporteren over de bevindingen en beschikbaar hebben van alle onderliggende documenten;
 - monitoren van alle (verbeter- of corrigerende) maatregelen;
- het functioneren van elke bij Bodem+ geregistreerde monsternemer, veldwerker en milieukundig begeleider ten minste eenmaal per jaar wordt geaudit door een interne auditor.

De certificaathouder stelt ieder jaar een planning op voor de uit te voeren interne audits en legt de uitvoering van die planning vast. De certificaathouder legt ook de resultaten van de interne audits vast.

De certificaathouder legt de resultaten van elke interne audit van een individuele monsternemer, veldwerker of milieukundig begeleider vast in een verslag dat inhoudelijk aansluit op de aspecten uit dit certificatieschema.

De certificaathouder legt de resultaten van elke interne audit op de overige eisen voor monsterneming, veldwerk of milieukundige begeleiding uit dit certificatieschema in een verslag dat inhoudelijk aansluit op de aspecten uit dit certificatieschema.

8.2.3 Monitoring en meting van processen

De eisen in het onderdeel 'Monitoring en meting - Monitoring en meting van processen' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

8.2.4 Monitoring en meting van producten

De eisen in het onderdeel 'Monitoring en meting - Monitoring en meting van producten' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling hierop geldt het volgende.

Interne kwaliteitscontrole boorbeschrijvingen bij scope Veldwerk milieuhygiënisch bodemonderzoek

De certificaathouder van Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek voert periodiek een interne controle van de boorbeschrijvingen uit, behalve als de certificaathouder uitsluitend werkzaamheden volgens protocol 2002 verricht

Toelichting

Dit heeft als doel de reproduceerbaarheid van het uitgevoerde werk te toetsen om een uniforme kwaliteit te handhaven.

Uitvoering

De veldmedewerkers beoordelen, volgens de standaard werkwijze, grondmonsters tijdens veldbezoeken, veldinspecties of georganiseerde sessies. De leidinggevende, de kwaliteitsmanager of een speciaal daartoe aangewezen medewerker beoordeelt zelf de bijzonderheden en de kleur. De groep vergelijkt de bevindingen van de deelnemers onderling, eventueel aangevuld met bekende gegevens.

Toelichting

De certificaathouder kan het monster laten analyseren op textuur (zeefkromme) en de gegevens hieruit betrekken bij de vergelijking.

Als blijkt dat verschillende veldwerkers eenzelfde boorprofiel verschillend beschrijven en als die verschillen zo groot zijn dat die leiden tot een foutieve interpretatie, dan zorgt de certificaathouder voor instructie met als doel de medewerkers weer op één lijn te krijgen.

Als de resultaten van de vergelijking (nog) niet direct beschikbaar zijn op het moment van beoordeling, bespreekt men deze binnen een maand na het beschikbaar komen van de gegevens met de deelnemers.

Frequentie

De certificaathouder controleert de boorprofielbeschrijvingen van veldwerkers die voldoen aan de in paragraaf 6.2.2 aan veldwerkers gestelde eisen tenminste éénmaal per twee jaar. De certificaathouder controleert de boorprofielbeschrijvingen bij de overige veldwerkers tenminste éénmaal gedurende hun inwerkperiode en in het jaar daaropvolgend tenminste nog éénmaal. Als bij een controle blijkt dat er structurele verschillen in waarnemingen zijn, voert de certificaathouder binnen een jaar een nieuwe controle uit.

Vastlegging van gegevens

De certificaathouder documenteert alle waarnemingen en de resultaten van de vergelij-

king. Als men afwijkt van de beschreven uitvoering en frequentie legt men dit vast met de reden waarom men hiervan is afgeweken.

Blanco bemonstering grondwater bij scope Veldwerk milieuhygiënisch bodem-onderzoek

De certificaathouder die werkzaamheden volgens protocol 2002 verricht voert periodiek een controle op de grondwaterbemonsteringen uit door een blanco bemonstering van grondwater om te bezien of sprake is van:

- contaminatie, ontstaan door verschillende materialen of door invloeden van buitenaf, tijdens de grondwaterbemonstering op te sporen en te kwantificeren;
- afgifte van stoffen door de gebruikte materialen.

Als de certificaathouder analyseresultaten van projecten kan tonen waarbij alle analyseresultaten zich beneden de rapportagegrenzen bevinden kan men deze controle achterwege laten. Voorwaarde is wel dat de analyseresultaten afkomstig zijn van grondwatermonsters van verschillende veldwerklocaties, waarbij men minimaal het standaardpakket heeft onderzocht, eventueel aangevuld met voor het betreffende project relevante parameters. Tevens moet men voldoen aan de frequentie die voor de blanco bepalingen zou gelden, zoals hieronder beschreven.

Toelichting

De procedure zoals in deze paragraaf beschreven is gedeeltelijk gelijk aan de procedure voor een eventuele ingangskeuring. Deze procedure bevat hierop aanvullingen, bijvoorbeeld contaminatie die niet samenhangt met het gebruikte materiaal maar die te wijten is aan invloeden van buitenaf.

Apparatuur en materiaal

Voor de blanco bemonstering maakt de certificaathouder gebruik van:

- "Millipore"-water (of gelijkwaardig) of;
- demiwater;
- voor de analyse op vluchtige koolwaterstoffen leidingwater van drinkwaterkwaliteit.

Toelichting: drinkwater is ten aanzien van vluchtige koolwaterstoffen schoner dan demiwater.

Uitvoering

De certificaathouder analyseert het grondwatermonster met een frequentie van ten minste éénmaal per kwartaal per vestiging van de veldwerkdienst.

De certificaathouder neemt en behandelt de monsters uit het vat demiwater, of uit het vat leidingwater voor vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen, op dezelfde wijze (soort pomp, slang, en dergelijke) als grondwater in het veld, volgens de eisen uit protocol 2002. De certificaathouder laat de blanco grondwatermonsters analyseren op het standaardpakket voor grondwater of (aangevuld met) de parameters die voor het betreffende project relevant zijn.

Interpretatie

Een ter zake deskundige beoordeelt en interpreteert de analyseresultaten aan de rapportagegrens van de analyse, of de streefwaarde wanneer deze hoger ligt. Wanneer verhoogde concentraties zijn gevonden die op contaminatie duiden onderneemt de certificaathouder direct de volgende acties:

- hij gaat na bij de grondwatermonsternemer of het laboratorium wat de oorzaak zou kunnen zijn (zoals verkeerde monsterneming of gebruikte materialen) en on-

derneemt actie om die oorzaak weg te nemen, zodat herhaling wordt voorkomen. Als de oorzaak bij het laboratorium ligt meldt de certificaathouder dit aan het laboratorium;

- als de oorzaak onbekend blijft, dan neemt de certificaathouder een extra blanco monster en laat dit op de betreffende parameter analyseren;
- blijft na analyse van de extra blanco monsterneming de concentratie hoger dan de gemiddelde waarde tussen rapportagegrens en streefwaarde dan onderzoekt de certificaathouder de oorzaak opnieuw en hij verhoogt de frequentie van het nemen van blanco's op die parameter van eenmaal per kwartaal naar eenmaal per twee maanden.

Wanneer in een jaar steeds concentraties worden gemeten die lager dan of gelijk zijn aan de rapportagegrens, of als de oorzaak van verhogingen aantoonbaar bij het laboratorium ligt, dan kan de certificaathouder de frequentie van het nemen van blanco's jaarlijks met één maand verlengen, tot het minimum van één blanco bemonstering per half jaar.

Vastlegging van gegevens

De certificaathouder documenteert analyseresultaten, oorzaakonderzoeken en acties.

8.3 Beheersing van afwijkende producten

De eisen in het onderdeel 'Beheersing van afwijkende producten' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing. In aanvulling daarop geldt het volgende.

De certificaathouder legt een procedure vast die beschrijft hoe hij omgaat met tijdens de uitvoering van de werkzaamheden optredende afwijkingen van de eisen uit dit certificatieschema. Bij elk onderdeel van deze procedure is aangegeven wie verantwoordelijk is voor een correcte uitvoering ervan en wie bevoegd is voor het uitvoeren ervan.

Als tijdens de uitvoering van de werkzaamheden een of meer kritieke afwijkingen optreden, dan neemt de certificaathouder maatregelen om deze afwijkingen op te heffen. Als dit niet mogelijk is neemt de certificaathouder maatregelen die het oorspronkelijk beoogde gebruik van de resultaten van de werkzaamheden onmogelijk maken en die de toepassing van de resultaten van de werkzaamheden uitsluiten.

Als na het in gebruik nemen van de resultaten van de werkzaamheden blijkt dat negatieve effecten optreden die zijn terug te voeren op kritieke afwijkingen van eisen uit dit certificatieschema bij de uitvoering van de werkzaamheden neemt de certificaathouder maatregelen om deze gevolgen weg te nemen. Als dit niet mogelijk is neemt de certificaathouder maatregelen om deze gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

In alle gevallen registreert de certificaathouder afwijkingen van eisen uit dit certificatieschema en genomen maatregelen in reactie daarop, inclusief eventuele goedkeuringen door het bevoegde gezag of de opdrachtgever. De certificaathouder neemt deze registraties op in het veldwerkverslag. Eisen hieraan zijn opgenomen in het op de betreffende activiteit van toepassing zijnde protocol.

Klachten en ongevallen

De certificaathouder legt zowel de afhandeling van klachten als de registratie van ongevallen, inclusief het (oorzaak)onderzoek en de follow-up hierop, vast in het kwaliteitsmanagementsysteem.

8.4 Analyse van gegevens

De eisen in het onderdeel 'Analyse van gegevens' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

8.5 Verbetering

5 8.5.1 Continue verbetering

De eisen in het onderdeel 'Verbetering - Continue verbetering' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

8.5.2 Corrigerende maatregelen

10 De eisen in het onderdeel 'Verbetering - Corrigerende maatregelen' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

15 Als een interne audit een kritieke afwijking bij werkzaamheden in het veld aan het licht brengt voert de certificaathouder ter verificatie van uitvoering van de corrigerende maatregelen binnen drie maanden een extra interne audit uit op ten minste de geconstateerde kritieke afwijking.

20 De certificaathouder beëindigt terstond de toepassing van alternatieve werkwijzen die hij op grond van de in par 7.5.6 beschreven voorwaarden uitvoerde als de onderbouwing voor die toepassing naar het oordeel van het bevoegde gezag onvoldoende is of de alternatieve werkwijze niet leidt tot een ten minste gelijkwaardige kwaliteit als het toepassen van (een van) de in het protocol beschreven werkwijze(n).

8.5.3 Preventieve maatregelen

25 De eisen in het onderdeel 'Verbetering - Preventieve maatregelen' van NEN-EN-ISO 9001 zijn van toepassing.

Hoofdstuk 9 Overgangsbepalingen

[...]

Afhankelijk van de definitieve tekst van de BRL15000 worden in dit hoofdstuk bepalingen opgenomen die de – voor de certificaathouders, hun opdrachtgevers, het bevoegd gezag en de certificatie-instellingen – de overgang van de BRL SIKB 1000, BRL SIKB 2000 en BRL SIKB 6000 naar BRL SIKB 15000 moeten versoepelen.

Te denken valt aan bepalingen op het gebied van

- *Initiële audits*
- *Registratie van medewerkers*
- *Certificaatverlenging*
- *Langlopende inventarisatie en onderzoeksprojecten*
- *Het naast elkaar bestaan van oude en nieuwe certificaten*
- *Ervaringseisen met / uit oude schema door laten lopen in nieuwe schema*
- *Etc.*

[...]

5

BIJLAGEN BIJ SIKB-BRL 15000

10

15

I. Basiseisen aan organisaties waarin 1 tot en met 5 fte actief zijn binnen dit certificatieschema

Naar deze bijlage wordt verwezen vanuit par. 0.4.

5

De inhoud van deze bijlage is niet gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 9001.

onderdeel NEN-EN-ISO 9001		van toepassing		toelichting
4 Kwaliteitsmanagementsysteem				
4.1	Algemene eisen	a en f	inclusief de aanvullende eisen uit par. 4.1 BRL 15000	
4.2	Documentatie-eisen			
4.2.1	Algemeen	geheel		
4.2.2	Kwaliteitshandboek	a en b		
4.2.3	Beheersing van documentatie	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 4.2.3 BRL 15000	
4.2.4	Beheersing van registraties	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 4.2.4 BRL 15000	
5 Directieverantwoordelijkheid				
5.1	Betrokkenheid van de directie	a, b, c en e	in plaats van een directie-beoordeling levert de certificaathouder een kwaliteitsverslag met eigen verklaringen	
5.2	Klantgerichtheid	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 5.2 BRL 15000	de certificaathouder kan aan deze eis voldoen door twee "klantrecensies" per jaar te overleggen, als onderdeel van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1
5.3	Kwaliteitsbeleid	geheel		dit kan deel uitmaken van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1
5.4	Planning			
5.4.1	Kwaliteitsdoelstellingen	geheel		dit kan deel uitmaken van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1
5.4.2	Planning van het kwaliteitsmanagementsysteem	geheel		dit kan deel uitmaken van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1
5.5	Verantwoordelijkheid, bevoegdheid en communicatie			
5.5.1	Verantwoordelijkheid en bevoegdheid	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 5.5.1 BRL 15000	dit kan deel uitmaken van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1
5.5.2	Directievertegenwoordiger	geheel		dit kan deel uitmaken van het kwaliteitsverslag als be-

onderdeel NEN-EN-ISO 9001		van toepassing		toelichting
				<i>doeld in par. 5.1</i>
5.5.3	Interne communicatie	geheel		<i>dit kan deel uitmaken van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1</i>
5.6	Directiebeoordeling			
5.6.1	Algemeen	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 5.6.1 BRL 15000; voor 'directiebeoordeling' kan worden gelezen 'eigen verklaring'	<i>dit kan deel uitmaken van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1</i>
5.6.2	Input voor de beoordeling	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 5.6.2 BRL 15000; voor 'directiebeoordeling' kan worden gelezen 'eigen verklaring'	<i>dit kan deel uitmaken van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1</i>
5.6.3	Output van de beoordeling	geheel	voor 'directiebeoordeling' kan worden gelezen 'eigen verklaring'	<i>dit kan deel uitmaken van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1</i>
5.7.2	Informatie aan ILenT	geheel		
6 Management van middelen				
6.1	Beschikbaar stellen van middelen	geheel		<i>de certificaathouder kan aan deze eis voldoen door beleidsdoelstellingen op te nemen als onderdeel van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1</i>
6.2	Personeel			
6.2.1	Algemeen	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 6.2.1 BRL 15000	<i>de certificaathouder kan aan deze eis voldoen door beleidsdoelstellingen op te nemen als onderdeel van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1</i>
6.2.2	Bekwaamheid, training en bewustzijn	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 6.2.2 BRL 15000; te toetsen middels een jaarlijks functioneringsgesprek met als onderdeel loopbaanplanning, waarbij wordt getoetst welke opleidingsbehoefte er voor de betrokken medewerker(s) bestaat	<i>taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden kunnen deel uitmaken van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1</i>
6.3	Infrastructuur	nee	de aanvullende eisen uit par. 6.3 BRL 15000 zijn wel van toepassing	
6.4	Werkomgeving	nee	de aanvullende eisen uit par. 6.4, 6.4.1 en 6.4.2 BRL 15000 zijn wel van toepassing	
7 Realiseren van het product				

onderdeel NEN-EN-ISO 9001		van toepassing		toelichting
7.1	Planning van het te realiseren product	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 7.1, 7.1.1 en 7.1.2 BRL 15000	<i>vanuit offerte en inschrijvingsdocumenten</i>
7.2	Processen die verband houden met de klant			
7.2.1	Bepaling van de producteisen	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 7.2.1 BRL 15000	<i>middels leveringsvoorwaarden</i>
7.2.2	Beoordeling van de producteisen	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 7.2.2 BRL 15000	<i>vastgelegd in offerte, inschrijvingsdocumenten</i>
7.2.3	Communicatie met de klant	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 7.2.3 BRL 15000	<i>vastgelegd in offerte, inschrijvingsdocumenten</i>
7.3	Ontwerp en ontwikkeling	nee	de aanvullende eisen uit par. 7.3.2, 7.3.3 en 7.3.6 BRL 15000 zijn wel van toepassing	
7.4	Inkoop			
7.4.1	Inkoopproces	geheel		<i>middels certificaathoudersbeoordeling van vaste certificaathouders</i>
7.4.2	Inkoopgegevens	geheel		
7.4.3	Verificatie van het ingekochte product	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 7.4.3, 7.4.3.1 en 7.4.3.2 BRL 15000	
7.5	Productie en het leveren van diensten			
7.5.1	Beheersing van productie en het leveren van diensten	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 7.5.1 BRL 15000	<i>de certificaathouder kan aan deze eis voldoen door dit op te nemen in de eigen verklaring als onderdeel van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1</i>
7.5.2	Validatie van processen voor productie en het leveren van diensten	nee		
7.5.3	Identificatie van naspeurbaarheid	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 7.5.3 BRL 15000	
7.5.4	Eigendom van de klant	geheel		<i>middels onderdeel algemene leveringsvoorwaarden</i>
7.5.5	Instandhouding van het product	nee	de aanvullende eisen uit par. 7.5.5 BRL 15000 zijn wel van toepassing	
7.6	Beheersing van monitorings- en meetuitrusting	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 7.6 BRL 15000	<i>de certificaathouder kan aan deze eis voldoen door dit op te nemen in een onderhouds-, ijkings- en bewakingstabel als onderdeel van het kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1</i>

onderdeel NEN-EN-ISO 9001		van toepassing		toelichting
8 Meting, analyse en verbetering				
8.1	Algemeen	geheel		de certificaathouder kan aan deze eis voldoen middels een monitoringsprogramma als bedoeld in BRL 15000
8.2	Monitoring en meting			
8.2.1	Klanttevredenheid	geheel		de certificaathouder kan aan deze eis voldoen door het jaarlijks aanleveren van twee klantrecensies van verschillende opdrachtgevers
8.2.2	Interne audit	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 8.2.2 BRL 15000	
8.2.3	Monitoring en meting van processen	geheel		als onderdeel van interne audits
8.2.4	Monitoring en meting van producten	geheel	inclusief de (eventueel nog op te nemen) aanvullende eisen uit par. 8.2.4 BRL 15000	als onderdeel van interne audits
8.3	Beheersing van afwijkende producten	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 8.3 BRL 15000	
8.4	Analyse van gegevens	geheel		de certificaathouder kan aan deze eis voldoen door het jaarlijks op te stellen kwaliteitsverslag als bedoeld in par. 5.1
8.5	Verbetering			
8.5.1	Continue verbetering	geheel		de certificaathouder kan aan deze eis voldoen middels klachten- en onderhoudsprocedures als onderdeel van het kwaliteitshandboek
8.5.2	Corrigerende maatregelen	geheel	inclusief de aanvullende eisen uit par. 8.5.2 BRL 15000	de certificaathouder kan aan deze eis voldoen middels het opstellen van een procedure voor het omgaan met corrigerende maatregelen vanuit interne en externe audits en klachten
8.5.3	Preventieve maatregelen	nee		

II. Certificatie-instellingen en certificering

Naar deze bijlage wordt verwezen vanuit par. 1.1.

II.a Algemeen

- 5 De certificatie-instelling die certificaten wil afgeven voor activiteiten, die vallen onder de reikwijdte van dit certificatieschema dient aan de volgende voorwaarden te voldoen
- De certificatie-instelling beschikt hiervoor ten minste over een geldige accreditatie voor het certificatieschema "Inventarisatie en onderzoek bodem". Deze accreditatie is verstrekt door de Raad voor Accreditatie of door een andere accreditatie-instelling die de EA en IAF MLA (Multi Lateral Agreement) voor de betreffende accreditatienorm heeft ondertekend;
 - De certificatie-instelling is een overeenkomst aangegaan met SIKB, onder vermelding van dit certificatieschema. Hierin staan organisatorische, procedurele, financiële en inhoudelijke bepalingen, waaronder de verplichting tot het beschikken van een geldige accreditatie voor dit certificatieschema;
 - De certificatie-instelling voldoet aan de eisen die de NEN-EN-ISO/IEC 17021 aan certificatie-instellingen stelt;
 - De certificatie-instelling voldoet aan de eisen met betrekking tot onafhankelijkheid, die art. 17, lid 2 Bbk aan certificatie-instellingen stelt;
 - 20 • De certificatie-instelling voldoet aan de aanvullende eisen die dit certificatieschema aan de certificatie-instelling stelt. De aanvullende eisen betreffen:
 - Samenstelling en competenties auditteam (bijlage II.b)
 - Opdrachtacceptatie, certificaatverlening, certificaatverlenging en certificaatafgifte (bijlage II.c)
 - 25 ◦ Auditsystematiek (bijlage II.d)
 - Auditfrequentie en audittijd (bijlage II.e)
 - Sancties jegens certificaathouder (bijlage II.f)
 - Geheimhouding, klachten en geschillen (bijlage II.g)
 - Informatiebeheer (II.h)
 - 30 ◦ Overname certificaat (II.i)
 - Overname personeel (II.j)

SIKB beschouwt de Raad voor Accreditatie als de instantie die toeziet dat de certificatie-instelling aan de eisen van de NEN-EN-ISO/IEC 17021 alsmede aan de aanvullende eisen uit dit certificatieschema voldoet.

De certificatie-instelling die certificaten wil afgeven voor activiteiten, die vallen onder de reikwijdte van dit certificatieschema, gaat een overeenkomst aan met SIKB, onder vermelding van dit certificatieschema. De certificatie-instelling dient een schriftelijke aanvraag bij de Raad voor Accreditatie in om accreditatie voor dit certificatieschema te verkrijgen. Na toekenning van deze accreditatie door de Raad voor Accreditatie meldt de certificatie-instelling dit schriftelijk aan SIKB.

II.b Samenstelling en competenties auditteam

In aanvulling op hetgeen de NEN-EN-ISO/IEC 17021 stelt over de samenstelling en competenties van auditteams, geldt het volgende.

Het auditteam voldoet aan de volgende voorwaarden

- ten minste één auditor of lead-auditor maakt deel uit van het auditteam en leidt fysiek het onderzoek bij de certificaathouder;
- de lead-auditor beschikt over een werk- en denkniveau dat ten minste gelijk is aan hoger beroepsonderwijs;
- de lead-auditor voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld aan (lead)auditors in NEN-EN-ISO/IEC 17021;
- de lead-auditor voldoet aan de voorwaarden om een kwalificatie te verkrijgen als auditor voor certificatie van managementsystemen, gericht op EAC code 28, 'Construction', 34, 'Engineering services', of 35, 'Other services', zoals de Raad voor Accreditatie hanteert;
- het auditteam is goed bekend met de werkzaamheden die het onderwerp vormen van de audit. Deze kennis blijkt uit kennis van de voor de werkzaamheden die het onderwerp vormen van de audit relevante wet- en regelgeving, waaronder in elk geval het Besluit bodemkwaliteit en, als het team audit op protocol 15014, het Besluit melden gevaarlijke afvalstoffen en bedrijfsafvalstoffen of het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen.
- het auditteam beschikt over tenminste de in de tabel 3 hieronder weergegeven werkervaring.

Tabel 3: Eisen aan een auditteam (x = vereist voor audit op betreffende werkzaamheid)

Voor audit op de werkzaamheid →	Monsterneming	Veldwerk grondwatermonsterneming	Veldwerk overige activiteiten	Milieukundige begeleiding	Inventarisatie
↓ Eisen					
Beschikken over kennis van de, voor een goede uitvoering van de activiteiten van het team, relevante onderdelen uit BRL SIKB 15000, protocol ... of ander normatief document ... en de documenten waarnaar die documenten verwijzen	1001, 1002 of 1003	2002	2001, 2003 of 2018	6001, 6002 of 6003	15051
Beschikken over een werkervaring van ten minste ... van monsterneming bij partijkeuringen, veldwerk voor milieuhygiënisch bodemonderzoek, inventarisatie of milieukundige begeleiding	20 werkdagen als projectleider of 20 werkdagen als intern of extern auditor of 25 werkdagen als geregistreerd monsternemer, veldwerker medewerker inventarisatie of milieukundig begeleider				
In het jaar voorafgaand aan het onderzoek ten minste een werkervaring opgedaan van ... van monsterneming bij partijkeuringen, veldwerk voor milieuhygiënisch bodemonderzoek, inventarisatie of milieukundige begeleiding	5 werkdagen als extern auditor of 10 werkdagen als intern auditor of 20 werkdagen als projectleider of geregistreerd monsternemer, veldwerker, medewerker inventarisatie of milieukundig begeleider				

- 5 • een aan het auditteam toegevoegde technische expert met specifieke kennis van de werkzaamheden die het onderwerp van de audit vormen beschikt over een werk- en denkniveau dat ten minste gelijk is aan de vierjarige opleiding van het middelbare beroepsonderwijs. Hij is niet geautoriseerd voor het onafhankelijk uitvoeren van een audit.

Toelichting

- 10 *Het auditteam kan bestaan uit één persoon.*

II.c Opdrachtacceptatie, certificaatverlening, certificaatverlenging en certificaatafgifte

II.c.1 Opdrachtacceptatie

In aanvulling op hetgeen de NEN-EN-ISO/IEC 17021 stelt over opdrachtacceptatie door certificatie-instelling, geldt voor het volgende.

De certificatie-instelling beslist op grond van eigen overwegingen of zij een opdracht voor ondersteuning in een certificatie-traject accepteert. Elk van de hieronder vermelde situaties vormt in elk geval een legitieme grond om een dergelijke opdracht te weigeren:

- de verzoeker is reeds eerder gecertificeerd op grond van BRL SIKB 15000, BRL SIKB 1000, BRL SIKB 2000 en / of BRL SIKB 6000, maar dat certificaat is (nog) geschorst of op basis van een opgelegde sanctie ingetrokken;
- de verzoeker om of houder van het certificaat heeft certificatie of de belangen van de certificatie-instelling ernstig geschaad;
- de verzoeker om of houder van het certificaat is betrokken bij een ernstige overtreding van een wettelijk voorschrift dat in directe relatie staat met de activiteit waarvoor het certificaat zal gelden of geldt;
- de certificatie-instelling weet (bijna) zeker dat sprake is van valsheid in geschrifte, waarbij de verzoeker om of houder van het certificaat is betrokken en dat in relatie staat met de activiteit waarvoor het certificaat zal gelden of geldt.

Na acceptatie van een opdracht zoals hierboven bedoeld geeft de certificatie-instelling, als de certificaathouder hierom verzoekt, een schriftelijke verklaring af die stelt dat de certificaathouder werkzaamheden voor met name in de verklaring vermelde projecten kan uitvoeren voor het verkrijgen van een certificaat of van een uitbreiding van een bestaand certificaat. De certificatie-instelling verwijst in die verklaring naar art. 15, lid 3 Bbk. Deze verklaring is maximaal drie maanden geldig.

II.c.2 Certificaatverlening

In aanvulling op hetgeen de NEN-EN-ISO/IEC 17021 stelt over certificaatverlening geldt het volgende.

Op grond van de rapportages, die de certificatie-instelling maakt bij het initiële certificatieonderzoek, stelt de beslissende van de certificatie-instelling vast of de certificatie-instelling tot certificaatverlening kan overgaan. Hij kan alleen een positief besluit nemen als het auditteam op grond van het initiële certificatieonderzoek een gerechtvaardigd vertrouwen heeft dat de certificaathouder alle eisen uit dit certificatieschema voor de door hem uitgevoerde werkzaamheden heeft geïmplementeerd en aan al deze eisen zal blijven voldoen.

De certificatie-instelling kan in elk geval geen certificaat verlenen als een of meer kritieke afwijkingen zijn geconstateerd, die nog niet is of zijn weggenomen.

II.c.3 Certificaatverlenging

In aanvulling op hetgeen de NEN-EN-ISO/IEC 17021 stelt over certificaatverlenging geldt het volgende.

Het certificaat is geldig voor een periode van maximaal drie jaar. Deze periode kan telkens met maximaal drie jaar verlengd worden bij een met goed gevolg afgelegd verlengingstraject.

Op grond van de rapportages, die de certificatie-instelling maakt bij het onderzoek naar verlenging van de geldigheidsduur van het certificaat, stelt de beslisser van de certificatie-instelling vast of de geldigheidsduur van het certificaat kan worden verlengd. Deze beslissing neemt hij op grond van de uitgevoerde audits en de rapportages hierover ten minste éénmaal in de drie jaar. Daarbij stelt hij vast of de certificaathouder nog altijd aan alle eisen uit dit certificatieschema voor de door hem uitgevoerde werkzaamheden die binnen het bereik van dit certificatieschema vallen voldoet.

Bij een certificaatverlenging voert de certificatie-instelling een protocol van het certificaat af:

- als de certificaathouder de werkzaamheden behorende uit het betreffende protocol in het voorliggende jaar niet met eigen mensen en middelen heeft uitgevoerd;
- of als de certificatie-instelling op basis van de resultaten van extra opvolgingsaudit(s), uitgevoerd naar aanleiding van een schorsing van het certificaat, vaststelt dat de certificaathouder niet aan de eisen voldoet die de reden voor de schorsing vormden;
- of als de certificaathouder niet kan aantonen dat hij in de voorliggende periode van drie jaar de werkzaamheden van betreffende protocol daadwerkelijk heeft uitgevoerd;
- of als de certificatie-instelling sinds het afgeven van de actuele versie van het certificaat niet heeft kunnen vaststellen of de certificaathouder de werkzaamheid conform de eisen uit dit certificatieschema heeft uitgevoerd.

Nadat de certificatie-instelling heeft besloten een protocol van het certificaat te verwijderen, waarbij een of meer andere protocollen worden gehandhaafd, geeft zij een vervangend certificaat af, waarop het betreffende protocol niet is vermeld. De geldigheidsduur van dit vervangende certificaat loopt af op het moment dat de geldigheidsduur van het oorspronkelijke certificaat zou aflopen.

Nadat de certificatie-instelling volgens de daarvoor geldende procedures heeft vastgesteld dat een protocol opnieuw op het certificaat kan worden vermeld, geeft zij binnen een maand na het besluit daarover een vervangend certificaat af, waarop de betreffende protocol weer is vermeld. De geldigheidsduur van dit vervangende certificaat loopt af op het moment dat de geldigheidsduur van het oorspronkelijke certificaat zou aflopen.

De certificatie-instelling meldt elke door haar aangebrachte mutatie in de geldigheid of in de reikwijdte van een certificaat binnen tien werkdagen na het aanbrengen van de mutatie schriftelijk aan SIKB en aan Bodem+.

De beslisser van de certificatie-instelling registreert de gegevens die ten grondslag liggen aan zijn besluit over het verlenen van het certificaat, of aan zijn besluit over het verlengen van de geldigheidsduur van het certificaat, of aan zijn besluit over het muteren van de reikwijdte van het certificaat in een verslag dat ten minste dezelfde elementen bevat als het model, opgenomen in model 3, te vinden op de website van SIKB.

II.c.4 Certificaat afgifte

Na een positieve beslissing over certificatie geeft de certificatie-instelling een certificaat af. Dit certificaat is een certificaat van een managementsysteem voor "Niet-conventionele methoden voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" in de zin van NEN-EN-ISO/IEC 17021. De certificatie-instelling neemt de in bijlage V tussen aanhalingstekens ("...") weergegeven verklaring over op het af te geven certificaat en volgt voor het overige de in bijlage IV opgenomen aanwijzingen.

De certificatie-instelling geeft het certificaat van het managementsysteem af per organi-

- 5 satie, organisatie of vestiging. Uit het certificaat blijkt duidelijk op welke vestigingen het certificaat van toepassing is en op welk protocol of protocollen. Per certificaathouder kan de certificatie-instelling één of meerdere certificaten afgeven, zolang per certificaat duidelijk is op welke vestiging of vestigingen van de certificaathouder het certificaat betrekking heeft.

De certificatie-instelling zendt zo spoedig mogelijk van elk door haar afgegeven certificaat een kopie naar de certificaathouder.

II.d Auditsystematiek

II.d.1 Algemeen

In aanvulling op en ter specificatie van hetgeen de NEN-EN-ISO/IEC 17021 stelt over de uitvoering van certificatie- en opvolgingsonderzoeken door certificatie-instelling, geldt hetgeen in deze bijlage II.c is opgenomen.

De certificatie-instelling kan het certificatieonderzoek combineren met onderzoek in het kader van een certificatie van het generieke kwaliteitsmanagementsysteem (NEN-EN-ISO 9001).

Naast de eisen die zijn vastgelegd in deze beoordelingsrichtlijn en/of de NEN-EN-ISO/IEC 17021 stellen de certificatie instellingen aanvullende eisen, in de zin van algemene procedure eisen van certificatie en attestering, zoals vastgelegd in het certificatiereglement van de betreffende instelling.

II.d.2 Afbakening van de te certificeren certificaathouder en processen

De reikwijdte van het af te geven certificaat is "Inventarisatie en onderzoek bodem" en is beperkt tot de op het certificaat te vermeld(n) protocol(len).

II.d.3 Audits

De volgende audits worden onderscheiden:

Systeemaudit: Een audit op de werking van het kwaliteitssysteem op alle onderdelen met uitzondering van de werkzaamheden van de gecertificeerde of te certificeren protocollen.

Procesaudit: Een audit op de werking van het kwaliteitssysteem bij de uitvoering van de werkzaamheden van de gecertificeerde of te certificeren protocollen.

De systeemaudits en de procesaudit zijn zo gedefinieerd dat zij complementair aan elkaar zijn en dus geen overlap kennen.

De uitvoering van de systeemaudits en procesaudit is er op gericht om vast te stellen dat de (toekomstig) certificaathouder in haar kwaliteitsmanagementsysteem heeft geborgd dat de werkzaamheden van het (de) gecertificeerde of te certificeren protocol(len) uitgevoerd worden conform de eisen die dit certificatieschema daar aan stelt.

Voor de minimaal te besteden tijdsduur ten behoeve van de systeemaudits en procesaudits wordt verwezen naar bijlage II.e.3 (systeemaudits) en I.e.5 (procesaudits).

Een systeemaudit kent de volgende verplichte onderdelen:

- *Documentatiebeoordeling (systeemaudit):* Beoordeling van de documentatie van het kwaliteitsmanagementsysteem op het voldoen aan alle eisen die dit certificatieschema aan de documentatie stelt. De certificatie-instelling mag er bij de beoordeling van de documentatie vanuit gaan dat de documentatie van het kwaliteitsmanagementsysteem zelf centraal in de organisatie beschikbaar is.

De documentatiebeoordeling kan vervallen indien de documentatie van het kwaliteitsmanagementsysteem ten opzichte van de meest recente systeemaudit niet is gewijzigd.

- *Implementatiebeoordeling (systeemaudit):* Beoordeling of wordt voldaan aan de eisen

voortkomend uit het kwaliteitsmanagementsysteem en die worden gesteld aan alle onderdelen met uitzondering van de werkzaamheden van de gecertificeerde of te certificeren protocol(len).

- 5 • *Beoordeling kwaliteitsmanagementsysteem: Bij certificaathouders met meer dan vijf medewerkers toetst de certificatie-instelling of het kwaliteitsmanagementsysteem van de certificaathouder is opgezet volgens en voldoet aan NEN-EN-ISO 9001. De certificatie-instelling voert deze beoordeling uit op een van de volgende manieren:*
- 10 • de certificatie-instelling stelt vast of een door de certificaathouder overlegd certificaat voor NEN-EN-ISO 9001 geldig is en is afgegeven door een hiervoor door de Raad voor de Accreditatie geaccrediteerde certificatie instelling;
- 15 • de certificatie-instelling beoordeelt op basis van een audit of het kwaliteitsmanagementsysteem van de certificaathouder voldoet aan NEN-EN-ISO 9001.
- 15 Bij certificaathouders met vijf of minder medewerkers toetst de certificatie-instelling op basis van een audit of het kwaliteitsmanagementsysteem van de certificaathouder is opgezet volgens en voldoet aan de daaraan gestelde eisen, zoals weergegeven in bijlage I van deze beoordelingsrichtlijn.
- 20 Een procesaudit kent de volgende verplichte onderdelen:
- 25 • *Implementatiebeoordeling op kantoren en veldwerkruimtes (procesaudit):* Beoordeling of op kantoren en / of op veldwerkruimten wordt voldaan aan alle eisen die dit certificatieschema stelt aan de uitvoering van werkzaamheden die behoren bij het (de) gecertificeerde of te certificeren protocol(len). Hierbij beoordeelt de certificatie-instelling ook of de certificaathouder de medewerkers die activiteiten uitvoeren binnen de reikwijdte van dit certificatieschema terecht heeft gekwalificeerd. Hiertoe beoordeelt de certificatie-instelling de door de certificaathouder uitgevoerde kwalificatie van elke bij Bodem+ te registreren en geregistreerde medewerker die bij de start van het certificatie onderzoek tijdelijk in dienst dan wel in vaste dienst is bij de certificaathouder, inclusief uitzendkrachten, exclusief stagiaires.
- 30 • *Implementatiebeoordeling op de uitvoeringslocatie (procesaudit):* Beoordeling of op uitvoeringslocaties wordt voldaan aan alle eisen die dit certificatieschema stelt aan de uitvoering van werkzaamheden die behoren bij het (de) gecertificeerde of te certificeren protocol(len). Hierbij rapporteert de certificatie-instelling per uitvoeringslocatie wie van de betrokken te registreren of geregistreerde medewerkers getoetst is of zijn.
- 35 • *Beoordeling alternatieve werkwijzen:* Als certificaathouder alternatieve werkwijzen toepast op basis van de voorwaarden in par 7.3 en 7.5.6, dan beoordeelt de auditor op het voldoen aan deze voorwaarden in alle hierboven genoemde beoordelingen onder het thema-onderwerp "managen alternatieve werkwijzen".
- 40
- 45 Minimaal 30 % van de tijd van een uitgevoerde procesaudit wordt besteedt aan de implementatiebeoordeling op kantoren en veldwerkruimtes. Dit is inclusief de daarvoor benodigde tijd besteed aan de rapportage.
- 50 Minimaal 30 % van de tijd van een uitgevoerde procesaudit wordt besteedt aan de implementatiebeoordeling op de uitvoeringslocatie. Dit is inclusief de daarvoor benodigde tijd besteed aan de rapportage.

II.d.4 Certificatie- en opvolgingsonderzoeken

In het kader van de certificering conform dit certificatieschema worden de volgende type certificatie- en opvolgingsonderzoeken onderscheiden:

- A. Initieel onderzoek
- B. Tussentijds onderzoek
- C. Verlengingsonderzoek
- D. Uitbreidingsonderzoek

Ad A. Initieel onderzoek

Een initieel onderzoek wordt verricht ten behoeve van het de eerste certificering volgens dit certificatieschema van een potentiële Certificaathouder.

Het initiële onderzoek bestaat uit de volgende onderdelen:

- 1. een systeemaudit;
- 2. één procesaudit per aangevraagd protocol per vestiging, met een minimum van 1. De beoordeelde protocollen worden zowel in de implementatiebeoordeling op kantoor en veldwerkruimtes als in de implementatiebeoordeling op de uitvoeringslocatie beoordeeld;

Het initieel onderzoek is binnen een periode van zes maanden afgerond. De certificatie-instelling rondt eventueel uit te voeren beoordelingen van corrigerende maatregelen af binnen vier weken na het doorvoeren van deze maatregelen. Indien het initieel onderzoek niet binnen zes maanden is afgerond, dient het in zijn geheel opnieuw uitgevoerd te worden.

Ad B. Tussentijds onderzoek

Een tussentijds onderzoek wordt verricht gedurende de geldigheidsduur van het certificaat ter controle of certificaathouder blijvend aan de in dit certificatieschema gestelde eisen voldoet. Indien dit het geval is, dan kan het certificaat gecontinueerd worden.

Een tussentijds onderzoek bestaat uit de volgende onderdelen:

- 1. een systeemaudit. Deze systeemaudit vindt minimaal eenmaal per jaar plaats;
- 2. procesaudit(s) waarbij één of meer protocollen beoordeeld worden. De beoordeelde protocollen worden zowel in de implementatiebeoordeling op kantoor en veldwerkruimtes als in de implementatiebeoordeling op de uitvoeringslocatie beoordeeld. Het aantal protocollen middels deze procesaudits geaudit wordt, is voorgeschreven in zoals in bijlage II.e.4. De procesaudits kunnen gespreid worden in de tijd.

Bij de systeemaudit van een tussentijds onderzoek hoeven niet alle eisen beoordeeld te worden, doch het aantal beoordeelde eisen moet wel voldoende zijn om met vertrouwen een uitspraak over het functioneren van het kwaliteitssysteem te kunnen doen.

Hierbij zorgt de certificatie-instelling ervoor dat elke eis in een periode van maximaal drie jaar in deze beoordelingen ten minste eenmaal is getoetst.

De in tabel 4 weergegeven elementen maken deel uit van elke jaarlijkse beoordeling.

Tabel 4 In elke audit te behandelen onderwerpen

X = maakt deel uit van elke audit op kantoren in het kader van dit certificatieschema

Y = maakt deel uit van elke audit op kantoren in het kader van NEN-EN-ISO 9001

Aspect	Dit certificatieschema	NEN-EN-ISO 9001 (bijgevoegd ter informatie)
Operationaliteit kwaliteitsmanagement-systeem, incl. wijzigingen		Y
Operationaliteit en aanpassingen vastgestelde wijzigingen certificatieschema	X	
Implementatie van het kwaliteitssysteem	X	Y

Directiebeoordeling	X	Y
Interne audit		Y
Interne audit (alle) protocollen	X	
Interne audit inventarisatie	X	
Functioneren interne projectauditor	X	
Beoordeling registratie en onderhoudseisen nieuwe medewerkers geregistreerd bij Bodem+	X	
Onderhoudseisen van geregistreerde medewerkers	X	
Klachten, corrigerende en preventieve maatregelen	X	Y

De jaarlijkse toets van het functioneren van de rol van interne projectauditor vindt plaats, onder meer op basis van direct contact met de persoon of personen die deze rol vervullen. De certificatie-instelling betreft bij deze beoordeling tenminste de vakbekwaamheid en de werkervaring van die persoon of personen, alsmede diens of hun kwalificatie en de uitvoering van de activiteiten als interne projectauditor.

De jaarlijkse beoordeling van de registratie van medewerkers betreft ten minste:

- een beoordeling van de kwalificatie door de certificaathouder van de nieuwe medewerkers, waaraan in paragraaf 6.2 eisen zijn gesteld;
- een beoordeling van de door de certificaathouder in het dossier van elke nieuwe medewerker vastgelegde informatie over de kwalificatie van de betreffende medewerker. Dit voor elk protocol waarvoor die medewerker is geregistreerd;
- controle van de mutaties in de registratie van medewerkers;
- een beoordeling van de mutaties in de door de certificaathouder in het dossier van medewerkers vastgelegde informatie over de kwalificatie van de betreffende medewerker.

Ad C. Verlengingsonderzoek

Een verlengingsonderzoek wordt verricht bij het verlengen van het certificaat ter controle of certificaathouder blijvend aan de in dit certificatieschema gestelde eisen voldoet. Indien dit het geval is, dan kan het certificaat voor een periode van drie jaar verlengd worden. Doorgaans zal dit onderzoek drie jaar na het initiële onderzoek of het vorige verlengingsonderzoek plaatsvinden.

Het verlengingsonderzoek bestaat uit de volgende onderdelen:

1. een systeemaudit;
2. een procesaudit per protocol per vestiging, met een minimum van 1. De beoordeelde processen worden zowel in de implementatiebeoordeling op kantoor en veldwerkkruimtes als in de implementatiebeoordeling op de uitvoeringslocatie beoordeeld.

Ad D. Uitbreidingsonderzoek

Een uitbreidingsonderzoek wordt verricht

- bij het uitbreiden van een certificaat met één of meer protocollen ter controle of de certificaathouder voldoet aan alle eisen in die protocollen van dit certificatieschema die de certificaathouder op zijn certificaat toegevoegd wil hebben. Is dit het geval dan kan de certificatie-instelling de betreffende protocollen toevoegen aan het certificaat van de certificaathouder.
- bij het uitbreiden van een certificaat met één of meer vestigingen ter controle of de certificaathouder op deze vestigingen voldoet aan alle eisen aan de protocollen van dit certificatieschema die de certificaathouder op zijn certificaat heeft ver-

meld. Is dit het geval dan kan de certificatie-instelling de betreffende vestigingen toevoegen aan het certificaat van de certificaathouder.

Het uitbreidingsonderzoek bestaat uit de volgende onderdelen:

- 5 1. een systeemaudit, toegespitst op die van toepassing zijn op de toe te voegen protocol(len) en / of toe te voegen vestiging(en);
2. een procesaudit per toe te voegen protocol en per toe te voegen vestiging. Elk te beoordelen protocol wordt zowel in de implementatiebeoordeling op kantoor en veldwerk-ruimtes als in de implementatiebeoordeling op de uitvoeringslocatie beoordeeld

10 Bij uitbreiding van de reikwijdte van het certificaat blijft de geldigheidsduur van het certificaat ongewijzigd, behalve als de uitbreiding wordt gecombineerd met het verlengingsonderzoek.

15 *II.d.5 Omgaan met afwijkingen*

Als de certificatie-instelling afwijkingen heeft vastgesteld stelt zij de termijn vast waarbinnen de certificaathouder deze moet hebben gecorrigeerd. De certificatie-instelling voert een beoordeling uit op de hiervoor door de certificaathouder ondernomen actie. Bij een afwijking op de documentatie mag de door de certificaathouder ondernomen actie bestaan uit uitsluitend schriftelijke maatregelen.

Kritieke afwijkingen

25 De termijn waarbinnen de certificaathouder een kritieke afwijking moet hebben gecorrigeerd is niet langer dan drie maanden na constatering van de afwijking. Ingeval van een tussentijds onderzoek of een verlengingsonderzoek kan de beslisser van de certificatie-instelling kan besluiten om de termijn voor het corrigeren van de kritieke afwijking te verkorten tot ten minste veertien dagen. De certificatie-instelling stelt de certificaathouder van een dergelijk besluit zo spoedig mogelijk apart op de hoogte.

30 De certificatie-instelling voert de beoordeling op de door de certificaathouder ondernomen actie uit zo snel mogelijk, doch in ieder geval binnen vier weken nadat de certificaathouder kenbaar heeft gemaakt dat de ondernomen actie is afgerond.

Voor initiële onderzoeken geldt dat de certificaathouder heeft kritieke afwijkingen op de documentatie heeft opgelost voordat de audit op de implementatie begint. De certificatie-instelling toetst de ondernomen actie op vastgestelde kritieke afwijkingen in de implementatie in de praktijk.

Niet-kritieke afwijkingen

40 De termijn waarbinnen de certificaathouder een niet-kritieke afwijking moet hebben gecorrigeerd is niet langer dan zes maanden. De certificatie-instelling voert de beoordeling op de door de certificaathouder ondernomen actie uit niet later dan bij het eerstvolgende tussentijdse onderzoek, of als dit eerder plaatsvindt bij het eerstvolgende verlengingsonderzoek.

45 *II.d.6 Rapportage*

De rapportage van het auditteam geeft tenminste een goed overzicht van:

- de reikwijdte van de uitgevoerde audit;
- de implementatie van de eisen uit dit certificatieschema, die op de betreffende plaats te auditten zijn;
- 50 • het door de certificatie-instelling uitgevoerde onderzoek, data van audits op kantoor, op de uitvoeringslocatie(s) en aan de rapportage, de namen en functies van de leden van het auditteam, de namen en functies van de geïnterviewden, waaronder ten min-

ste de leidinggevende(n) en de medewerkers aan wier functies dit certificatieschema eisen stelt;

- een kernachtige samenvatting van de belangrijkste constatering, zowel in positieve als negatieve zin;
- 5 • een toelichting op de vastgestelde afwijkingen en het eindoordeel van het auditteam.

De certificatie-instelling legt de resultaten van elke audit van een individuele monster-
nemer, veldwerker of milieukundig begeleider vast in een verslag dat inhoudelijk aansluit
op de aspecten die zijn vermeld in het modelrapport, opgenomen in model 1, te vinden
10 op de website van SIKB.

De certificatie-instelling legt de resultaten van elk onderzoek uit dit certificatieschema
vast in een verslag dat inhoudelijk aansluit op de aspecten die zijn vermeld in het model-
rapport, opgenomen in model 2, te vinden op de website van SIKB.
15

II.e Auditfrequentie en audittijd

Bij de vaststelling van de auditfrequentie is het zogenoemde multiple site principe niet van toepassing. Dit is noodzakelijk, omdat de door Bodem+ gehanteerde erkenningen-systematiek uitgaat van een aparte erkenning van elke vestiging van een organisatie. Dit heeft tot gevolg dat de certificatie-instelling voor elke vestiging van een organisatie apart een auditfrequentie vaststelt. De certificatie-instelling mag wel uitgaan van een in een organisatie centraal beschikbaar kwaliteitssysteem, maar audit het functioneren daarvan weer wel per vestiging.

II.e.1 Audit op implementatie protocollen

De certificatie-instelling beoordeelt de implementatie in het veld jaarlijks per vestiging. Het aantal protocollen dat hierbij beoordeelt wordt, wordt berekend conform de aanwijzingen in bijlage II.e.5.

De certificaathouder verstrekt op verzoek van de certificatie-instelling een overzicht van veldwerkzaamheden uitgevoerd onder de vlag van dit certificatieschema. De certificatie-instelling stemt met de certificaathouder af of een te beoordelen project representatief is voor beoordeling van de uitgevoerde werkzaamheden. Als het project achteraf niet representatief blijkt te zijn, voert de certificatie-instelling een extra audit op de implementatie op een uitvoeringslocatie uit.

Als tijdens een audit op de implementatie op een uitvoeringslocatie onvoldoende aspecten konden worden beoordeeld, voert de certificatie-instelling een extra audit op de implementatie op een uitvoeringslocatie uit.

II.e.2 Frequentie van systeemaudits

Voor de berekening van het aantal minimaal door de certificatie-instelling uit te voeren systeemaudits geldt het volgende:

- Bij initieel onderzoek en verlengingsonderzoek: 1 systeemaudit
- Bij tussentijdse onderzoek: 1 systeemaudit
- Bij uitbreiding van het certificaat met 1 of meer protocollen en of 1 of meer vestigingen: 1 systeemaudit

II.e.3 Te besteden tijd aan systeemaudits

De certificatie-instelling besteedt aan elke systeemaudit ten minste de in tabel 5 aangegeven hoeveelheid tijd. De vermelde tijden zijn exclusief reistijd en exclusief de benodigde tijd voor herbeoordeling van kritieke afwijkingen, maar inclusief rapportagetijd. De vermelde tijden gelden voor die situaties waarin alle voor het onderzoek benodigde informatie direct beschikbaar is.

Te besteden tijd bij afwezigheid van een certificaat voor ISO 9001

Indien de certificaathouder niet beschikt over een certificaat voor ISO 9001 wordt de minimaal te besteden tijd aan de audit op (de implementatie van) het kwaliteitsmanagementsysteem conform tabel 5 voorgeschreven.

Te besteden tijd bij aanwezigheid van een certificaat voor ISO 9001

Indien certificaathouder beschikt over een certificaat voor ISO 9001, wordt bij de systeemaudit aangesloten op resultaten van de audit zoals die wordt uitgevoerd in het kader van ISO 9001. Op de ISO 9001-audit is een aanvulling nodig ten behoeve van de eisen

vanuit dit certificatieschema die aanvullend zijn op de ISO 9001. De minimale lengte van deze aanvulling is in tabel 5 weergegeven.

5 **Tabel 5 Minimaal door de CI te besteden tijd aan systeemaudit**

Aantal fte	Minimaal door de CI te besteden tijd (in dagen) aan systeemaudit: indien certificaathouder niet beschikt over een ISO 9001-certificaat			indien certificaathouder wel beschikt over een ISO 9001-certificaat			bij een ISO 9001-onderzoek
	Initieel	Tussen-tijds	Verlen-ging	Initieel	Tussen-tijds	Verlen-ging	Initieel on-derzoek (ter info bij-gevoegd)
1-2	1,0	0,5	1,0	0,5	0,5	0,5	1,5
3-5	1,5	1,0	1,5	1,0	0,5	1,0	1,5
6-10	2,0	1,0	1,5	1,0	0,5	1,0	2,0
11-15	2,5	1,0	1,5	1,0	0,5	1,0	2,5
16-25	3,0	1,0	2,0	1,0	0,5	1,0	3,0
25-45	4,0	1,0	2,5	1,0	0,5	1,0	4,0

Toelichting:

- de kolom "bij een ISO9001-onderzoek" is ter informatie toegevoegd en heeft geen bindende kracht binnen dit schema;
- onder het aantal fte in de eerste kolom wordt verstaan: "het aantal fte dat in de betreffende vestiging van de certificaathouder op enige manier betrokken is bij de werkzaamheden binnen de reikwijdte van dit certificatieschema".
- meer 45 fte wordt onwaarschijnlijk geacht, maar als het toch voorkomt volgt de certificatie-instelling,
 - de voorschriften in de "IAF MD5: IAF Mandatory Document for Duration of QMS and EMS Audits: 2013" voor het bepalen van de audittijd indien certificaathouder niet beschikt over een ISO 9001-certificaat;
 - de verdeling zoals gegeven in tabel 5 voor bedrijven met 1 – 45 medewerkers indien certificaathouder wel beschikt over een ISO-9001-certificaat.
- de besteden tijd aan systeem audits bij een certificaathouder die wel beschikt over een ISO-9001-audit gaat uit van de situatie dat de certificerende instelling voor dit certificatieschema en voor ISO 9001 dezelfde is. Indien dit niet het geval is, wordt de benodigde audittijd voor dit schema met een halve dag verhoogd. Hiermee heeft de certificerende instelling gelegenheid om de onderdelen van de ISO-9001-audit die van belang zijn voor dit certificatieschema maar die geen extra bepalingen in dit certificatieschema kennen, extra te controleren
- de certificatie-instelling verdeelt de te besteden tijd evenredig over de op het certificaat vermelde of te vermelden protocollen;
- elke systeemaudit na de initiële audit moet rond de datum plaatsvinden waarop in een eerder jaar de certificaatafgifte plaatsvond.
- De voorgeschreven tijd voor de audit in het kader van ISO 9001 varieert met de omvang van de certificaathouder. De voorgeschreven tijd voor de aanvullende audit in het kader van deze certificatieregeling doet dat derhalve niet

Eventuele kortingen op de tijdduur van de audit voor ISO 9001 kunnen niet worden toegepast op de hierboven voorgeschreven tijdsduur voor audits bij certificaathouders die beschikken over een ISO-9001-certificaat.

II.e.4 Frequentie van procesaudits

Voor de berekening van de het aantal minimaal door de certificatie-instelling uit te voeren procesaudits geldt het volgende:

- 5 - bij initieel onderzoek en verlengingsonderzoek: 1 procesaudit per protocol per vestiging (ongeacht het aantal medewerkers);
- bij tussentijds onderzoek: 1 procesaudit per vestiging per scope indien er 1 of 2 protocollen binnen die scope zijn gecertificeerd of 2 procesaudits per vestiging per scope indien er 3 of meer protocollen binnen die scope zijn gecertificeerd;
- 10 - bij uitbreiding van het certificaat met één of meer protocollen: 1 procesaudit per toe te voegen protocol per vestiging (ongeacht het aantal medewerkers).

Hierbij kan de certificatie-instelling de auditinspanning voor werkzaamheden evenredig over het jaar uitvoeren.

II.e.5 Te besteden tijd aan procesaudits

Voor de berekening van de minimaal te besteden tijdsduur aan een procesaudit door de certificatie-instelling geldt tabel 6.

Tabel 6 Minimaal door de CI te besteden tijd aan procesaudit

Aantal fte per vestiging	Minimaal te besteden tijd aan een procesaudit in dagen excl. reistijd		
	Initieel onderzoek	Tussentijds onderzoek	Verlengingsonderzoek
1-2	0,5	0,5	0,5
3-5	0,5	0,5	0,5
6-10	1,0	0,5	1,0
11-15	1,0	0,5	1,0
16-25	1,0	0,5	1,0
25-45	1,0	0,5	1,0

Toelichting:

- 25 De ten minste hieraan te besteden tijd moet voldoende zijn voor de certificatie-instelling om 1) via een voldoende grote steekproef te kunnen vaststellen of de documentatie en rapportage van de werkzaamheden voldoen aan de in de protocollen daaraan gestelde eisen, 2) via een voldoende grote steekproef te kunnen vaststellen of het werk op locatie wordt uitgevoerd volgens de daaraan in de protocollen gestelde eisen, 3) via een voldoende grote steekproef te kunnen vaststellen dat de betrokken functionarissen voldoen aan de aan hen gestelde eisen en
- 30 4) een rapportage op te stellen van de uitgevoerde inspectie, inclusief beoordeling en het afgeven van het certificaat.

II.f Sancties jegens de certificaathouder

II.f.1 Algemeen

In aanvulling op hetgeen de NEN-EN-ISO/IEC 17021 stelt over sancties jegens de certificaathouder geldt het volgende.

Als hiertoe volgens de certificatie-instelling aanleiding bestaat, heeft deze het recht om sancties op te leggen aan de certificaathouder, bijvoorbeeld door een certificaat te schorsen, in te trekken of nietig te verklaren tijdens de geldigheidsperiode, conform het eigen certificatiereglement. De certificatie-instelling legt sancties op per vestiging van de certificaathouder. Het opleggen van een sanctie leidt bij een certificaathouder met meerdere vestigingen tot extra onderzoek op het onderwerp waarop de sanctie is opgelegd op de andere vestigingen.

Naast de sancties uit het eigen certificatiereglement kent de certificatie-instelling in het kader van dit certificatieschema in ieder geval de volgende sancties:

- verhoging auditinspanning
- schriftelijke waarschuwing
- schorsen gebruik certificaat
- intrekken certificaat

De certificatie-instelling past in elk van de hieronder beschreven situaties de bij de situatie weergegeven sanctie toe, waarbij een tijdens een interne audit geconstateerde afwijking eenzelfde status heeft als een tijdens een externe audit geconstateerde afwijking.

II.f.2 Verhoging auditinspanning

De certificatie-instelling:

- verhoogt de auditinspanning in het volgende kalenderjaar als zij, of een andere certificatie-instelling die de organisatie eerder beoordeelde op de eisen uit dit certificatieschema, binnen één kalenderjaar drie of meer verschillende kritieke afwijkingen vaststelt:
 - bij drie of meer kritieke afwijkingen op systeemaspecten met een extra systeem;
 - bij drie of meer kritieke afwijkingen op een uitvoeringsaspect met twee extra procesaudits op de betreffende werkzaamheid;
 - bij drie of meer kritieke afwijkingen waarvan een of meer op systeemaspecten en een of meer op uitvoeringsaspecten met een extra systeem en een extra procesaudit op de betreffende uitvoeringsaspecten;
- verhoogt de auditinspanning, waarbij elke werkzaamheid jaarlijks in het veld wordt beoordeeld, voor een periode van tenminste twee jaar als zij, of een andere certificatie-instelling die de organisatie eerder beoordeelde op de eisen uit dit certificatieschema, een certificaathouder binnen een periode van drie jaar tweemaal heeft geschorst vanwege het optreden van kritieke afwijkingen;
- voert een extra systeemaudit uit:
 - op het onderwerp interne audits als zij vaststelt dat de certificaathouder binnen de door de certificatie-instelling vastgestelde termijn geen afdoende corrigerende maatregelen neemt op het onderwerp interne audits;
 - om vast te stellen of de certificaathouder een vastgestelde afwijking heeft opgelost.

II.f.3 Schriftelijke waarschuwing

De certificatie-instelling geeft een schriftelijke waarschuwing aan de certificaathouder:

- als zij vaststelt dat de certificaathouder het beeldmerk gebruikt op een wijze die niet voldoet aan de eisen die daaraan zijn gesteld in bijlage IV;
- of als zij kritieke afwijkingen in de registratie van medewerkers vaststelt;
- 5 • of als zij vaststelt dat de certificaathouder de eisen aan interne audits niet of niet goed naleeft;
- of als zij vaststelt dat de certificaathouder binnen de door de certificatie-instelling vastgestelde termijn geen afdoende corrigerende maatregelen neemt op kritieke afwijkingen en of niet-kritieke afwijken in dit schema anders dan afwijkingen ten aanzien van de eisen aan "interne audits";
- 10 • of als zij een zelfde niet-kritieke afwijking meer dan tweemaal tijdens opeenvolgende audits vaststelt;
- of als certificaathouder in gebreke blijft bij het aanleveren van gevraagde informatie ten behoeve van de uitvoering van onaangekondigde audits door certificatie-
- 15 instelling.

In geval van een schriftelijke waarschuwing krijgt de certificaathouder maximaal de door de certificatie-instelling aangegeven periode de tijd om afdoende corrigerende maatregelen te nemen en deze bij de certificatie-instelling kenbaar te maken. Deze periode is niet langer dan drie maanden vanaf het moment dat de certificatie-instelling de schriftelijke waarschuwing aan de certificaathouder kenbaar heeft gemaakt.

II.f.4 Schorsen gebruik certificaat

De certificatie-instelling schorst het gebruik van het certificaat door de certificaathouder voor ten minste twee weken:

- als zij dezelfde kritieke afwijking voor een tweede maal binnen 1,5 jaar vaststelt tijdens een tussentijdse audit of verlengingsaudit of tijdens een onderzoek naar aanleiding van een klacht;
- of als de certificaathouder niet afdoende of niet binnen de daarvoor door de certificatie-instelling vastgestelde termijn reageert op een schriftelijke waarschuwing;
- 30 • of als het noodzakelijk zou zijn om een certificaathouder binnen een periode van 1,5 jaar op grond van dezelfde afwijking voor een tweede maal een schriftelijke waarschuwing te sturen;
- of als zij binnen een periode van 1,5 jaar voor een tweede keer kritieke afwijkingen in de registraties van medewerkers vaststelt;
- 35 • of als zij vaststelt dat een medewerker werkzaamheden die vallen binnen het bereik van dit certificatieschema uitvoert zonder dat hij voldoet aan de in paragraaf 6.2.2 van deze beoordelingsrichtlijn weergegeven eisen aan vakbekwaamheid en werkervaring aan een persoon die die werkzaamheden uitvoert.
- 40

In geval van een schorsing krijgt de certificaathouder maximaal de door de certificatie-instelling aangegeven periode de tijd om afdoende corrigerende maatregelen te nemen en deze bij de certificatie-instelling kenbaar te maken. Deze periode is niet langer dan een maand vanaf het moment dat de certificatie-instelling de schorsing aan de certificaathouder kenbaar heeft gemaakt. De certificatie-instelling voert aansluitend eerst (een) opvolgingsaudit(s) uit. De certificatie-instelling kan de schorsing pas opheffen als zij heeft vastgesteld dat de certificaathouder weer volledig aan de eisen voldoet.

In geval van schorsing van het certificaat mag de certificaathouder niet onder certificaat werken en geen gebruik maken van het beeldmerk. Dit geldt voor alle op het certificaat vermelde werkzaamheden. De certificaathouder stelt de opdrachtgevers van alle lopende opdrachten per direct schriftelijk op de hoogte van de schorsing van het certificaat. Na

opheffing van de schorsing door de certificatie-instelling kan de certificaathouder weer onder certificaat werken en gebruik maken van het beeldmerk.

II.f.5 Intrekken certificaat

- 5 De certificatie-instelling trekt een certificaat direct in:
- als het certificaat door het afvoeren van een protocol geen protocollen meer omvat;
 - of als de certificatie-instelling op basis van de resultaten van extra opvolgingsaudit(s), uitgevoerd naar aanleiding van een schorsing van het certificaat, vaststelt dat de certificaathouder niet aan de eisen voldoet die de reden voor de schorsing vormden;
 - of als de certificatie-instelling vaststelt dat de certificaathouder wettelijke voorschriften, uitgezonderd de voorschriften uit dit certificatieschema, overtreedt of heeft overtreden, die in relatie staan met de werkzaamheden waarvoor het certificaat is afgegeven en die van wezenlijke invloed kunnen zijn op het eindresultaat van de door de certificaathouder verrichte activiteiten binnen die werkzaamheden. Deze feiten kunnen blijken uit justitiële en opsporings- en vervolgingsacties;
 - of als de certificatie-instelling kennis heeft van feiten en omstandigheden die redelijkerwijs doen vermoeden dat betrokkene een wettelijk voorschrift overtreedt dan wel heeft overtreden waarbij deze feiten en omstandigheden in relatie staan met de werkzaamheden waarvoor het certificaat is afgegeven en die van wezenlijke invloed kunnen zijn op het eindresultaat van de door de certificaathouder verrichte activiteiten binnen die werkzaamheden. Deze feiten kunnen blijken uit justitiële en opsporings- en vervolgingsacties.

25 *Toelichting: bij de in dit kader relevante overtredingen van wettelijke voorschriften kan men bijvoorbeeld denken aan het delict valsheid in geschrifte (artikel 225 WvS). Betrokkene kan tegen intrekking van het certificaat bezwaar aantekenen.*

30 In geval van intrekking van het certificaat mag de certificaathouder niet onder certificaat werken en geen gebruik maken van het beeldmerk. Dit geldt voor alle op het certificaat vermelde werkzaamheden. De certificaathouder stelt de opdrachtgevers van alle lopende opdrachten per direct schriftelijk op de hoogte van de intrekking van het certificaat.

35 Na intrekking van het certificaat kan een certificatie-instelling een aanvraag tot certificatie van dezelfde certificaathouder alleen in behandeling nemen als de certificaathouder de certificatie-instelling er van heeft overtuigd dat hij structureel corrigerende maatregelen heeft doorgevoerd. Het in die situatie uit te voeren certificatieonderzoek is een volledig onverkort initieel certificatieonderzoek zoals beschreven bijlage II.d.

II.g Geheimhouding, klachten en geschillen

Op dit certificatieschema zijn de eisen aan geheimhouding, klachten en geschillen voor accreditatie op basis van de NEN-EN-ISO/IEC 17021 van toepassing zoals de Raad voor Accreditatie hanteert. De certificatie-instelling heeft deze aspecten afdoende in haar reglement geborgd en past deze toe bij het gebruik van dit certificatieschema.

5

II.h Informatiebeheer

II.h.1 Archivering

5 De certificatie-instelling houdt per gecertificeerde certificaathouder een overzicht bij van geregistreerde medewerkers. De certificatie-instelling archiveert de documentatie die zij opmaakt bij het certificatieonderzoek of die naar aanleiding daarvan wordt opgevraagd, met uitzondering van de plannings, voor een periode van ten minste vijf jaar.

II.h.2 Overdracht van informatie algemeen

10 Met het oog op de in bijlage II.g genoemde geheimhoudingsplicht, die ook geldt voor het CCvD Bodembeheer, mag bedrijfsinformatie uitsluitend waar nodig en dan alleen in geanonimiseerde en geaggregeerde vorm worden gepresenteerd.

II.h.3 Overdracht van informatie aan de schemabeheerder

15 De certificatie-instelling zendt van elk door haar afgegeven certificaat binnen tien werkdagen na afgifte een kopie naar de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, in de vorm van:

- een bijlage in pdf-formaat bij een e-mail aan info@sikb.nl;
- of het per post verzenden van een papieren kopie aan SIKB.

20 Toelichting

25 De Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer stelt binnen vijf werkdagen na ontvangst, vanuit Bodem+, van naam en adres van de erkende certificaathouder, het beeldmerk ter beschikking aan de erkende certificaathouder, vergezeld van het reglement voor het gebruik daarvan. Dit reglement is ook opgenomen als bijlage IV bij deze beoordelingsrichtlijn.

De certificatie-instelling meldt elke door haar aangebrachte mutatie in de geldigheid van een certificaat per direct schriftelijk aan de secretaris van het Centraal College van Deskundigen Bodembeheer.

30 Toelichting

Dit certificatieschema moet zo goed mogelijk afgestemd blijven op de bestaande praktijk. Om dit te bewerkstelligen is communicatie nodig tussen de certificatie-instellingen en de schemabeheerder, SIKB. De afspraken hierover zijn in deze paragraaf vastgelegd.

35 II.h.4 Overdracht van informatie aan het bevoegde gezag

De certificatie-instelling meldt elk geval van schorsing of intrekking van een certificaat per direct schriftelijk aan Bodem+.

40 Als de Inspectie Leefomgeving en Transport een schriftelijk verzoek richt aan de certificatie-instelling dan geeft de certificatie-instelling die Inspectie inzage in de over het in het vorderingsverzoek vermelde organisatie opgestelde auditrapportages.

II.h.5 Periodiek overleg

45 Ten minste tweemaal per jaar wordt een overleg gevoerd tussen vertegenwoordigingen van de certificatie-instellingen en van SIKB. De certificatie-instellingen geven tijdens dit overleg onder meer inzicht in de inhoud, omvang en frequentie van de certificatie-activiteiten conform dit certificatieschema in het afgelopen jaar. Tevens worden branche breed waargenomen tekortkomingen van het afgelopen jaar behandeld.

50 Toelichting

Hiermee kan men mogelijke knelpunten die zich in de praktijk voordoen opsporen en zo nodig aanpassen in het certificatieschema.

- 5 Ook worden tijdens het jaarlijkse overleg de branche breed te onderzoeken aandachtspunten voor het aankomende jaar besproken, evenals het functioneren van de hieronder beschreven jaarlijkse rapportage.

II.h.6 Rapportage

- 10 SIKB stelt de certificatie-instelling en de certificaathouder zo spoedig mogelijk op de hoogte van elke aanpassing in deze beoordelingsrichtlijn en in de bijbehorende protocollen, onder vermelding van de eventueel daarbij vastgestelde overgangs- of implementatietermijn.

- 15 De certificatie-instelling rapporteert vóór 1 maart van enig jaar aan SIKB over de auditresultaten en klachtenafhandeling binnen dit certificatieschema in het voorafgaande kalenderjaar. De in deze rapportage te verstrekken gegevens omvatten ten minste het volgende:

- 20
- het aantal gecertificeerde certificaathouders per 1 januari en per 31 december van het betreffende kalenderjaar;
 - het aantal certificaten dat er in het kalenderjaar bij is gekomen en dat is beëindigd en het aantal certificaten dat op basis van een sanctie is ingetrokken;
 - de totale mutaties per scope en per protocol op de certificaten;
 - een verantwoording van het aantal daadwerkelijk uitgevoerde controle onderzoeken per afgegeven certificaat, in relatie tot het aantal uit te voeren controle onderzoeken;
 - het aantal vastgestelde afwijkingen per onderwerp met daarbij de onderliggende redenen;
 - het aantal sancties jegens de gecertificeerde certificaathouders per categorie van sancties met daarbij de onderliggende redenen;
- 30
- verbetervoorstellen van de eisen naar aanleiding van genomen sancties jegens gecertificeerde certificaathouders;
 - knelpunten die zich in de praktijk voordoen en die men met een aanpassing van het certificatieschema zou kunnen verkleinen of wegnemen.

- 35 Als de certificatie-instellingen en SIKB overeenkomen om voor deze jaarlijkse rapportage een (digitaal) model op te stellen, dan hanteren de certificatie-instellingen gedurende een kalenderjaar het aan het begin van dat kalenderjaar beschikbare model of format.

II.i Certificaatovername

Toelichting

Het kan zijn dat de certificaathouder of de certificatie-instelling besluit om de certificatie-overeenkomst te beëindigen. Het staat de certificaathouder vrij om nadien een opdracht te verlenen aan een andere certificatie-instelling. Als dit direct na beëindiging gebeurt, is sprake van certificaatovername.

In geval van certificaatovername zendt de certificatie-instelling, die het onderzoek eerder heeft uitgevoerd, rechtstreeks aan de certificatie-instelling die het certificaat beoogt over te nemen, alle informatie die die certificatie-instelling nodig heeft om vast te stellen of de certificaathouder aan alle eisen uit tenminste één protocol voor elke werkzaamheid waarvoor deze gecertificeerd is voldoet en of diens kwaliteitssysteem goed functioneert. Deze informatie omvat in elk geval:

- de rapportages van de audits van elke scope en protocol waarop de overname van toepassing is die in de voorliggende veertien maanden zijn uitgevoerd;
- of een verklaring over de gedurende de looptijd van het over te nemen certificaat uitgevoerde audits, die ten minste een overzicht bevat van de geconstateerde kritieke afwijkingen, openstaande tekortkomingen en opgelegde sancties.

De certificatie-instelling die het certificaat beoogt over te nemen kan het certificaat overnemen voor het resterende deel van de geldigheidstermijn van het certificaat als zij dit op grond van de eigen beoordeling van de hierboven vermelde gegevens verantwoord acht. Vanaf het moment van overname van het certificaat is deze certificatie-instelling verantwoordelijk voor het in relatie tot de betreffende certificaathouder voldoen aan de in dit hoofdstuk beschreven eisen aan de certificering.

Het is een certificaathouder niet toegestaan op enig moment te beschikken over meer dan één geldig certificaat voor dezelfde activiteiten onder dit certificatieschema.

III. Medewerking van certificaathouder aan certificatie-instelling

Naar deze bijlage wordt verwezen vanuit par. 1.1.

5 *Informatieverstrekking bij aanvraag ondersteuning bij certificatietraject*

De behandeling van een aanvraag voor ondersteuning van een certificatietraject op basis van dit certificatieschema vindt plaats op basis van de op het moment van indienen van kracht zijnde versie van dit certificatieschema. In geval van lopende strafrechtelijke sancties in relatie tot de op het certificaat gewenste werkzaamheden meldt de certificaathouder deze bij de aanvraag aan de certificatie-instelling.

Behandeling van en informatieverstrekking rond corrigerende maatregelen

De certificaathouder behandelt en corrigeert door de certificatie-instelling geconstateerde afwijkingen binnen de periode die de certificatie-instelling aangeeft.

In geval van een door de certificatie-instelling afgegeven schriftelijke waarschuwing of schorsing van het certificaat neemt de certificaathouder afdoende corrigerende maatregelen en maakt deze bij de certificatie-instelling kenbaar. De certificaathouder zorgt ervoor dat dit is afgerond binnen de hiervoor door de certificatie-instelling gestelde termijn, die begint op het moment dat de certificatie-instelling de schriftelijke waarschuwing of schorsing aan de certificaathouder kenbaar heeft gemaakt.

Medewerking bij audits

De certificaathouder verleent, binnen redelijke grenzen, zodanig medewerking dat de certificatie-instelling in staat is te controleren of de prestaties van de certificaathouder in overeenstemming zijn met de eisen uit dit certificatieschema, voor zover van toepassing op de op het certificaat te vermelden of vermelde protocollen.

De certificatie-instelling kan als gevolg van een opgelegde sanctie niet-aangekondigde audits uitvoeren. Om die goed te kunnen uitvoeren vraagt zij om informatie van de certificaathouder over de aard van de te auditten activiteiten, de tijdsperiode, de plaats en de uitvoerende medewerkers.

Als de eigenaar van de uitvoeringslocatie voorwaarden stelt om het terrein te mogen betreden maakt de certificaathouder deze kenbaar bij de certificatie-instelling en zorgt ervoor dat deze geen belemmering vormen voor de medewerkers van de certificatie-instelling om hun werkzaamheden uit te voeren.

De certificatie-instelling kan bij het certificatieonderzoek ook een onderaannemer betrekken. In dat geval verplicht de certificaathouder zijn onderaannemer hieraan volledige medewerking te verlenen.

Informatieverstrekking bij audits

De certificaathouder stelt de door de certificatie-instelling gevraagde informatie over de aard van uit te voeren activiteiten, plaats en periode van uitvoering aan de certificatie-instelling beschikbaar.

De certificaathouder stelt voor een initieel certificatie onderzoek aan de certificatie-instelling beschikbaar:

- de documentatie waarin de vereisten uit dit certificatieschema zijn geborgd;
- de formulieren die hij gebruikt voor de registratie van de gegevens, die bij de uitvoering van de werkzaamheden op uitvoeringslocaties zijn vereist;
- een lijst met de namen van de functionarissen waaraan dit certificatieschema eisen

stelt, waarbij hij bij elke functionaris de processen vermeldt voor welke werkzaamheden en protocollen die persoon is geregistreerd en de vestigingslocatie van de certificaathouder van waaruit hij werkt;

- 5 De certificaathouder stelt voor een onderzoek naar uitbreiding van het certificaat aan de certificatie-instelling de hierboven vermelde documentatie beschikbaar, met dien verstande dat deze documentatie alleen betrekking heeft op het protocol waarmee hij het certificaat beoogt uit te breiden.
- 10 De certificaathouder stelt voor een tussentijds certificatie onderzoek en voor een onderzoek naar verlenging van het certificaat aan de certificatie-instelling beschikbaar:
- een overzicht van mutaties in de documentatie waarin de vereisten uit dit certificatieschema zijn geborgd;
 - een overzicht van mutaties in de formulieren die hij gebruikt voor de registratie van de gegevens, die bij de uitvoering van de werkzaamheden op uitvoeringslocaties zijn vereist;
- 15
- een lijst met de namen van de functionarissen waaraan dit certificatieschema eisen stelt, waarbij hij bij elke functionaris de protocollen vermeldt waarvoor die persoon is geregistreerd en de vestigingslocatie van de certificaathouder van waaruit hij werkt;
- 20
- gegevens over uitgevoerde werkzaamheden op uitvoeringslocaties.

Verstrekking PBM's door certificaathouder aan auditor

- Als de omstandigheden op een uitvoeringslocatie dit vereisen voorziet de certificaathouder de auditor van de certificatie-instelling van de noodzakelijke aanvullende beschermingsmiddelen. De certificaathouder stelt deze beschermingsmiddelen zo nodig op de vestiging aan de certificatie-instelling ter beschikking. De certificaathouder mag er hierbij vanuit gaan dat een auditor zelf zorg draagt voor de materialen uit het PBM-pakket-licht, zoals beschreven in module 9 van CROW 132, aangevuld met geschikte weerbestendige kleding.
- 25

Toelichting

Het is niet nodig om bij elke uitvoeringslocatie een reserve set beschermingsmiddelen voor de certificatie-instelling beschikbaar te hebben.

30

IV. Reglement voor het gebruik van het beeldmerk

Naar deze bijlage wordt onder andere vanuit par. 7.2.3 verwezen.

Het onderaan deze pagina afgebeelde beeldmerk "Kwaliteitswaarborg managementsys-
temen bodem SIKB", verder te noemen "het beeldmerk", is gekoppeld aan dit certifica-
tieschema om naar alle betrokken partijen duidelijkheid te verschaffen over de kwali-
teitsborging van het managementsysteem van certificaathouders van monsterneming
voor partijkeuringen, veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek, inventarisatie en
milieukundige begeleiding.

Alleen certificaathouders die én gecertificeerd zijn voor in het certificatieschema 'Inventa-
risatie en onderzoek bodem' beschreven activiteiten én hun daaruit voortvloeiende jaar-
lijkse afdracht aan SIKB hebben voldaan mogen het beeldmerk hanteren. Deze certifi-
caathouders verkrijgen het recht om het beeldmerk plaatsen:

- in algemene bedrijfsdocumentatie, promotiemateriaal, advertenties en bedrijfspre-
sentaties, mits deze documentatie niet in relatie staat tot de uitvoering van specifieke
projecten;
- op grootverpakkingen voor transport van materialen, mits vergezeld van een duidelij-
ke verklaring die aangeeft dat het verpakte product is vervaardigd door een certifi-
caathouder waarvan het managementsysteem is gecertificeerd volgens NEN-EN-ISO
9001;
- op bedrijfsauto's.

Hierbij geldt altijd de volgende voorwaarde: het beeldmerk mag niet worden gebruikt in
relatie tot specifieke producten of de uitvoering van specifieke projecten. Dit betekent
onder meer dat het beeldmerk niet mag worden geplaatst op documentatie over een
specifiek project, zoals offertes, opdrachtbevestigingen en veld-, tussen- en eindrappor-
tages.

Toelichting

*NEN-EN-ISO/IEC 17021 staat het gebruik van een beeldmerk in relatie tot specifieke producten,
waaronder ook diensten vallen, als alleen het managementsysteem is gecertificeerd, niet toe om-
dat gebruik van een beeldmerk in dit verband productcertificatie zou suggereren.*

*Eigenaar en uitgever van het beeldmerk is SIKB. Het beheer van het beeldmerk en het toezicht op
een juist gebruik van het beeldmerk wordt voor het certificatieschema 'Inventarisatie en onderzoek
Bodem uitgeoefend door het Centraal College van Deskundigen Bodembeheer, dat functioneert on-
der SIKB. De daartoe bevoegde certificatie-instellingen zien toe op een juist gebruik van het
beeldmerk tijdens hun controles bij de gecertificeerde certificaathouders.*

Tegen bedrijven of instellingen die het voorgeschreven gebruik van het beeldmerk over-
treeden kunnen sancties worden ingesteld. Een mogelijke sanctie is het verlies van de be-
voegdheid van het gebruik van het beeldmerk. Het beeldmerk is wettig gedeponereerd.
Tegen misbruik van het beeldmerk wordt privaatrechtelijk opgetreden.

[hier komt een afbeelding van het nieuwe beeldmerk (moet nog ontwikkeld worden)].

V. Aanwijzingen voor af te geven certificaten

Naar deze bijlage wordt vanuit bijlage II.c.4 verwezen.

De certificatie-instelling neemt de hieronder tussen aanhalingstekens ("...") weergegeven tekstpassage integraal over op het af te geven certificaat en volgt voor het overige de in deze bijlage opgenomen aanwijzingen.

"Dit certificaat van het managementsysteem is op basis van BRL SIKB 15000 afgegeven conform het Reglement van [certificatie-instelling] voor [in te vullen door certificatie-instelling] voor het toepassingsgebied [alleen opnemen wat van toepassing is]:

- scope(s);
- protocollen;
- uitgezonderd de in paragraaf 7.3 van BRL SIKB 15000 aan ontwerp en ontwikkeling gestelde eisen.]

[Certificatie-instelling] verklaart hierbij op basis van het uitgevoerde certificatie-onderzoek dat het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat 1) dat het managementsysteem van [certificaathouder] voldoet aan de in dit certificaat van het managementsysteem vastgelegde systeemspecificaties en 2) dat het eindresultaat van de door [certificaathouder] binnen het hierboven beschreven toepassingsgebied verrichte werkzaamheden voldoet aan de daaraan in BRL SIKB 15000, "Inventarisatie en onderzoek bodem" gestelde voorwaarden.

Voor het [Besluit bodemkwaliteit en/of het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en/of het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen] is dit een door de Minister van Infrastructuur en Milieu erkend certificaat, indien het certificaat is opgenomen in het overzicht van erkende bodemintermediairs op de website van Bodem+: www.rwsleefomgeving.nl."

De certificatie-instelling vermeldt op het certificaat van het managementsysteem verder ten minste:

- elke vestiging van de certificaathouder waarop het certificaat van toepassing is;
- de contactgegevens van elke vestiging van de certificaathouder waarop het certificaat van toepassing is:
 - naam;
 - vestigingsadres;
 - postcode;
 - vestigingsplaats;
 - telefoonnummer.
- dat de opdrachtgever zich in geval van klachten wendt tot de certificaathouder en, zo nodig, tot de certificatie-instelling;
- logo van de certificatie-instelling;
- certificaatnummer, datum afgifte certificaat en datum einde geldigheid certificaat;
- ondertekening door de certificatie-instelling;
- afbeelding van het beeldmerk Kwaliteitswaarborg managementsystemen bodem SIKB.

VI. Eisen aan functiescheiding

Naar deze bijlage wordt verwezen vanuit par. 5.8.

Bij toepassing van deze bijlage kan men voor 'de opdrachtnemer' en 'de organisatie' lezen: 'de certificaat houder'.

Artikel 1. Eisen aan de procedure in kwaliteitsmanagementsysteem

Degene die de kritische functie uitvoert, de opdrachtnemer, dient er aantoonbaar, transparant en controleerbaar voor zorg te dragen dat aan de eisen van het Besluit bodemkwaliteit is voldaan. Bij iedere opdracht moet worden getoetst of deze afkomstig is van de eigen-, het zuster- of moederorganisatie, dan wel een ander onderdeel van dezelfde (overheids)organisatie. Indien dit het geval is dienen de voorwaarden die het Besluit bodemkwaliteit stelt expliciet getoetst te worden. Deze toets moet geborgd zijn in een procedure in het kwaliteitsmanagementsysteem.

Artikel 2. Eisen aan de rapportage

Ieder rapport aangaande de resultaten van de uitvoering van een kritische functie dient te zijn ondertekend in persoon door degene die de kritische functie heeft uitgevoerd waarbij deze verklaart dat:

- de functie onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd;
- bij gebruik van interne functiescheiding de voorwaarden die het Besluit bodemkwaliteit ter zake stelt, zijn gevolgd met in acht name van de bepalingen van artikel 3 (dit is de zogenoemde disclaimer).

Toelichting

Voorbeeld a (veldwerk - externe functiescheiding):

Ik verklaar dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 15000 en de daarbij horende op dit werk van toepassing zijnde protocollen.

Voorbeeld b (veldwerk - interne functiescheiding):

Ik verklaar dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 15000 en de daarbij horende op dit werk van toepassing zijnde protocollen, waarbij gebruik is gemaakt van interne functiescheiding onder de voorwaarden die het Besluit bodemkwaliteit hieraan stelt.

Artikel 3. Eisen aan transparantie bij interne functiescheiding

Wanneer de opdrachtnemer voor de uitvoering van een kritische functie gebruik maakt van interne functiescheiding ten opzichte van de opdrachtgever, dient de opdrachtnemer te voldoen aan de voorwaarden die het Besluit bodemkwaliteit stelt. In het kwaliteitsmanagementsysteem van de opdrachtnemer dienen aanwezig te zijn:

- een actueel organisatieschema waarin duidelijk is op welke wijze en tot op welk niveau in de organisatie, c.q. het organisatieonderdeel, de rol van opdrachtnemer gescheiden is van de rol van opdrachtgever en/of de rol van eigenaar (vaak dezelfde als de opdrachtgever). Het gaat daarbij primair om de scheiding tussen de opdrachtnemer en de opdrachtgever / eigenaar zijnde degene die een persoonlijk of zakelijk recht heeft op de bodem, grond, baggerspecie of bouwstof (persoonlijk of zakelijk recht conform het bepaalde in het BW).
- een actuele beschrijving van de projectorganisatie, indien gebruik wordt gemaakt van een functiescheiding op projectbasis, waaruit blijkt dat op een gelijkwaardige wijze als in een staande organisatie, c.q. organisatieonderdeel, de voornoemde rollen gescheiden zijn.

- een actuele functiebeschrijving voor de betreffende kritische functie en een actuele lijst met de namen van de met deze functie belaste functionarissen.
- een beschrijving van de personele organisatie en de wijze waarop functioneringsgesprekken worden uitgevoerd alsmede een overzicht van de uitgevoerde gesprekken met de functionarissen die met de kritische functie zijn belast en de wijze waarop de certificatie-instelling hierin ter verificatie inzage kan krijgen.
- een verklaring dat het met de kritische functie belaste organisatieonderdeel beschikt over een afzonderlijke begroting of een projectbegroting en de wijze waarop de certificatie-instelling hierin ter verificatie inzage kan krijgen, alsmede een verklaring waaruit blijkt dat er geen financiële belangen en verbanden zijn met de organisatieonderdelen of personen die zijn belast met de rol van opdrachtgever/eigenaar, zijnde degene die een persoonlijk of zakelijk recht heeft op de bodem, grond, baggerspecie of bouwstof.
- een actueel overzicht van de bestuurlijk verantwoordelijken, in de rol van opdrachtgever / eigenaar met een persoonlijk of zakelijk recht op de bodem, grond, baggerspecie of bouwstof, voor de resultaten van de uitvoering van de kritische functie en van de uitvoering van de rol van opdrachtgever/eigenaar van de uit te voeren projecten of werken. Met bestuurlijk verantwoordelijke is bedoeld degene die functioneel eindverantwoordelijk is in mandaat of bij volmacht, niet de politiek verantwoordelijke.

Artikel 4. Eisen aan dossiervorming

In een projectdossier dient de naam van de persoon te zijn vermeld en de informatie die door de persoon die is belast met de uitvoering van de kritische functie wordt verkregen. De informatie dient gedurende het gehele werkproces tot en met de besluitvorming en tenminste de overeengekomen garantietermijn, met een minimum van vijf jaar na besluitvorming beschikbaar te blijven.

VII. Ingangscontrole buis- en filterkousmateriaal

Naar deze bijlage wordt verwezen vanuit par. 7.4.3.

De certificaathouder beoordeelt bij boringen te gebruiken buis- en filterkousmateriaal op één van de volgende manieren:

- 5
- 10
- 15
- als de fabrikant het buis- en filterkousmateriaal produceert volgens of levert met een certificaat voor BRL K561 (buis) of BRL K562 (filterkous): de certificaathouder bestelt op deze specificatie en voert een visuele ingangscontrole uit, als onderdeel van de eigen beoordelingsprocedure van producten en certificaathouders, of;
 - als de fabrikant het buismateriaal niet levert onder certificaat of keuring en het materiaal ook fysiek niet als volgens BRL K561 (buis) of BRL K562 (filterkous) materiaal herkenbaar is: de certificaathouder draagt zelf zorg voor een adequate ingangscontrole van het product.
 - de certificaathouder toetst of in het boorgat te storten materiaal op het punt van verontreinigende stoffen voldoet aan de daaraan in protocol 2001 opgenomen eisen. De certificaathouder toetst of voor afdichting bestemd materiaal aanvullend op het punt van doorlatendheid voldoet aan de daaraan in protocol 2001 gestelde eisen.

